

Η ΦΩΝΗ

του Μεγάλου Καριού

ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β΄ - ΕΤΟΣ 21ο - ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 79-82
Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ 1990 - Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ 1991

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΤΩΝ

«Η ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ»

ΒΡΑΒΕΙΟ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΒΡΑΒΕΙΟ ΕΘΝΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: Μαυροκορδάτου 6 (5ος όροφος) - 106 78 ΑΘΗΝΑ - Τηλ. 3637057

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' - ΕΤΟΣ 21ο ΑΡ. ΦΥΛ. 79-82

Β' Εξαμ. 1990 - Α' Εξαμ. 1991

ΣΥΝΤΑΣΣΕΤΑΙ ΑΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Σύνταξη:	N. Α. ΚΑΡΒΕΛΗΣ Ι. Γενναδίου 16 Τηλ. 7210.282	Αποστέλλεται ΔΩΡΕΑΝ στους Μεγαλοχωρίτες και τους φίλους του Μεγάλου Χωριού
Στοιχειοθεσία:	ΦΩΤΟΣΕΤ Ε.Π.Ε. Κηφισίας 193 - Μαρούσι Τηλ. 8064.053 - 8051.880	Ευρυτανίας Κυκλοφορεί μεταξύ των Ευρυτάνων του Εξωτερικού
Εκτύπωση:	ΕΚΤΥΠ Παλλήνη - Τηλ. 6677.323	

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ: Φίλιππος Καλλιάνης

Χειρόγραφα δημοσιευμένα ή όχι δεν επιστρέφονται
Τα ενυπόγραφα κείμενα εκφράζουν τη γνώμη του συγγραφέα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περιμένοντας τη... βροχή.....	1
Πάπυρος και «Φωνή...».....	2
Η Γενική μας Συνέλευση (Κ. Πριτσιόλας).....	3
Το νερό... νεράκι (Ελ. Παϊδα).....	9
Το τραγούδι τού Λιβίνη (Δημ. Μποσινάκης).....	10
Περιβάλλον και προστασία (Ιωάν. Καναράς).....	12
Ο Εύρυτος (Δημ. Δαλλής).....	14
Οδοιπορικό ανάμεσα στους Χωριανούς και τους Ευρυτάνες της Αμερικής (Γεώργ. Σταυράκης).....	15
Σελίδα μνήμης († π.Κ.Δ. Βαστάκης).....	26
Κοινωνιο(λογικά) θέμα (Γ. Σταυράκης).....	28
Ληξιαρχικά.....	30
Εγκαίνια Στέγης Γερόντων.....	31
Η Στήλη των ξενητεμένων.....	32
Ξένη Ν. Καρβέλη († π.Κ.Δ.Β.).....	34
Πολιτιστική Εβδομάδα (Π. Καλοζούμη).....	37
Μεγαλοχωρίτικα.....	39
Ευρυτανικά.....	45
Βιβλία-Εκδόσεις.....	52
Λυρικοί στίχοι (Ι. Ευαγγελίδης).....	54
Εισφορές.....	55
Κοινωνικά.....	58
Μεγαλοχωρίτικα Πένθη.....	59

Η ΓΕΝΙΚΗ ΜΑΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Η Γενική μας Τακτική Ετήσια Συνέλευση του Συνδέσμου πραγματοποιήθηκε φέτος στις 21-4-1991 στη «Στέγη του Συνδέσμου» στην Αθήνα, οδός Μαυροκορδάτου, αριθ. 6 ημέρα Κυριακή στις 10 το πρωί.

Αφού διαπιστώθηκε απαρτία των μελών άρχισε η Συνεδρίαση. Προήδρευσε φέτος στη Γενική Συνέλευση ο αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου κ. Ηλίας Καρίπης.

Όπως συνηθίζεται, η αρχή έγινε με καλωσόρισμα των μελών και με ανάγνωση των ονομάτων των Μεγαλοχωριτών που έφυγαν για πάντα από κοντά μας. Έτσι κατά το παρελθόν έτος, μας εγκατέλειψαν οι κάτωθι συγχωριανοί μας:

- 1) Ξένη Ν. Καρθέλη, σύζυγος του Προέδρου.
- 2) Δημήτριος Μ. Μπουρνάζος.
- 3) Γεώργιος Κατσαρός.
- 4) Γεώργιος Δ. Δασκαλόπουλος.
- 5) Ανδρέας Ασημάκης και η σύζυγός του Αναστασία.
- 6) Δημήτριος Μακρής.
- 7) Μαρία Θ. Φλώρου.
- 8) Βασιλική Γ. Καρδαρα.
- 9) Μάρθα Γ. Κοτρώνη.
- 10) Στέφανος Σιταράς.

Κατόπιν ο κ. Καρίπης ανέφερε στα πεπραγμένα από το Δ.Σ. στο παρελθόν έτος, στις εκδηλώσεις που πραγματοποίησε ο Σύνδεσμος τόσο στο Μεγάλο Χωριό, όσο και στην έδρα του στην Αθήνα.

Στο Μεγάλο Χωριό πραγματοποιήθηκαν και φέτος με μεγάλη επιτυχία οι καλοκαιρινές εκδηλώσεις στην «Πολιτιστική εβδομάδα», λεπτομέρειες γράφονται σε άλλη σελίδα του περιοδικού, καθώς και στο «Πανηγύρι της Καλιακούδας».

Στην Αθήνα ο Σύνδεσμος πραγματοποίησε τις ακόλουθες εκδηλώσεις:

- 1) «Απογευματινό Τσάι» σε κεντρικό Ξενοδοχείο της Αθήνας στις 11-11-1990 με μεγάλη επιτυχία.
- 2) Μνημόσυνο Εθνομαρτύρων και αποβιωσαντών μελών του Συνδέσμου. Μετά το μνημόσυνο ακολούθησε στη «Στέγη του Συνδέσμου» διάλεξη από τον πατήρ κ. Κων/νο Δ. Βαστάκη με θέμα «Οι διατελέσαντες ιερείς στο Μεγάλο Χωριό». Ο ομιλητής υπήρξε γλαφυρότατος, και όλοι μείναμε ικανοποιημένοι από τα στοιχεία που παρέθεσε συνοδεύοντάς τα με σπάνια «σλάιτς».
- 3) Κόψιμο της πρωτοχρονιάτικης πίτας στο κέντρο «Βράχος» στην Πλάκα.
- 4) Η αποκριάτικη χοροεσπερίδα του Συνδέσμου, που φέτος έγινε στο κέντρο «TAMBOO».

Εδώ θα θέλαμε να σημειώσουμε ότι η συμμετοχή των Μεγαλοχωριτών τόσο στην εκδήλωση της πίτας, όσο και στη χοροεσπερίδα, υπήρξε ελαχίστη και αποκαρδιωτική. Πρέπει να καταλάβουμε όλοι μας, ότι όσο και να θέλει το

Διοικητικό Συμβούλιο να επιτύχει στους σκοπούς του, χωρίς τη βοήθεια των μελών του Συνδέσμου θα είναι αδύνατο να φέρει κάποιο θετικό αποτέλεσμα.

- 5) Η ετήσια έκδοση του περιοδικού «Φωνή του Μεγάλου Χωριού».
- 6) Πραγματοποιήθηκαν τεχνικές εργασίες στην Πνευματική Στέγη στο Μεγάλο Χωριό για την έναρξη λειτουργίας του «Λαογραφικού μας Μουσείου». Παραχωρήθηκε επίσης χώρος για τις δραστηριότητες του Α. Ο. «Ποταμιά» για τη στέγασή του.

Κατόπιν ο ταμίας του Συνδέσμου κ. Νικόλαος Σκλαβούνος ανέγνωσε τον οικονομικό απολογισμό του 1990 καθώς και τον προϋπολογισμό του 1991.

Στη συνέχεια η πρόεδρος της Εξελεγκτικής Επιτροπής κ. Ελένη Παϊδα ανέγνωσε την έκθεση της Εξελεγκτικής Επιτροπής. Η Γενική Συνέλευση κατόπιν απήλλαξε το Διοικ. Συμβούλιο των ευθυνών του από τα πεπραγμένα του παρελθόντος έτους και μάλιστα συνεχάρη αυτό για τις άοκνες προσπάθειες που καταβάλλει. Κατόπιν έλαβαν το λόγο οι παρευρισκόμενοι στη Γενική Συνέλευση πρόεδρος και αντιπρόεδρος της Κοινότητάς μας κ.κ. Δημ. Χάσκος και Νικ. Λιάπης.

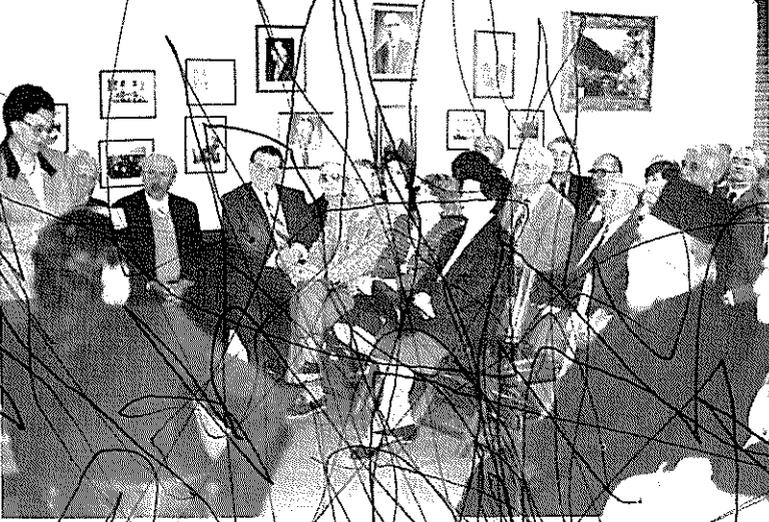
Γενική Συνέλευση της 21.4.91. Διακρίνεται ο αντιπρόεδρος του Συνδέσμου κ. Ηλ. Καρίπης κατά τη διάρκεια του απολογισμού των πεπραγμένων του Δ.Σ.

Ο κ. Χάσκος ομιλών στη Γενική Συνέλευση ανέφερε στον προγραμματισμό των έργων που έχει βάλει στόχο για πραγματοποίηση το νέο Κοινοτικό Συμβούλιο.

Τα έργα αυτά είναι αναγκαία να πραγματοποιηθούν με σειρά προτεραιότητας, και το βασικότερο όλων αποτελεί η υδρευση του χωριού μας, που τόσο ταλαιπώρησε τους κατοίκους του το παρελθόν έτος. Έτσι στέχος είναι να αλλάξει το δίκτυο του υδραγωγείου μέσα στο χωριό, καθώς και η δεξαμενή του Κεφαλόβρυσου. Απαραίτητο είναι στην αρχή να αντικατασταθεί το τμήμα του δικτύου από Κεφαλόβρυσο έως την πλατεία, και εάν υπάρχουν πιστώσεις να συνεχισθεί σε όλη την έκτασή του εντός του χωριού.

Δεύτερο έργο, συνέχισε ο πρόεδρος, είναι η εσωτερική οδοποιία, αλλά αυτή θα γίνει μετά την αλλαγή του δικτύου υδρεύσεως καθώς και του δικτύου του ΟΤΕ.

Επίσης ο κ. Χάσκος ανέφερε στην κατασκευή αυλάκων, αφοδευτηρίων, στη συντήρηση του αποχετευτικού δικτύου του χωριού, καθώς και του κοινοτικού

Γενική Συνέλευση της 21.4.91. Η κα. Ελένη Παϊδα διαβάζει την έκθεση της Εξελεγκτικής Επιτροπής.

Γενική Συνέλευση της 21.4.91. Διακρίνεται το Δ.Σ. και ο πρόεδρος της Κοινότητας κ. Δημ. Χάσκος.

νεκροταφείου ως επίσης και στην αγορά του οικοπέδου «Καναρά» ώστε να είναι ελεύθερος ο χώρος για στροφή λεωφορείων και αυτοκινήτων στη θέση «Μυλοκάλανος».

Ο πρόεδρος της Κοινότητας ανέφερε κατόπιν στην προσπάθεια που άρχισε για κατασκευή ενός υδρομύλου στην παλιά του θέση «Μυλοκάλανος». Για το σκοπό αυτό ο ίδιος ο πρόεδρος προσφέρει 50.000 δρχ. καθώς και ο κ. Τάσος Κοντομέρκος επίσης 50.000 δρχ.

Σε ερωτήσεις των μελών της Γενικής Συνέλευσης κυριάρχησε το θέμα της ύδρευσης του χωριού μας.

Ο κ. Θεόδ. Περίδας, καθώς και οι κ.κ. Καραγιάννης Χρήστος, Σκλαβούνος Νικ., Φλώρος Ιωάννης, επέμεναν να μάθουν πώς θα αντιμετωπίσει η Κοινότητα την

ύδρευση του χωριού. Ο κ. Χάσκος απάντησε ότι αυτό είναι το πρώτο και βασικό μέλημα του Κοινοτικού Συμβουλίου.

Ο πατήρ κ. Κων/νος Βαστάκης πρότεινε να δώσει κάθε οικογένειας 50.000 δρχ. και μαζί με την οικονομική ενίσχυση του κράτους να προσπαθήσει η Κοινότητα να αντικαταστήσει το δίκτυο ύδρευσης. Επ' αυτού έγινε ευρεία συζήτηση, από όλο το Σώμα της Συνέλευσης, ακούσθηκε ακόμη από τον κ. Φλώρο Ιωάννη να προχωρήσει, εάν επιτρέπεται, η Κοινότητα σε δανεισμό.

Ο κ. Κων/νος Δ. Πιτσιόλας επρότεινε στο Κοινοτικό Συμβούλιο να θέσει η Κοινότητα το θέμα με έγγραφό της στη Νομική Υπηρεσία της Νομαρχίας για την εισφορά και τον δανεισμό της, και βάσει της απαντήσεως να προχωρήσει.

Ο πρόεδρος του Συνδέσμου κ. Νικ. Καρβέλης μίλησε για συμμετοχή του κράτους (Νομαρχία), του ΥΠΕΧΩΔΕ και με ιδιωτική πρωτοβουλία να ξεκινήσει το βασικό αυτό έργο της ύδρευσης.

Στη συνέχεια ο πρόεδρος της Κοινότητας ανεφέρθη στην κατασκευή δύο-τριών κοινοτικών παραδοσιακών βρυσών μέσα στο χωριό. Αυτές θα είναι: α) Η βρύση κάτω από το Ξενοδοχείο, β) Η βρύση του Πριόβολου, καθώς και η βρύση του «Βλαχογιάννη».

Ο κ. Γεωργ. Δανίλης μιλώντας συνεχάρη το Κοινοτικό Συμβούλιο για τα οράματά του, που είναι ικανοποιητικά, αλλά πρέπει να βαδίσουν παράλληλα με το δίκτυο υδρεύσεως. Προσφέρει, όπως είπε, 100.000 δρχ. για το υδραγωγείο.

Ο κ. Χαράλ. Λώλος μίλησε για τον ψάλτη του χωριού, και πρότεινε να φροντίσουν μαζί το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο καθώς και όλοι οι Μεγαλοχωρίτες για να υπάρχει ο ψάλτης στο χωριό μας.

Ο κ. Γεώργιος Σταυράκης συμφώνησε με όλα τα ανωτέρω και πρότεινε στενότερη συνεργασία Κοινότητας - Συνδέσμου για το θέμα της ύδρευσης.

Ο κ. Γεώργ. Κοτρώνης αναφέρθηκε στο θέμα του ταχυδρομείου στο χωριό, να βρεθεί οικόπεδο για αγορά για στέγασή του, και προσφέρει για το σκοπό αυτό 10.000 δρχ.

Κατόπιν έλαβε το λόγο ο αντιπρόεδρος της Κοινότητας κ. Νικ. Λιάπης, ο οποίος αναφέρθηκε στην Επιτροπή Πολιτιστικών Εκδηλώσεων στο χωριό μας, καθώς και στις δραστηριότητές της.

Στη συνέχεια έλαβε το λόγο η κ. Μαίρη Καλλιάνη, η οποία αναφέρθηκε στη λειτουργικότητα της Πνευματικής Στέγης του χωριού μας, καθώς επίσης ότι ο άνω όροφος της Πνευματικής Στέγης θα διαμορφωθεί καταλλήλως για να στεγάσει το «Λαογραφικό μας Μουσείο» και υπενθύμισε προς όλους τους Μεγαλοχωρίτες να προσφέρουν ό,τι αντικείμενα έχουν για το Μουσείο.

Ο κ. Νικ. Σκλαβούνος ακολούθως πρότεινε να ανακηρυχθεί η αείμνηστος Ξένη Ν. Καρβέλη Ευεργέτης του Συνδέσμου για την όλη συμβολή της στην προσπάθεια ιδρύσεως του Λαογραφικού Μουσείου και για την προσωπική προσφορά της εκ 500.000 δρχ. (ως α' δόση) για τον σκοπό αυτό, και μία αίθουσα του Μουσείου να λάβει το όνομά της. Η πρόταση έγινε ομόφωνα δεκτή από τη Γεν. Συνέλευση.

Η κ. Ελένη Παίδα πρότεινε να τοποθετηθεί ένα ένθετο στο περιοδικό που να απευθύνεται σε όλους τους Μεγαλοχωρίτες για προσφορά οικονομικής βοήθειας για το υδραγωγείο. Η πρόταση έγινε ομόφωνα αποδεκτή.

Ο κ. Γρηγ. Λιάπης μίλησε για την Πολιτιστική Εβδομάδα του χωριού και ζήτησε την συνδρομή όλων των Μεγαλοχωριτών.

Επίσης ο πρόεδρος του χωριού μας κ. Δημ. Χάσκος αναφέρθηκε στην προσπάθεια να γίνει ο δρόμος από Πλατεία έως Τσίρου με «καλντερίμι». Το κόστος του υπολογίσθηκε περίπου 4.000.000 δρχ. Ο κ. Τάσος Κοντομέρκος προσφέρει για το ανωτέρω έργο 20.000 δρχ.

Ο κ. Ιωάννης Παλιούρας μίλησε για τροποποίηση του καταστατικού και ειδικώς όσον αφορά τις αρχαιρεσίες με την ψηφοφορία με εξουσιοδοτήσεις.

Ο κ. Θεόδ. Βονόρτας, σαν νομικός, απάντησε ότι συνηθίζεται από όλους τους Πολιτιστικούς Συλλόγους να ψηφίζουν με εξουσιοδότηση για πολλούς λόγους.

Στο σημείο αυτό μη υπάρχοντος άλλου θέματος προς συζήτηση, η Γενική Συνέλευση τελείωσε.

Κώστας Δ. Πρισιόλας

ΕΚΘΕΣΗ ΕΞΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Αθήνα 13 Μαρτίου 1991, ημέρα Σάββατο και ώρα 4:00 μ.μ. οι υπογεγραμμένοι 1) Χρήστος Καραγιάννης, 2) Ελένη Παίδα και 3) Μαργαρίτα Βονόρτα, που αποτελούμε την Εξελεγκτική Επιτροπή του Συνδέσμου Μεγαλοχωριτών «Η ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ», συγκεντρωθήκαμε μετά από πρόσκληση του Διοικητικού Συμβουλίου του παραπάνω Συνδέσμου, στο γραφείο του, Μαυροκορδάτου 6, και κάναμε τον έλεγχο της διαχείρισης από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Στη διάθεσή μας είχαμε όλα τα διαχειριστικά βιβλία και λοιπά στοιχεία του Ταμεία και κάναμε τον έλεγχο της διαχείρισης από 1-1-1990 μέχρι 31-12-1990.

Από τον έλεγχο διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

1. ΕΣΟΔΑ

Για την είσπραξη των εσόδων χρησιμοποιήθηκαν διπλότυπες αποδείξεις και σύμφωνα μ' αυτές το ποσό των εισπράξεων έφτασε τις 1.766.165 δραχ. μαζί με το υπόλοιπο οικονομικής χρήσης 1989.

2. ΕΣΟΔΑ

Διαπιστώθηκε επίσης ότι έξοδα χρήσης 1990 έφτασαν στο ποσό των 1.429.768 δραχμών.

Για τα παραπάνω έξοδα χρησιμοποιήθηκαν αποδείξεις πληρωμής του Συνδέσμου με τις αποδείξεις των δικαιούχων που εισπράξουν τα αντίστοιχα ποσά.

Απομένει στο ταμείο του Συνδέσμου το ποσό 356.397 δραχ. για τη νέα οικονομική χρήση 1991.

Κοινή αποδοχή όλων μας είναι ότι το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου ανέπτυξε πολλαπλές δραστηριότητες κατά τη διάρκεια του 1990, σε πολιτιστικούς, κοινωνικούς, φιλανθρωπικούς και ψυχαγωγικούς τομείς με σπουδαίο σκοπό την προβολή και τη βελτίωση του χωριού μας και όλων των Μεγαλοχωριτών.

Επίσης πραγματοποιήσε πολλές Συνεδριάσεις για τη λήψη αποφάσεων και την λύση προβλημάτων για την εύρυθμη και αποδοτική λειτουργία του Συνδέσμου.

Κι εμείς σαν εξελεγκτική επιτροπή ευχαριστούμε το Δ.Σ. για τη δραστηριότητά του, το συγχαιρούμε και του ευχόμαστε τη συνέχιση της προσπάθειας του στο αγαπημένο μας Μεγάλο Χωριό.

Ελένη Παίδα
Χρήστος Καραγιάννης
Μαργαρίτα Βονόρτα

**ΓΕΝΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΧΡΗΣΕΩΣ
ΑΠΟ 1.1.90 ΜΕΧΡΙ 31.12.90**

ΕΞΟΔΑ	Δρχ.	ΕΣΟΔΑ	Δρχ.
1) Κοινόχρηστα και Ταχυδρομικά	285.808	1) Υπόλοιπον χρήσεως έτους 1989	39.073
2) Δώρον ψάλτου Χωριού	20.000	2) Εισφορές υπέρ εκδόσεως Περιοδικού	65.000
3) Εισφορά υπέρ Εκκλησίας Χωριού	99.000	3) Δια τας ανάγκας του Συνδέσμου	13.000
4) Επίσκεψη Πνευματικής Στέγης	255.000	4) Εισφορές υπέρ εκδηλώσεων Πολ/κής Εβδομάδας	154.640
5) Έκδοση Περιοδικού	250.000	5) Εισφορές υπέρ διανοίξεως οδού Προφ. Ηλία	28.000
6) Έξοδα Πολ/κής Εβδομάδας Χωριού	138.860	6) Εισφορές υπέρ Εκκλησίας Γαύρου	10.000
7) Έξοδα κοπής Βασιλόπιττας	70.900	7) Εισφορές υπέρ Εκκλησίας Αγίας Παρασκευής	15.000
8) Έξοδα μικροεργασιών εις Χωριό	34.400	8) Ενίσχυση Νομαρχ. Ευρυτανίας (από Κρατ. Λαχεία)	250.000
9) Έξοδα Μνημοσύνου αποβιωσάντων Μεγαλτών	60.800	9) Καθαρόν προϊόν χοροσπερίδος	255.000
10) Ενίσχυση υποτροφιών Ευρυτάνων Φοιτητών	15.000	10) Εισφορές υπέρ φιλοπάχου ταμίου Συνδέσμου	25.000
11) Έναντι Εμβουλευτικών εργασιών εις Π. Στέγη	200.000	11) Εισφορές υπέρ του ψάλτου του Χωριού	10.000
Σύνολο	1.429.768	12) Εισφορές υπέρ Λαογραφ. Μουσείου Χωριού (Εις μνήμην Παλυξένης Ν. Καρβέλη)	318.000
Υπόλοιπο δια χρήση 1991	356.397	13) Εισφορές υπέρ Λαογραφ. Μουσείου Χωριού (Εις μνήμην Δημητρίου Μπουρνάτζου)	85.000
Σύνολο	1.786.165	14) Εκποίηση δώρων χορού	35.000
		15) Από εισφορές και εγγραφές	489.952
		Σύνολο	1.786.165

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 1991

ΕΣΟΔΑ		ΕΞΟΔΑ	
1. Υπόλοιπο χρήσεως 1990	356.397	1. Έξοδα Γραφείου	320.000
2. Εγγραφές - Συνδρομές	450.000	2. Εξοπλισμός Στέγης Συνδ.	220.000
3. Εισφορές	2.500.000	3. Έκδοση Φ.Μ.Χ.	250.000
4. Ενισχύσεις από διαφόρους φορείς	850.000	4. Εργασίες Πνευματικής Στέγης	1.500.000
5. Εκδηλώσεις Συνδέσμου	800.000	5. Πολιτιστικές Εκδηλώσεις	200.000
Σύνολο	4.956.397	6. Απόδοση εισφορών	150.000
		7. Απρόβλεπτα έξοδα	2.316.397
		Σύνολο	4.956.397

ΨΗΦΙΣΜΑ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου Μεγαλοχωριτών «Η ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ» συνήλθε εκτάκτως σήμερα Δευτέρα 8/10/90 επί της οδού Μαυροκορδάτου 6 γραφεία, μετά την αναγγελία του θανάτου της

ΞΕΝΗΣ Ν. ΚΑΡΒΕΛΗ

συζύγου του Προέδρου κ. Ν. Α. Καρβέλη και αφού έγινε αναφορά στην προσωπικότητα, το ήθος, την πολύτιμη προσφορά της ως συζύγου, μητέρας και εκπαιδευτικού και ιδιαίτερα στην προς τον Σύνδεσμο πολύχρονη ενεργό παρουσία και βοήθειά της, αποφάσισε τα ακόλουθα:

1. Να παραστεί σύσσωμο το Δ.Σ. στην νεκρώσιμη ακολουθία.
2. Να διατεθεί αντί στεφάνου ποσόν 10.000 δρχ. για την Πνευματική Στέγη (Λαογραφικό μουσείο) στο Μεγάλο Χωριό.
3. Να δημοσιευθεί το παρόν στη «ΦΩΝΗ...».

Το Δ.Σ.

ΤΟ ΝΕΡΟ-ΝΕΡΑΚΙ

Όλοι μας, άλλος λιγότερο κι άλλος περισσότερο, το 1990, ταλαιπωρηθήκαμε από έλλειψη του νερού.

Ποιος θα φανταζόταν ότι στο Μεγάλο Χωριό με τα άφθονα νερά του, που γαργάριζαν σε κάθε αυλάκι και δρομάκι και ήταν το καύχημα και το καμάρι όλων μας, θα φτάναμε στην απαράδεκτη κατάσταση να τρέχουμε με τον τενεκέ, το παγούρι, τα πλαστικά μπουκάλια να βρούμε λίγο νεράκι!

Η εξασφάλιση του «πολυπόθητου» νερού έγινε αφορμή να δημιουργηθούν μεταξύ των χωριανών, ακόμη και των συγγενών, έχθρες, γκρίνιες, παρεξηγήσεις δυσάρεστες για όλους και επιβλαβείς για την πρόοδο του χωριού μας.

Όπως γνωρίζουμε η ύπαρξη, η ζωή και το μέλλον του χωριού μας, κατά μεγάλο ποσοστό, στηρίζεται στον τουρισμό. Ποιος όμως θα κάνει διακοπές, ή θα επισκεφτεί το Μεγάλο Χωριό, όταν στερηθεί το βασικότερο αγαθό για την εξυπηρέτησή του, την σωματική και περιβαλλοντική του καθαριότητα;

Το πρόβλημα είναι πολύ σοβαρό, ίσως το σοβαρότερο και αφορά όλους τους Μεγαλοχωρίτες, μόνιμους κατοίκους και μη και πρέπει όλοι μαζί να το αντιμετωπίσουμε με υπευθυνότητα, σοβαρότητα και σύνεση.

Η ύδρευση του χωριού μας δεν είναι περσινό πρόβλημα, αλλά υπάρχει από πολλών ετών και απειλεί σοβαρά την υγεία μας, επειδή το δίκτυο είναι πολύ παλιό, κατεστραμμένο και ακατάλληλο. Χρειάζεται λοιπόν ριζική και ολική δια-

μόρφωση τού τρόπου υδρέυσεως του χωριού με προοπτικές, ώστε να εξασφαλίσουμε στα παιδιά μας και τους μελλοντικούς Μεγαλοχωρίτες όχι μόνο άφθονο νερό, αλλά νερό ποιότητας και υγιεινό.

Για να γίνει όμως αυτό το έργο και να λυθεί οριστικά το πρόβλημα της ύδρευσης όλων των συνοικιών του χωριού, χρειάζονται πολλά χρήματα. Επειδή η κρατική επιχορήγηση δεν είναι ούτε καν αρκετή, τουλάχιστον αυτή τη στιγμή, εμείς σαν άμεσα ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να δραστηριοποιηθούμε, να κάνουμε την αρχή για το ξεκίνημα του έργου, ώστε να μπορούμε να απαιτούμε περισσότερα χρήματα από το Νομαρχιακό Ταμείο, την Ε.Ο.Κ. και όποιους άλλους φορείς.

Στην ετήσια Γενική Συνέλευση του Συνδέσμου συζητήθηκε εκτεταμένα το θέμα και μπορώ να πω ήταν το κύριο θέμα που απασχόλησε τα μέλη και την Κοινοτική Αρχή του χωριού μας.

Αποφασίστηκε λοιπόν, ο κάθε Μεγαλοχωρίτης, διέχνοντας έμπρακτα το ενδιαφέρον του για την υγεία του, την εξυπηρέτησή του και την αγάπη του για το χωριό, να προσφέρει ένα ποσό για να ξεκινήσει το μεγάλο αυτό έργο, για το οποίο θα είμαστε υπερήφανοι, όταν ολοκληρωθεί.

Είμαι βέβαιη, ότι όλοι θα ανταποκριθούμε θετικά στο επιτακτικό αίτημα του χωριού μας, ώστε ποτέ πια να μην πούμε το νερό, νεράκι.

Ελένη Παίδα

Λαϊκοί στίχοι

Νά είχα ένα χαμοκούκι
με μπομπότα ζυμωμένο
ροδοκόκκινο στη γάστρα
και στη χόβολη ψημένο

~

Και στη στάνη του Μαριώτη
με προσφάι το τυρί
ν' ανεβώ την Καλλιακούδα
τί δε θα' δινα μαρή.

~

Και στου ελάτου τον ίσκιο
εκεί ψηλά στην κρύα βρύση
κάθησα να ξαποστάσω
και καμάρινα τη φύση

~

Σαν κατέβηκα το βράδυ
μου ξεπέρασε η γρίππη
με δυό τσίπουρα που ήπια
στον Κωστούλα και Καρύπη

ΑΝΔΡΕΑΣ Δ. ΣΙΤΑΡΑΣ

28 Απρίλη 1991

Το τραγούδι του Λιβίνη

Προτού αναφερθώ άμεσα στο γνωστό δημοτικό τραγούδι «του Λιβίνη», θεωρώ σκόπιμο, για καλύτερη κατανόηση του τραγουδιού, να κάνω λόγο για τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των δημοτικών, και κυρίως των κλέφτικων τραγουδιών.

1) Τα κλέφτικα τραγούδια, όπως αυτό «του Λιβίνη» δεν είναι επικά ποιήματα, δεν ψάλλουν «κλέα ανδρών», δεν κάνουν λόγο για τα κατορθώματα των ηρώων τους. Βασικά είναι λυρικά τραγούδια, εκφράζουν τα συναισθήματα των ηρώων τους, τους καημούς τους, τις λαχτάρες τους, τα ντέρτια τους.

2) Είναι κλασική η έκφραση του συναισθηματικού κόσμου της λαϊκής ψυχής. Η γλώσσα, το ήθος και το ύφος, η ποιητική αρτιότητα έχουν φτάσει αξεπέραστα, θα τολμούσαμε να πούμε, επιτεύγματα.

3) Τα κλέφτικα τραγούδια, όπως κι όλα τα δημοτικά, εκδηλώνουν μια ιδιαίτερη ευαισθησία απέναντι στο φυσικό κόσμο. Είναι συμπιλωμένα με το φυσικό κόσμο, τον αντικρύζουν με οικειότητα, τον αντικειμενικεύουν, έτσι που να μπορούν να προβάλλουν σ' αυτόν ατομικά συναισθήματα. Προσωποποιούν τον φυσικό κόσμο, του δίνουν ψυχή, μιλούν μαζί του. Με ιδιαίτερη ευαισθησία χρησιμοποιούν διάφορα σύμβολα, αλληγορικές εκφράσεις για τον φυσικό κόσμο. Έτσι, ανάμεσα στον άνθρωπο και στη φύση αναπτύσσεται μια «διακριτική μυστική σχέση». Ακόμη και η θρησκευτικότητα στο κλέφτικο τραγούδι, που είναι φανερή, περνάει απ' αυτή τη «μυστική» σχέση.

4) Η ευγένεια της ψυχής, ο σεβασμός προς τις παραδόσεις, προς τις αξίες της οικογενειακής και κοινωνικής ζωής είναι βασικά χαρακτηριστικά τους. Ακόμη, το ομαδικό πνεύμα, η ειλικρινής σχέση. Στέκονται κυρίως στο «Εμείς» κι όχι στο «Εγώ», στη χαρά, στη λύπη, στις επιδιώξεις.

Και τώρα ερχόμεθα στο τραγούδι μας.

Το κλέφτικο τραγούδι «του Λιβίνη» είναι το αρχαιότερο τραγούδι της κλεφτουριάς, όχι μόνο στη συλλογή του Ν. Γ. Πολίτη, απ' όπου το παίρνουμε, αλλά και σ' άλλες γνωστές, όπως του Fauriel, του Haxthausen, του Passow. Ίσως να υπάρχει και αρχαιότερο από το τραγούδι, που όμως δεν έχει γίνει ευρύτερα γνωστό. Το τραγούδι «του Λιβίνη» χρονολογείται από το 1685. Εκτός από τον Ν. Γ. Πολίτη, που προαναφέραμε, πληροφορούμαστε για το τραγούδι από τον Κ. Π. Καβάφη, σε κριτική παρουσίαση του «Εκλογαί από τα τραγούδια του ελληνικού λαού» του μεγάλου λαογράφου μας, που δημοσιεύτηκε στα 1914 στο περιοδικό «Νέα Ζωή» της Αλεξάνδρειας. Ο Λιβίνης, κλεφταρματωλός από το Καρπενήσι, έλαβε μέρος με άλλους αρματωλούς στον πόλεμο που έκαναν οι Βενετσάνοι εναντίον των Τούρκων. Κατά το δεύτερο χρόνο αυτού του πολέμου (1685) μερικοί αρματωλοί της Στερεάς Ελλάδας, ανάμεσά τους κι ο Λιβίνης, επαναστάτησαν και ενώθηκαν με τους Βενετσάνους. Έτσι, ο Λιβίνης έκανε σπουδαία μάχη με τους Μοροζίνη, που ήταν ο αρχηγός των Βενετσάνων. Ο Λιβίνης έκανε σπουδαία μάχη με τους Τούρκους, τους οποίους κατενίκησε σ' ένα λόφο πάνω απ' το χωριό Γόλιανη, κοντά στο Καρπενήσι. Ο λόφος αυτός από τότε πήρε τ' όνομά του, «Λόφος του Λιβίνη».

Η Γόλιανη ονομάζεται τώρα επίσημα Στεφάνι, απέχει από το Καρπενήσι 24 χιλιόμετρα, βρίσκεται σε υψόμετρο 900 μέτρων και είχε (το 1961) 116 κατοίκους. Ο Λιβίνης, λίγο ύστερα από την ένδοξη αυτή μάχη του, καταδιώχτηκε από τους Τούρκους της Ευρυτανίας και της Φθιώτιδας και σκοτώθηκε στην Αράχωβα του Δήμου Παρακαμυλιών της Ευρυτανίας.

Ο Κων. Σάθας στο βιβλίο του «Τουρκοκρατούμενη Ελλάς» αναφέρει ότι στην Αράχωβα ένας ταξιδιώτης διάβασε στα 1830, πάνω στον τοίχο της Εκκλησίας της Αγίας Τριάδας τη σημείωση: «Κατά το 1685 επολέμησε ο Καπετάν Λιβίνης». Στο παρακάτω καταγραφόμενο τραγούδι του Λιβίνη, αναφέρονται οι τελευταίες επιθυμίες του Καπετάνιου, που παραγγέλλει να πάρει τ' άρματά του ο Γιώργος του, ο γιος του, αλλά επειδή για την ώρα είναι «μικρός... κι απ' άρματα δεν ξέρει», να κρατηθούν ίσαμε να «διαβεί τα δεκαννιά και γίνει παλληκάρι», που να μπορεί να τα φέρει επάξια και να τα τιμήσει.

ΤΟΥ ΛΙΒΙΝΗ (1685)

*Τρία μεγάλα σύγνεφα 'σ το Καρπενήσι πάνε,
το να φέρνει αστραπόβροντα, τ' άλλο χαλαζοβρόχια,
το τρίτο το μαυρύτερο μαντάτα του Λιβίνη.
«Σε σένα, Μήτρο μου γαμπρέ, Σταθούλα ψυχογιέ μου,
αφήνω τη γυναίκα μου, το δόλιο μου το Γιώργη,
που 'ναι μικρός για φαμελιά κι' απ' άρματα δεν ξέρει.
Και σα διαβεί τα δεκαννιά και γίνει παλληκάρι,
ελάτε να ξεθάψετε τα δόλια τ' άρματά μου,
που τα χωσα 'σ την εκκλησιά, μέσα 'ς το άγιο θήμα,
να μη τα πάρουν τα σκυλιά κι' ο Τουρκοκωσταντάκης».*

Στο τραγούδι αυτό «του Λιβίνη» μπορούμε να σημειώσουμε τα εξής χαρακτηριστικά, που το εντάσσουν στα «κλασσικά κλέφτικα τραγούδια»:

1) Την άμεση σύνδεση κι αναφορά στο φυσικό περιβάλλον, στο φυσικό κόσμο: τα σύγνεφα τα μεγάλα, που φέρνουν αστραπόβροντα και χαλαζοβρόχια και κυρίως τα μαντάτα του Λιβίνη. Ο φυσικός κόσμος συμμετέχει στον ανθρώπινο πόνο. Κι αυτό τόχει ανάγκη ο άνθρωπος, τη συμμετοχή, αλλιώς θα παρατηρούσαμε τη μεγάλη, την «τραγική» αντίθεση: «Για ιδές καιρό που διάλεξε ο χάρος να με πάρει». Αντίθεση: Άνοιξη - Θάνατος.

2) Παρατηρούμε ακόμη τους συμβολισμούς, τους συμβολικούς αριθμούς, κλιμακωτά ζοσμένους: «τρία σύγνεφα». Αλλού «τρία πουλάκια». Αυτό σχετίζεται άμεσα με την ελληνική παράδοση, από την αρχαία κιόλας εποχή. Η συμβολική των αριθμών.

3) Χαρακτηριστική είναι η αναφορά του στην οικογένειά του, τη γυναίκα του και το γιο του. Η τελευταία του επιθυμία. Αυτή η πολύ ανθρώπινη σχέση είναι πυρηνική στα κλέφτικα τραγούδια.

4) Εδώ συναντάμε επίσης μια παράδοση ελληνική, που υποδηλώνει και την αδιάσπαστη συνέχεια του ελληνικού γένους, που εκφράζεται μέσα από τα τραγούδια του και τις παραδόσεις του (όπως τόνισε ιδιαίτερα ο Ν. Γ. Πολίτης, αντιπαρατασσόμενος στις θεωρίες του Φαλμεράυερ). Ο γονιός κρύβει τ' άρματα για το γιο του, ώσπου να μπορεί αυτός να κάνει φαμελιά, ίσαμε που να αντρεϊέψει για να μπορεί να τα τιμήσει. Ας θυμηθούμε την αρχαιοελληνική παράδοση των όπλων του Αιγέα για το Θησέα. Συνέχεια της φυλής.

5) Τα άρματα γενικά, αλλά ιδιαίτερα του πατέρα, του αντρειωμένου είναι ιερά. Θάβονται, φυλάγονται στην Εκκλησιά, στο Άγιο Βήμα. Ας θυμηθούμε και το γνωστό τραγούδι: «Τ' αντρειωμένου τ' άρματα δεν πρέπει να πουλειώνται, μόν' πρέπει τους 'ς την εκκλησιά κ' εκεί να λειτουργιούνται». Τ' άρματα του αντρειωμένου κλέφτη είναι έκφραση της ελευθερίας του.

6) Και τελευταία, πρέπει να επισημάνουμε την ελληνική πληγή, την προδοσία, τον «Τουρκοκωσταντάκη». Ο Λιβίνης δεν φοβάται τους εχθρούς, τους Τούρκους, αλλά τους δικούς μας, τους προδότες, αυτούς που «τούρκεψαν», που τα κάνουν πλακάκια με τον εχθρό. «Τουρκοκωσταντής».

Αυτό είναι το περίφημο κλέφτικο τραγούδι «του Λιβίνη», που σχετίζεται με τη Γόλιανη και την Ιστορία του τόπου. Εδώ ας θυμηθούμε και το γνωστό τετράστιχο, που αναφέρεται στα γύρω χωριά με τους σχετικούς προσδιορισμούς τους:

*«Σελά, Μηλιά και Γόλιανη,
πρωτεύουσα τα Φειδάκια.
Κρασοπουλιό το Λάστοβο
και Κάστρο το Δερμάτι».*

Το τι κρύβεται πίσω από τους προσδιορισμούς «πρωτεύουσα», «κρασοπουλιό», «κάστρο», δεν είναι δύσκολο να το καταλάβει κανείς, με λίγη προσπάθεια. Νομίζω πως είναι ανάγκη να διατηρούμε τη λαογραφική και πολιτιστική, ιστορική παράδοση του τόπου μας.

Δημήτρης Χρ. Μποσινάκης

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΔΗΜ. ΚΑΝΑΡΑ Σ/χη έ.α.

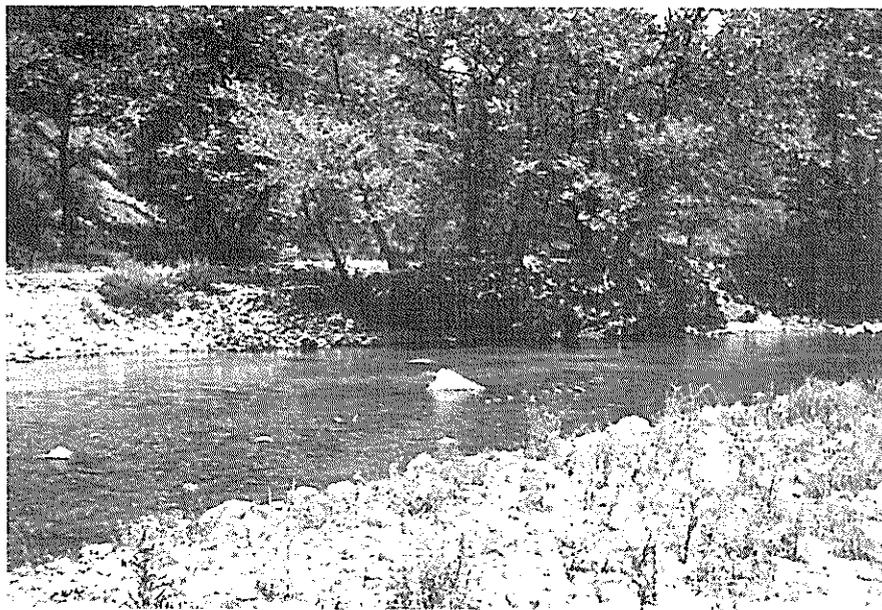
Υπάρχει και εκφράζεται, σε παγκόσμια κλίμακα και η ανησυχία του ανθρώπου για την προστασία του περιβάλλοντος, το οποίο αλόγιστα λεηλατήθηκε και θυσιάστηκε ανεύθυνα στο βωμό της τεχνικής επανάστασης.

Όλοι οι άνθρωποι αισθανόμαστε βαθιά μέσα μας μία ακατανίκητη δίψα, ένα πάθος για τη ζωή. Το δάσος μας δίνει το νερό και το οξυγόνο, τη ζωή.

Αυτό το χάρισμα, δώρο της φύσεως, πανέμορφο, πρηνές, ελατόφυτο, απεριγράπτου ομορφιάς τοπίου, με άφθονα τρεχούμενα νερά και αρκετούς βοσκοτόπους στολίζει την Ανατολική και Νοτία πλευρά της περιοχής του χωριού μας. Κορωνίδα αυτού του γεμάτου χάρη, ομορφιάς και δροσιάς τοπίου είναι οι λόφοι: Βεριβιός, Κούτουπας, Αϊλιάς, Παναγιάς, το Οροπέδιο Λακώματα με τα κρυστάλλινα νερά του, τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, το οποίο λαμπρύνεται από το πλούσιο περιβάλλον (φυτικό και ζωικό κόσμο) της περιφημής Καλιακούδας. Τόπος γαλήνης και ηρεμίας. Ξεχωριστή χάρη και φυσικής ομορφιάς, τα τοπία των εξωκκλησιών Αϊθανάση, Αϊγιάννη, Αϊγιώργη και άλλα με τα πανύψηλα αιωνόβια δένδρα και τα δροσερά νερά τους. Τ' ανωτέρω στολίζουν την πανέμορφη, αξιοζήλευτη, καταπράσινη και καρποφόρα κοιλάδα, την Ποταμιά, στο μέσο της οποίας κυλάει ο ποταμός Καρπενησιώτης, του οποίου τα νερά εκτός από το πότισμα, χαρίζουν και το ψάρεμα της πέστροφας μαζί με το ιχθυοτροφείο πέρα λογγές - Γαύρου.

Οι πρόγονοί μας, οι οποίοι μετόπισαν κατά τον 17ο αιώνα στο ειδυλλιακό αυτό τοπίο, στα ριζά - ξέφωτο των ως άνω λόφων, δια λόγους ασφαλείας και άλλων απαλλοτριώσεων από τον Τουρκικό ζυγό, από μία άλλη τοποθεσία της περιοχής μας που ήταν εγκαταστημένοι από αρχαιοτάτων χρόνων της Νοτιοδυτικής πλευράς του λοφίσκου Θεοτόκου. Φυλάγανε το περιβάλλον, ιδία τους ως άνω λόφους, σαν κόρη οφθαλμού. Τους χαρακτηρίσανε βακούφικους, στα χρόνια του μεσοπολέμου ίδρυσαν τη φυλοδασική ένωση, στην κατοχή άμισθοι αγροφύλακες. Σημειώνω εδώ ότι στα χρόνια του μεσοπολέμου μικροί - μεγάλοι συγχωριανοί μας καλλιεργούσανε, ξεκαθαρίζανε τα δένδρα και γι' αυτό τώρα απολαμβάνομε την επέκταση του Αϊλιά μέχρι το ρέμα και το νεοελατόφυτο δάσος επάνω από τον Αϊγιάννη, κοντοράχες, περδικάρι πέρα και επάνω. Δυστυχώς με κάτι Κοινοτικές αποφάσεις (πράξεις) στα παλιά χρόνια παρεχωρήθησαν μικρά τεμάχια (οικόπεδα) σε ακτήμονες του χωριού, στα άκρα. Δασωμένες τοποθεσίες. Όλοι αυτοί κατεπάτησαν περαιτέρω εκτάσεις κι έτσι έφιαξαν δύο (2) και τρία (3) οικόπεδα, τα οποία δωρήσανε ή και πωλήσανε. Αυτό το κακό έγινε στο Βεριβιό και στο αξιόλογο τοπίο του Αϊθανάση. Τελευταίως κατόπιν εντόνων διαμαρτυριών των κατοίκων λαμβάνονται μέτρα περιορισμού και οροθέτησης της Κοινοτικής περιουσίας. Επίσης πρέπει να σταματήσει κάθε πρόταση ή μελέτη για οικόπεδα σε δασωμένες τοποθεσίες, π.χ. Βεριβιό κ.λπ. Υπ' όψη ότι στο άρθρο 24 του Συν/τος θεσπίζεται η υποχρέωση της πολιτείας να προστατεύει το φυσικό περιβάλλον κ.λπ. Ακόμη ορίζει ρητά ότι απαγορεύεται η μεταβολή δημοσίων δασών και των εν γένει δασικών εκτάσεων. Είναι ανάγκη η ύπαρξη ρυμοτομικού σχεδίου τόσο στο κέντρο του χωριού, όσο και εις την περίπτωση επεκτάσεώς του εις τας γύρω μη δασωμένες εκτάσεις, ώστε να γίνει μελετημένη υποδομή, προς αποφυγή παραλλαγής του περιβάλλοντος και γενικώς του τόσο αξιολόγου τοπίου. Πρέπει να δοθεί η δέουσα

προσοχή εις την περαιτέρω αξιοποίηση του ιδιαίτερου φυσικού κάλλους τοπίου του Αϊθανάση για παιδότοπο και χώρους αναψυχής (πάρκο). Η Κοινότητα έχει προγραμματίσει να διαμορφώσει χώρους αθλοπαιδιών π.χ. για βόλει, μπάσκετ κ.λπ. Εδώ καλό θα ήταν και ο Σύνδεσμος να έλθει αρωγός, να γίνει μελετημένη σχεδίαση της υποδομής. Επίσης να γίνει το φράξιμο με πασσάλους. Φούρκες κέδρινες στις προσβάσεις να μη μπαίνουν μέσα αυτοκίνητα κ.λπ., σε αυτό μπορεί να βοηθήσει και ο συνεταιρισμός. Στην πολιτιστική εβδομάδα του Αυγούστου να γίνεται συζήτηση για το περιβάλλον (διάλεξη) και τυχόν προσφορές εργασίας προστασίας του γύρου περιβάλλοντος του χωριού και κοινοχρήστων χώρων. Με την πετυχημένη αποκομιδή των σκουπιδιών απηλλάγησαν τα ρέματα από κάθε κακοσμία και τυχόν πυρκαϊές κι έτσι τα πουλιά - αηδόνια άρχισαν πάλι το κελιάδισμά τους. Το Μεγάλο Χωριό βρίσκεται σε τοποθεσία εξαιρετικής φυσικής ομορφιάς. Είναι και ένας τόπος όλο Ιστορία για τους απελευθερωτικούς αγώνες του Έθνους.

Ο ΕΥΡΥΤΟΣ

Γράφει: Δημήτρης Ιω. Φαλλής

Η προσπάθειά μας στο προηγούμενο άρθρο μας ήταν ν' αποδείξουμε — όσο βέβαια μάς ήταν δυνατό — πως η θέση της Οιχαλίας, της ΠΡΩΤΗΣ Οιχαλίας, που ίδρυσε ο θρυλικός Εύρυτος ο γενάρχης των Ευρυτάνων, βρισκόταν στην Ποταμιά νότια του Τυμφησιού. Και η αποδεικτική μας αυτή προσπάθεια θελήσαμε να θεμελιωθεί σε αρχαίους και νεότερους ιστορικούς συγγραφείς, αφού ανασκαφές δεν έγιναν ως σήμερα στο χώρο αυτόν. Ακόμα αναφερθήκαμε για λίγο στη ζωή, τη δράση και το θάνατο του μεγάλου βασιλιά και ιδρυτή της Οιχαλίας, Ευρύτου.

Θεωρούμε όμως απαραίτητο ν' αναφερθούμε αναλυτικότερα στο άρθρο μας τούτο και στο επόμενο, στον Εύρυτο ως ιστορικό πρόσωπο, παρόλο που ανήκει χρονικά στην προμυθική περίοδο. Είναι βέβαιο στις μέρες μας ότι, προϊστορικοί χρόνοι, μυθική αλλά και προμυθική περίοδος, δεν σημαίνει κατανάγκη και εποχές δίχως ανθρώπους και ιστορικά γεγονότα. Και δεν σημαίνει ακόμα πως, ό,τι έφτασε μέχρις εμάς απ' αυτές τις εποχές γραμμένο από αρχαίους συγγραφείς, τα τοπωνύμια και τις παραδόσεις, πως είναι όλα παραμύθια και φαντασιώσεις. Όπως δεν μπορούμε και δεν πρέπει να τα δεχτούμε όλα, χωρίς αυστηρή κριτική διάθεση, ως ιστορικές αλήθειες. Τα γεγονότα που συνέβησαν σ' αυτές τις περιόδους αναφέρονται εμπλουτισμένα στη μυθολογία μας με ποικίλες εικόνες και ποιητικές εκφράσεις ανάλογα με τις γνώσεις και τις ικανότητες του συγγραφέα. Όμως δεν παύουν ν' αναφέρονται σε ιστορικά γεγονότα που θέλουν βαθειά μελέτη και πολύ «κοσκίνισμα» με νηφαλιότητα ώστε να πιάσουμε σωστά τα μηνύματα που μάς έρχονται απ' αυτές τις μακρινές εποχές. Μας είναι γνωστό ότι μέχρι τα τέλη του περασμένου αιώνα, τα δυο αθάνατα έργα του Ομήρου, η ΙΛΙΑΔΑ και η ΟΔΥΣΣΕΙΑ, τα δυο κλασικά αυτά έπη της ανθρώπινης διανόησης, εθεωρούντο ως ποιητικές φαντασιώσεις του συγ-

γραφέα και τα συζητούσαν σαν ευχάριστα παραμύθια στις συντροφικές τους οι άνθρωποι της... «ανώτερης τάξης»! Όμως απ' το 1875 κι ύστερα, που οι επίμονες, επίπονες και πολύχρονες ανασκαπτικές προσπάθειες ενός όχι ειδικού, αλλά λάτρη της ιστορίας και της αρχαιολογίας, του Ερρ. Σλήμαν, στην Τροία και στη συνέχεια στις Μυκήνες στον Ορχομενό, κ.λπ., έφεραν στο φως τους αμύθητους αρχαιολογικούς θησαυρούς αυτών των πόλεων. Είρθαν στην επιφάνεια οι επάλληλες πανάρχαιες θαμένες πόλεις της Τροίας, και η πόλη των Ατρείδων στις Μυκήνες. Από τότε το φιλολογικό πρόβλημα για πρώτη φορά έγινε πρόβλημα ιστορικό. Και το παραμύθι των σαλονιών της «ανώτερης κοινωνικής τάξης», μετετρέπεται σε αναμφισβήτητο ιστορικό γεγονός! Και όπως χαρακτηριστικά γράφει ο ULRICH VON WILAMOWITZ - MOELLENDORFF, (Ούλριχ φον Βιλαμόβιτς - Μέλλεντροφ), «η πίστις πλέον εις τον ιστορικόν Όμηρον μετατοπίζει τώρα όρη, ποταμούς και νήσους»! Ούτω και ο Όμηρος — συνεχίζει ο Νιλαμόβιτς — πρέπει να καταλάβει μίαν θέσιν εις την ιστορικήν αυτήν εξέλιξιν. Δυνάμεθα να είμεθα βέβαιοι ότι εκ της ερεύνης του εσωτερικού της Μικράς Ασίας θα παρουσιασθούν ακόμη μερικά εκπλήξεις... Διότι οι περί ηρώων θρύλοι οι οποίοι αποτελούν το περιεχόμενον των επών και ό,τι διεσώθη εις ημάς από τας τοπικά παραδόσεις δεν στερούνται παντελώς ιστορικού περιεχόμενου, οσοδήποτε ελευθέρως και αν διαχειρισθεί αυτάς η ποιητική επινοητικότητα».

Μ' αυτές τις προϋποθέσεις λοιπόν και μ' αυτά τα κριτήρια πρέπει να δούμε και να εξετάσουμε πλέον, και το πρόσωπο του Ευρύτου ως ιστορικού προσώπου. Ενός προσώπου που έζησε μεν κατά τους απόστατους δυσκολοερευνήτους σκοτεινούς χρόνους της προμυθικής περιόδου, αλλά που άφησε ανεξίτηλη τη σφραγίδα της ιστορικής του παρουσίας ως σήμερα.

Δ. Ι. Φ.

ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΟΥΣ ΧΩΡΙΑΝΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΕΥΡΥΤΑΝΕΣ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Γράφει: ο Γιώργος Κ. Σταυράκης

46ο Συνέδριο των Ευρυτάνων Αμερικής το «ΒΕΛΟΥΧΙ»

Με την ευκαιρία του 46ου Συνεδρίου των πατριωτών μας της Αμερικής που έγινε πέρυσι στην πόλη Winston Salem N.C. ο γράφων είχε την ευχάριστη εμπειρία να είναι ανάμεσα στους Ευρυτάνες και χωριανούς μας απόδημους και να λάβει μέρος στις Εργασίες του καθιερωμένου ετήσιου Συνεδρίου τους.

Επειδή ανέκαθεν ο Σύνδεσμος και η Φωνή του Μεγ. Χωριού πιστεύουν στην αναγκαιότητα της διατήρησης στενών πατριωτικών δεσμών ανάμεσα σε εμάς εδώ στην Ελλάδα και των αδελφών μας της διασποράς, θα προσπαθήσουμε να κάνουμε μία αναδρομή-οδοιπορικό, όσο βέβαια είναι εφικτό για τους Χωριανούς μας της Αμερικής.

Το θέμα βέβαια είναι από τη φύση του τεράστιο γιατί η μετανάστευση, οι θετικές και κάποιες αρνητικές συνέπειες δεν είναι δυνατόν να καταγραφούν σε μερικές σελίδες του περιοδικού του Χωριού μας.

Το Συνέδριο έγινε στις πολυτελείς αίθουσες του Ξενοδοχείου HYATT της πόλης WINSTON SALEM στις 16 και 17 Ιουνίου 1990. Από την Ελλάδα παραβρέθηκαν στις εργασίες η κ. Ντόρα Μπακογιάννη, Βουλευτής Ευρυτανίας και Υπουργός, ο κ. Παν. Κωστοπαναγιώτης, Πρόεδρος του «Βελουχίου», η δεσποινίς Μαρινάκη, εκπρόσωπος του Ελληνικού Προξενείου της Νέας Υόρκης, η αδελφή του δολοφονηθέντος Βουλευτή Ευρυτανίας Παύλου Μπακογιάννη, ο γράφων και άλλοι που ίσως διέφυγαν της προσοχής μου. Αποσπασματικά δίνεται η εισήγηση σαν εκ-

Η Βουλευτής της Ευρυτανίας και Υπουργός κα Ντόρα Μπακογιάννη, ο πρώην Πρόεδρος του Βελουχίου κ. Σταύρος Τραστέγης, η Μαρία Τριανταφύλλη από το χωριό μας. Δεξιά: Φωτ. μετά από δεξίωση στο Winston Salem N.C.

πρόσωπος του Συνδέσμου του Χωριού μας στο 46ο Συνέδριο.

ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΤΟΥ κ. ΓΙΩΡΓΟΥ ΣΤΑΥΡΑΚΗ,
ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΣΤΟ 46ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΩΝ
ΕΥΡΥΤΑΝΩΝ ΑΜΕΡΙΚΗΣ 16, 17/6/90.

Φίλοι συμπατριώτες Ευρυτάνες.

Σαν εκπρόσωπος του Συνδέσμου Μεγαλοχωριτών σας μεταφέρω θερμούς πατριωτικούς χαιρετισμούς από το Μεγ. Χωριό και από την ιδιαίτερη πατρίδα μας την Ευρυτανία γενικότερα. Επίσης επικοινωνήσα με τους Ευρυτάνες της Αυστραλίας εκ μέρους των οποίων απευθύνω θερμό χαιρετισμό στο 46ο Συνέδριό σας.

Προσωπικά πιστεύω πως η Ευρυτανία είναι μια από τις πιο προικισμένες από τη φύση περιοχές της πατρίδας μας, αλλά και η λιγότερο προσεγμένη από την ελληνική Πολιτεία.

Υπολογίζεται ότι ο ένας στους τρεις Ευρυτάνες βρίσκεται στη διασπορά ξενητεμένος κυρίως εδώ στις ΗΠΑ, αλλά και την Αυστραλία, τον Καναδά και άλλα μέρη του κόσμου. Τα δύσκολα και σκοτεινά χρόνια τις δεκαετίες του '40 και '50 δεν μπόρεσαν να μας κρατήσουν όλους στον τόπο μας. Τη μαζική μετανάστευση τα χρόνια εκείνα θα μπορούσε κανείς να την παρομοιάσει με τον «Μινώταυρο» της Μιναικής περιόδου.

Σήμερα, 30 και 40 χρόνια αργότερα, εσείς οι Ευρυτάνες με την απαρámλλη εργατικότητα σας και τον ζήλο σας για οικονομική και κοινωνική πρόοδο, γίνετε παράδειγμα για μίμηση για πολλούς από εμάς που ζούμε στην Ελλάδα.

Εμάς τους Ευρυτάνες, αλλά και γενικότερα τον απόδημο ελληνισμό, θα μπορούσε κανείς να τους αποκαλέσει ένα γίγαντα που κανείς δεν σκέφτηκε τη δύναμη που κρύβει μέσα του.

Εγώ θα έλεγα πως τις μέρες αυτές η καρδιά της Ελλάδας, η καρδιά της Ευρυτανίας, χτυπά στην Αμερική. Η Ένωση Ευρυτάνων Αμερικής το «Βελούχι» έχει καταξιωθεί στη συνείδηση των απανταχού Ευρυτάνων. Η υπερσαραντάχρονη προσφορά όλων των ξενητεμένων Ευρυτάνων της Αμερικής για την ιδιαίτερη πατρίδα μας είναι μεγάλη και γνωστή. Ένα τελευταίο ζωντανό παράδειγμα είναι η μεγάλη προσφορά σας για την ανέγερση και τον εξοπλισμό για το σπίτι του γέροντα στο Καρπενήσι. Με τις προσπάθειες όλων μας πιστεύουμε πως σύντομα θα κατανοήσει η ελληνική κυβέρνηση την ανάγκη για τη λειτουργία του γηροκομείου.

Οι υποτροφίες είναι επίσης ένα δείγμα της αγάπης για να βοηθήσετε τα νέα παιδιά, μαθητές και φοιτητές, της Ευρυτανίας να σπουδάσουν. Προσωπικά πιστεύω πως αυτή η προσφορά σας είναι η καλύτερη επένδυση για την Ευρυτανία και το μέλλον της. Χρήματα που δίνονται για σπουδές δίνουν μακροπρόθεσμα το μεγαλύτερο τόκο.

Αλλά δεν είναι μόνο τα δολάρια με τα οποία βοηθάτε την Ευρυτανία. Ζείτε και εσείς πιο έντονα και από εμάς ακόμα τα προβλήματα της πατρίδας και την υπερασπίζεσθε όταν και όπου χρειάζεται. Θέλετε να βλέπετε την Ευρυτανία να προοδεύει. Παράλληλα κρατάτε σαν κόρη οφθαλμού τις ύψιστες εθνικές αξίες, την ελληνική παράδοση, τις χριστιανικές καταβολές, την ελληνική γλώσσα, στοιχεία που είναι τελείως απαραίτητα για τη διατήρηση της ελληνικής συνείδησης και φυσιογνωμίας.

Ζείτε σε μια μεγάλη χώρα με σύγχρονη αντιλήψεις όπου η ατομική και η συλλογική προσπάθεια ενθαρρύνονται και αμείβονται ηθικά, κοινωνικά και οικονομικά. Αυτά τα θετικά στοιχεία για να τα εκμεταλλευτείτε σωστά είναι απαραίτητη η σύμπτωση, η ενότητα και η συνεργασία μεταξύ σας, αλλά και με τη μητροπολιτική Ελλάδα. Χρειάζεται επίσης μέσα στις δραστηριότητες των Ευρυτάνων της Αμερικής να γίνονται διαφωτιστικές συζητήσεις και διαλέξεις ώστε για παράδειγμα να μαθαίνουν οι παλιοί και οι νέοι ποιος ήταν ο Ζαχαρίας Παπαντωνίου για την Ευρυτανία. Ένα άλλο φαινόμενο των καιρών μας είναι ότι σχεδόν κανένας δεν διαβάζει ελληνικά λογοτεχνικά ιστορικά και άλλα βιβλία. Διαβάστε 2-3 βιβλία το χρόνο. Καμιά τηλεόραση ή VIDEO δεν μπορεί να αντικαταστήσει την ωφελιμότητα και την πνευματική διέγερση που δίνει το διάβασμα ενός καλού βιβλίου.

Καταξιωμένος και ολοκληρωμένος άνθρωπος δεν είναι μόνο εκείνος που έχει πόλη χρήματα και περιουσίες.

Περισσότερο θεωρείται εκείνος που κατορθώνει να έχει κοινωνική, ηθική, πνευματική και οικονομική συγκρότηση.

Εμείς από την Πανευρυτανική Ένωση με τον ακούραστο πρόεδρο κ. Κωστοπαναγιώτη και όλοι οι Ευρυτάνες στεκόμαστε στο πλευρό σας για να προσφέρουμε όλοι μαζί στον εξωραϊσμό και την πολιτιστική αναβάθμιση της ιδιαίτερης πατρίδας μας.

Θα ήθελα, τέλος, να εκφράσω συγχαρητήρια στην οργανωτική επιτροπή για το συνέδριο. Στο Δ.Σ. και στον Πρόεδρο και φίλο κ.

Σταύρο Τραστέλη και όλους τους συμπατριώτες Ευρυτάνες που βοηθούν και θα βοηθήσουν για την άρτια οργάνωση και διεξαγωγή του 46ου Συνεδρίου.

Θέλω επίσης να ευχηθώ καλή επιτυχία στις εργασίες και όλες τις άλλες κοινωνικές εκδηλώσεις που θα ακολουθήσουν.

Από πλευράς Ευρυτάνων της Αμερικής μεταξύ πολλών άλλων παραβρέθηκαν: Ο καθηγητής κ. Παύλος Χρυσικός, ο τώως πολιτειακός γερουσιαστής και ανώτερος δικαστικός κ. Αγγελής, ο κ. Τάκης Πολύζος, από τα ιδρυτικά στελέχη του «Βελαχιού», εκπρόσωποι της ορθόδοξης εκκλησίας της Αμερικής, ο καθηγητής κ. Ανδρέας Καμπιζιώνης (γαμπρός της οικογένειας Σκαρπή από το χωριό μας, τον οποίο θεωρούμε χωριανό μας) κ.ά. Η παρουσία των χωριανών μας ήταν μεγάλη παρά το γεγονός των μεγάλων αποστάσεων.

Μεσά τους διακρίναμε τον κ. Μ. Δασκαλάκη με τη σύζυγό του, τον κ. Δ. Μακρυγιάννη οικογενειακώς, τους Αφούς Γιάννη και Δημήτρη Παλιούρα με τις συζύγους τους, τους Αφούς Κ. Ν. και Λ. Κοντό, την κ. Μαρία Τριανταφύλλη (από το Γαύρο) με τον σύζυγό της κ. Χ. Πανόπουλο και άλλους που μου διαφεύγουν τα ονόματά τους. Τις μέρες εκείνες η καρδιά και η λεβεντιά της Ευρυτανίας ηχούσε στην όμορφη πολιτεία των Η.Π.Α. Από πρόχειρο υπολογισμό συμμετείχαν στις εργασίες — αλλά ακόμα περισσότερο στις πολιτιστικές εκδηλώσεις — γύρω στις δύο χιλιάδες Ευρυτάνες πρώτης και δεύτερης γενιάς. Το ετήσιο Συνέδριο δεν είναι μονάχα ουσιαστικές εργασίες, εισηγήσεις κ.λπ., είναι επίσης το κορυφαίο αντάμωμα της χρονιάς με δεξιώσεις, χορούς, όπου το θάνατο τσάμικο και καλαματιανό ηχούν και δεσπόζουν στις χορευτικές βραδιές. Μεγάλη εντύπωση και συγκίνηση συγχρόνως μου έκανε το γεγονός να βλέπω μέσα σε μια αίθουσα με χίλια και πλέον άτομα παιδιά Ευρυτάνων δεύτερης και τρίτης γενιάς να χορεύουν ελληνικούς χορούς καλύτερα από εμάς εδώ στην Ελλάδα. Αυτό ήταν η επαλήθευση της διαπίστωσης ότι οι απόδημοι Έλληνες διατηρούν καλύτερα και μεταλαμπαδεύουν στα παιδιά τους ωραίους ελληνικούς χορούς, την παράδοση, και τα ήθη και έθιμα της πατρίδας. Σχεδόν κάθε ελληνικό σπίτι κρύβει μέσα του μια μικρή Ελλάδα όχι μόνο ως προς τα ήθη και έθιμα, αλλά και η ίδια η διακόσμηση είναι έντονα ελληνική. Σε κάθε βιβλιοθήκη, κάθε τοίχο, δεν λείπουν οι τσολιάδες και Αμαλίες με τις εθνικές ενδυ-

μασίες, δεν λείπει ο Παρθενώνας, οι στήλες του Ολυμπίου Διός ή ο Ερμής του Πραξιτέλους. Το καντήλι και η εικόνα της θαυματουργής Παναγίας της Προυσιώτισσας έχει πάντα μια καλή θέση μέσα στο σπίτι. Η παραδοσιακή φιλοξενία, αν και δεν φαίνεται να έχει μεγάλο εύρος, είναι και αυτή ενδεικτική και επικρατεί ανάμεσα στο γνώριμο περιβάλλον των απόδημων.

Αμερική: Μια μεγαλόκαρδη Μάνα για όλα τα παιδιά της

Το χωριό μας, όντως ένα από τα μεγαλύτερα της Ευρυτανίας, έχει μια ανάλογη και ιδιαίτερα μεγάλη μεταναστευτική ιστορία που πάει πίσω μέχρι τα μέσα του περασμένου αιώνα. Ο ξενιτεμός ήταν παράδοση, ήταν ένα αναγκαίο κακό. Όπως είναι φανερό, δεν είναι δυνατόν να κάνουμε ιστορική αναδρομή. Θα περιοριστούμε μόνο στην περίπτωση της Αμερικής. Και αυτό λίγο σύντομα και συνοπτικά. Οι πόρτες της Αμερικής μέχρι τη λήξη του Β' Παγκοσμίου πολέμου ήταν για τα μεγαλύτερα διαστήματα κλειστές. Όμως, παρά τους περιορισμούς, η οικονομική εξαθλίωση και το άγονο της Ευρυτανίας, συνδυασμένα με την κεκτημένη συνήθεια, έσπρωχναν πολλούς χωριανούς μας να μπαίνουν «λαθραία» στην Αμερική διακινδυνεύοντας να τους γυρίσουν πίσω. Στις περισσότερες περιπτώσεις με διάφορους τρόπους και τεχνάσματα, οι πιο πολλοί τα κατάφερναν να μείνουν μονίμως. Μετά τη λήξη του πολέμου η Αμερική άνοιξε τις πόρτες για να δεχτεί ένα σημαντικό αριθμό και από την Ελλάδα σαν έμπρακτη ένδειξη ανθρωπισμού για εκείνους που υπέστησαν τα δεινά του πολέμου. Για την πατρίδα μας καθυστέρησε η «έξοδος» μέχρι τη λήξη του εμφυλίου πολέμου. Τότε άρχισαν οι προσκλήσεις και τα «μεγάλα μέσα», βουλευτές κ.λπ., να βρουν μια θέση στο «Ολυμπία» και το «Βασ. Φρειδερίκη» και ένα διαβατήριο για το Νέο Κόσμο, την Αμερική. Χιλιάδες Έλληνες νέοι έφευγαν κάθε χρόνο με τις βαλίτσες γεμάτες όνειρα και προσδοκίες για να φτάσουν στη θετή πατρίδα. Ήταν η αρχή μιας μακρόχρονης αλλά ευπρόσδεκτης δοκιμασίας που είχε για αντιτάθμισμα το γρήγορο πλουτισμό και το όραμα του νόστου μια μέρα πίσω στην πατρίδα. Σήμερα, 30 και 40 χρόνια μετά, η χίμαιρα που σπρώχνει τον Έλληνα κάτω από ξένους ορίζοντες έγινε πραγματικότητα. Οι περισσότεροι χωριανοί

μας έχουνε δημιουργήσει οικονομική ευρωστία αλλά, προπαντός σωστές οικογένειες και παιδιά — πολλά από τα οποία γίνονται επιστήμονες — και συγχρόνως βοηθούν το χωριό μας για εξωραϊσμό και πρόοδο. Είναι ισότιμοι Αμερικανοί πολίτες και απολαμβάνουν τα αγαθά και τις υποχρεώσεις της μεγάλης Αμερικάνικης Κοινωνίας. Μετά την ένταξη της χώρας μας στην Ε.Ο.Κ., η κοινωνική και οικονομική συνδιαλλαγή των λαών της Ευρώπης πήρε νέες διαστάσεις με αποτέλεσμα και η Ελλάδα να βρεθεί ισότιμη χώρα, έστω, και με όλα τα προβλήματα και τις ανακολουθίες της. Σήμερα και για τα τελευταία 10-15 χρόνια, μπορούμε να πούμε ότι η μετανάστευση για την Αμερική και την Αυστραλία ελαχιστοποιήθηκε και σε πολλές περιπτώσεις μηδενίστηκε. Τα θετικά και αρνητικά στοιχεία του ξενητεμού σταθμίστηκαν πιο ψύχραιμα και αντικειμενικά. Αυτό πρέπει να θεωρείται θετικό στοιχείο για την Ελλάδα που αντιμετωπίζει δημογραφικά προβλήματα και υπογεννητικότητα. Όπως γράψαμε και νωρίτερα, ο κορμός της ελληνικής κοινωνίας περνάει μια βαθιά κρίση, της οποίας τα αίτια δεν είναι του σημερινού θέματος. Ένα μόνο μπορούμε να πούμε, η πλημμυρίδα ξένων πρότυπων και μοντέλων συνδυασμένη με ένα «πρόσκαιρο» ευδαιμονισμό «νεοπλουτισμό» σε ένα λαό που δεν είχε το υπόβαθρο να τα απορροφήσει χωρίς επιπτώσεις, διατάραξε σοβαρά τη συνοχή της κοινωνίας μας. Τα τέσσερα εκατομμύρια του Ελληνισμού της διασποράς προσπαθούν να μείνουν προσκολλημένοι στα ελληνικά εθνικά ιδανικά αλλά το σημερινό μοντέλο της Μητροπολιτικής Ελλάδας — θα έλεγα διακριτικά — δεν τους βοηθάει και πολύ. Γυρίζουν στον τόπο τους με το ρομαντισμό και τη λαχτάρα του στρατιώτη που παίρνει άδεια για να συναντήσει την αρραβωνιαστικιά και με έκπληξη την βρίσκει «ξεμαλλιασμένη, ανοικοκύρευτη». Το πρόβλημα της μετανάστευσης αποδείχτηκε πολύπλευρο και πολυσύνθετο. Δεν υπάρχει πανάκεια λύση. Θα πρέπει όμως να διατηρηθούν όσο γίνεται περισσότερο οι εθνικοί δεσμοί και η ελληνική συνείδηση.

Οι χωριανοί μας «κατακτούν» την Αμερική. Μη με στέλνεις Μάναμ' στην Αμερική...

Ο θρύλος γίνεται πραγματικότητα. Ένα άλλο Μεγάλο Χωριό που ζει και προκόβει

στην Αμερική γεννήθηκε τα τελευταία 40-50 χρόνια.

Αργά μα σταθερά οι χωριανοί μας πάτησαν το πόδι στην Αμερική από νωρίς στις αρχές του αιώνα σποραδικά και σε μικρούς αρχικά αριθμούς μέχρι το ξέσπασμα του Β' Παγκοσμίου πολέμου. Μετά τη λήξη του πολέμου λίγα είναι τα σπίτια που δεν έχουν 1-2 παιδιά στην Αμερική, και σε μερικές περιπτώσεις σύσσωμες οικογένειες σταδιακά μεταναστεύουν στην Αμερική την οποία υιοθέτησαν για μόνιμη πατρίδα τους διατηρώντας μια γλυκιά-πικρή ίσως ανάμνηση από την πατρίδα και το χωριό που γεννήθηκαν. Το όραμα του νόστου, ο γυρισμός δηλαδή στην πατρίδα καθώς περνούν τα χρόνια απομακρύνεται ακόμα περισσότερο για τους πιο πολλούς απόδδημους. Αυτό όμως δεν εμποδίζει για τη δημιουργία μιας καινούργιας ζωής με όλα τα πολιτιστικά πρότυπα της πατρίδας συγκερασμένα με τις αρχές και την τάξη που χαρακτηρίζει τις Αγγλοσαξωνικές κοινωνίες. Όταν ρώτησα μια χωριανή μας αν σκοπεύει να έρθει στην πατρίδα όταν παντρευτούν τα παιδιά της, είπε το εξής χαρακτηριστικό: «Τι νας πω Γιώργου μ', καλή είναι κ' η Ελλάδα αλλά όποιος γνωρίσει δυο Πατρίδες δεν τα' αρεσ' καμία».

Το ζεύγος Δ. και Ελ. Παλιούρα. Φωτ. μπροστά στην έπαυλή τους στη γραφική πόλη Chapel Hill N.C.

Μετά τη λήξη του Συνεδρίου με φιλοξένησαν για μία εβδομάδα τα αδέρφια Γιάννης και Δημήτρης Παλιούρας με τις συζύγους τους στη γραφική κωμόπολη Chapel Hill. Η οικογένεια Παλιούρα είναι σήμερα ολόκληρη στην Αμερική. Ο πατέρας Ν. Παλιούρας μπήκε στις Η.Π.Α. σαν επισκέπτης μαζί με άλλους πατριώτες το 1939. Η μητέρα και τα 2 παιδιά ύστερα από περιπέτεια έφθασαν το 1948. Τη συμπαθέστατη Σωτήρω λοιπόν επισκεφθήκαμε στο δικό της σπιτικό με το γιο της Δημήτρη. Μας καλοδέχτηκε. Όταν τη ρώτησαν αν με θυμάται απάντησε: «Αμ' τι δε συ θυμάμε τωραιά. Της είπα, θεια Σωτηρία έχουμε χρόνια και ζαμάνια να σε δούμε στο χωριό. Εγώ παιδάκι μ' δεν θέλω να πάω στην Ελλάδα. Αυτά που είδαν τα μάτιαμ' στον πόλεμο είν' ακόμα μες του μυαλόμ'.

Έχου 40 χρόνια στην Αμερική εδώ είμαστε ελεύθεροι, ου κόσμος είν' καλός κι πουνεαίμαρς, δεν κειτάει να σ' βγάλη του μάτ'».

Χεινε ανήσυχη γιατί ήθελε να σηκωθεί να μας κεράσει. Έχω γλυκό καρύδι Γιώργο, μου είπε, θα σου κάνω και καφεδάκι ελληνικό.

Ο γιος της Δημήτρης, παρά τις εργασίες του με τα μαγαζιά κ.λπ., βρήκε το χρόνο να με ξεναγήσει την πρώτη μέρα στο Πανεπιστήμιο της Β. Καρολίνας. Είναι το πρώτο Πανεπιστήμιο που χτίστηκε στην Αμερική μετά την ανεξαρτησία. Ένα τεράστιο συγκρότημα με δεκάδες κτίρια Αγγλικής παραδοσιακής αρχιτεκτονικής που περιβάλλονται από τεράστιους κήπους με πρασινάδα, υπεραιώνόβια δένδρα όπου κυριαρχεί η πανέμορφη μανόλια «Magnolia tree» που ήταν εκείνο τον καιρό ανθισμένη.

Η βιβλιοθήκη, ένα σύγχρονο τετραόροφο κτίριο κατάμεστο με ένα ασύγκριτο πλούτο βιβλίων και στα 4 πατώματα.

Μια άλλη μέρα επισκεφθήκαμε το Πανεπιστήμιο Duke. Ένα σύγχρονο αλλά και παραδοσιακό Πανεπιστήμιο χτισμένο πάνω σε λόφους, όπου στο κέντρο δεσπόζει το πανεπιστημιακό chapel (εκκλησία), χτισμένο από πελεκιτή πέτρα της περιοχής. Το πανύψηλο καμπαναριό το ανεβαίνεις με ασανσέρ. Έχει, αν δεν κάνω λάθος, 40 καμπάνες από τεράστιες μέχρι μικρές.

Το Duke University θεωρείται ένα από τα καλύτερα αλλά και ακριβότερα πανεπιστήμια της Αμερικής. Για να σπουδάσεις εκεί απαιτούνται γύρω στις 15-20 χιλ. δολάρια το χρόνο.

Αλλά, ας ξαναγυρίσουμε στους χωριανούς της Αμερικής. Οι συντριπτική πλειοψηφία των Ευρυτάνων και χωριανών μας είναι εγκα-

Αριστερά: ο κ. Αριστοτέλης Μπουρνάζος πετυχημένος μηχανικός, επιχειρηματίας στη Ν. Υόρκη.
Δεξιά: ο κ. Γιάννης Ζυγιάρης.

τεστημένοι στις Ανατολικές Πολιτείες με μεγαλύτερη συγκέντρωση στη Βόρεια και Νότια Καρολίνα και τη Ν. Υόρκη. Χωρίς αυτό καθόλου να σημαίνει πως δεν έχουμε πολλούς Μεγαλοχωρίτες στην Washington D.C., Chicago, Illinois, Pensilvania, Georgia, Virginia κ.ο.κ.

Υπάρχει ο ισχυρισμός ότι οι Έλληνες της Αμερικής είναι οι περισσότερο οικονομικά εύρωστοι και φαίνεται πως είναι πραγματικότητα με την παρακάτω όμως παρατήρηση.

Οι Έλληνες προκόβουν σαν μονάδες, άτομα και οικογένειες, ενώ οι Εβραίοι που φημίζονται για την οικονομική τους ακμή — και πράγματι είναι — τα κεφάλαιά τους ανήκουν σε συνεταιρισμούς με ανισομερή κατανομή κατά κεφαλήν. Χρήσιμο θα ήταν για το χωριό μας να γίνει μια έρευνα να μάθουμε ακριβώς πόσοι χωριανοί 1ης, 2ης και 3ης γενιάς ζούνε στις Η.Π.Α., την Αυστραλία, τον Καναδά και άλλα μέρη του κόσμου. Από σχετικά πρόχειρη συζήτηση που έκανα με τους κ. Γ. Ζυγιάρη, Αριστ. Μπουρνάζο και Ζαχ. Πριόβολο στη Ν. Υόρκη, βγαίνει πως μέσα στις Η.Π.Α. ζούνε γύρω στα 300 άτομα, ίσως και πολύ περισσότεροι. Εξάλλου ούτε το σύνολο του Ελληνισμού που ζει στις Η.Π.Α. έχει ποτέ καταγραφεί επίσημα. Από υπολογισμούς που υπάρχουν, οι Έλληνες πρέπει να είναι γύρω στα 2 με 3 εκατομμύρια (1η-4η γενιά). Βέβαια, για να

Ιδρύθηκε Σύλλογος Μεγαλοχωριτών Αμερικής

ακριβολογούμε, η έννοια Έλληνας είναι σχετική για όσους γεννιούνται σε αυτές τις χώρες. Τυπικά και ουσιαστικά είναι πολίτες της χώρας που γεννήθηκαν! Εμείς όμως θεωρούμε πως είναι και Έλληνες συγχρόνως και πράγματι οι περισσότεροι θεωρούν τον εαυτό τους Έλληνα.

Έτσι λοιπόν τα τελευταία 40 με 50 χρόνια το χωριό μας με την αιμορραγία της μετανάστευσης (εξωτερικής και εσωτερικής) αποδυναμώθηκε πάρα πολύ πληθυσμιακά, όπως άλλωστε και όλη η ελληνική ύπαιθρος.

Θα ήταν ίσως παράληψη αν σε αυτή την έρευνα-μελέτη δεν γίνει αναφορά στην τερράστια συνεισφορά από πολλούς χωριανούς ξενητεμένους στις Η.Π.Α. Διάφοροι μεγάλοι δωρητές και ευεργέτες (των οποίων τα ονόματα είναι γνωστά) βοήθησαν το χωριό για εξωραϊσμό εκκλησιών και άλλων έργων στον τόπο τους. Η διασπορά και η μετανάστευση γενικότερα, κατά τη γνώμη μου, δείχνει τώρα και τα αρνητικά της στοιχεία. Τα τελευταία χρόνια χάθηκε σε υψηλό βαθμό η λεγόμενη κοινωνική συνοχή που χωρίς αυτή η υλική υποδομή που υπάρχει χάνει ένα μεγάλο μέρος από την αξία της.

Τον περασμένο Ιούνιο 1990 σε σύσκεψη που κάναμε στην πόλη Winston Salem N.C. με πολλούς Μεγαλοχωριτες, μου δήλωσαν πως είναι διατεθειμένοι να διαθέσουν τα απαραίτητα χρήματα για την αγορά κτήματος για την επέκταση του νεκροταφείου στο χωριό. Είναι λοιπόν φανερό και έκδηλο το ενδιαφέρον των απόδημων για το χωριό μας.

Όπως γράψαμε και σε προηγούμενα τεύχη της Φωνής, οι χωριανοί αισθανόμενοι την ανάγκη επικοινωνίας μεταξύ τους σε συλλογικό επίπεδο, εδώ και τρία περίπου χρόνια, ίδρυσαν το Σύλλογο Μεγαλοχωριτών Αμερικής.

Ήταν μία πάρα πολύ σωστή κίνηση και πρωτοβουλία από όλους τους χωριανούς για να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις να ανταμώνουν σε διάφορες εκδηλώσεις για να διατηρούν στενούς πατριωτικούς δεσμούς μεταξύ τους και βέβαια με την ιδιαίτερη πατρίδα το χωριό μας και τον Ιστορικό Σύνδεσμο Μεγαλοχωριτών που έχει έδρα την Αθήνα. Ο Σύνδεσμος θεωρεί καθήκον του και συγχαίρει — όπως άλλωστε το γράψαμε και νωρίτερα — όλες τις πρωτοβουλίες των απανταχού Μεγαλοχωριτών.

Στη διάρκεια των τριών ετών από την ίδρυσή του, ο Σύλλογος Μεγαλοχωριτών Αμερικής έχει στο ενεργητικό του μία σειρά από δραστηριότητες. Δόθηκαν μέχρι τώρα τρεις μεγάλες χοροεσπερίδες με εξαιρετικά μεγάλη επιτυχία. Επίσης δόθηκαν τσάγια και γίνονται συνεντεύξεις. Στον φιλανθρωπικό τομέα, σιωπηρά μεν αλλά αρκετές φορές, στάθηκαν αρωγοί με χρηματικά ποσά σε αναξιοπαθούντα άτομα κυρίως χωριανούς τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Αμερική. Έδειξαν ηθική και οικονομική συμπαράστα-

Μερικοί από τους χωριανούς που έλαβαν μέρος στα πρώτα βήματα της Ίδρυσης του Συλλόγου Μεγαλοχωριτών Αμερικής. Φωτ. στην Washington D.C.

Ο πρόεδρος του Νεοϊδρυθέντος Συλλόγου Αμερικής κ. Δ. Μακρυγιάννης με την κόρη του.

ση σε κάποιους χωριανούς που πήγαν στην Αμερική για λόγους υγείας.

Επειδή οι αποστάσεις είναι πολύ μεγάλες και συνεπώς οι μετακινήσεις δύσκολες, σε όποιες πολιτείες υπάρχουν χωριανοί υπάρχουν αντιπρόσωποι του Συλλόγου όπως για παράδειγμα για τις πολιτείες της Ν. Υόρκης αντιπρόσωπος του Συλλόγου είναι ο κ. Αριστοτέλης Μπουρνάζος.

Στο αεροδρόμιο της πόλης Charlotte N.C. μεταξύ άλλων με περίμενε ο φίλος, αγαπητός κ. Τάκης Δ. Μακρυγιάννης, πρόεδρος του Συλλόγου Μεγαλοχωριτών. Ήταν για μένα μια ευχαρίστηση και τον ευχαριστώ. Στο διάστημα που ήμουν στη Β. Καρολίνα ο Τάκης μαζί με τον φίλο κ. Πάνο Γαβρίλη με έφεραν να μείνω 2-3 μέρες στα σπίτια τους. Συναχωρήθηκα που δεν τα κατάφερα να πάω για λόγους έξω από τη θέλησή μου. Με κάθε επιφύλαξη ο γράφων δίνει τα ονόματα του Δ.Σ. γιατί δεν είναι γνωστό αν έγιναν αρχαιρεσίες εν τω μεταξύ. Είναι ως ακολούθως: Πρόεδρος: Δημ. Π. Μακρυγιάννης, Αντιπρόεδρος: Νικ. Δ. Κοντός, Γραμμ.: Αθηνά Γ. Τάσιου, Ταμίας: Δημ. Κ. Σκοτίδας, Μέλη: Ιωάννης και Δημ. Παλιούρας, Μηνάς Δασκαλάκης και Ελευθ. Δ. Κοντός.

Οι ξενητεμένοι χωριανοί όπως προκόβουν σε ιδιωτικό επίπεδο προσοδεύουν και συλλογικά και θα αποτελούν ένα κρίκο της αλυσίδας των απανταχού Μεγαλοχωριτών ενημε-

ρώνοντας ο ένας τον άλλο για τις κοινωνικές και άλλες δραστηριότητες μέσα από τη Φωνή του Μεγ. Χωριού που φιλοδοξεί να φτάνει σε κάθε σπίτι Μεγαλοχωριτών και φίλων του χωριού μας. Είναι όμως απαραίτητη και η δική σας επικοινωνία με το γραφείο του Συνδέσμου στην Αθήνα. Γράψτε μας κάθε κοινωνική εκδήλωση του νέου Συλλόγου σας στη διεύθυνση των γραφείων του Συνδέσμου στην Αθήνα, καθώς επίσης και τυχόν αλλαγή διευθύνσεώς σας. Ο Σύλλογος των χωριανών μας Η.Π.Α. εξέδωσε και φέτος ενημερωτικό φυλλάδιο για τα μέλη του. Επίσης κυκλοφόρησε ωραίο ημερολόγιο για το 1991 με όμορφη φωτογραφία του χωριού μας.

Η επίσημη διεύθυνση του Συλλόγου των χωριανών μας στις Η.Π.Α. είναι: Sillagos Megalohoriton Amerikis P.O. BOX 32271, CHARLOTTE N.C. 28232 U.S.A.

Ο κ. Μηνάς Δασκαλάκης με τη σύζυγό του.

Το θρησκευτικό συναίσθημα και οι Εκκλησίες των Απόδημων

Η Ελληνική Ορθόδοξη Εκκλησία στην Αμερική έχει μια πρώτη θέση στη ζωή των απόδημων και παίζει ένα πολύ μεγάλο ρόλο στη διατήρηση των Ελληνοχριστιανικών εθίμων.

Γερά δεμένος με τη θρησκεία ο μετανάστης είχε σαν πρώτο μέλημα να ιδρύσει εκκλησίες αρχικά μικρές και πρόχειρες και αργότερα μεγαλοπρεπή συγκροτήματα όπως θα πούμε παρακάτω. Παράλληλα η Αρχιεπι-

Ο Παπαμιχάλης, τα παιδιά τους, και η πρεσβυτέρα (δεξιά) μετά από βάπτισμα σε εγγονάκι. Διακρίνονται οι Αφοί Δημ. και Ιωαν. Παλιούρας, η μητέρα τους «Σωτήρα» και οι γυναίκες τους Ντίνα και Ελένη.

σκοπή Βορείου και Νοτίου Αμερικής αντλώντας πρότυπα και αντιλήψεις από εκκλησίες της Δυτικής Ευρώπης έκανε βαθιές τομές στο λειτουργικό και στο γενικότερο ρόλο της εκκλησίας και των ιερέων. Έγινε αντιληπτό ότι ο ρόλος των ιερέων δεν είναι μόνο μέσα στους τέσσερες τοίχους της εκκλησίας αλλά και έξω από αυτούς.

Οι ανάγκες και οι ιδιαιτερότητες της ζωής των απόδημων και η αλλαγή της κοινωνικής διαστρωμάτωσης της αμερικάνικης πολυεθνικής κοινωνίας κατέστησαν αναγκαίο να αναλάβει η εκκλησία ρόλους κοινωνικού και φιλανθρωπικού περιεχομένου συμβάλλοντας παράλληλα στη στήριξη του απόδημου Ελληνισμού.

Έμεινα κατάπληκτος όταν ένα πρωινό ο κ. Τάκης και Κατίνα Πολύζου με ξενάγησαν στο Εκκλησιαστικό Συγκρότημα της Κοινότητας Charlotte N.C. Σε μία τεράστια έκταση βρίσκεται χτισμένη η ωραιότατη εκκλησία ενώ δίπλα υπάρχουν δύο ή τρία άλλα κτίρια μεγάλων διαστάσεων πλήρως επιπλωμένα και εξοπλισμένα. Υπάρχουν αίθουσες δεξιώσεων που παίρνουν 500-800 άτομα, τεράστιες κουζίνες, σειρά από γραφεία για τους ιερείς, τους δασκάλους και το διοικητικό προσωπικό. Αίθουσες διδασκαλίας, χώροι άθλησης κ.ο.κ. Οι χώροι αυτοί δεν είναι μόνο για θρησκευτικές εκδηλώσεις. Καλύπτουν σχεδόν ολόκληρο το φάσμα των αναγκών. Οι χώροι αυτοί χρησιμοποιούνται για τα Ελληνι-

κά Σχολεία, κατηχητικό μάθημα, καθώς και διάφορες κοινωνικές εκδηλώσεις όπως γάμοι, βαπτίσεις κ.λπ. Τέτοια παρόμοια και μεγαλύτερα εκκλησιαστικά συγκροτήματα επισκέφθηκα τουλάχιστο 3 ή 4 μέσα στην πολιτεία της Β. Καρολίνας. Από ερωτήσεις που έκανα πληροφορήθηκα ότι μόνο στο State της Β. Καρολίνας υπάρχουν περισσότερες από 15 τέτοιες εκκλησίες. Συζητώντας με παλιούς πρωτοπόρους Ευρυτάνες μου είπαν πως σε ολόκληρες τις Η.Π.Α. υπάρχουν περίπου 531 εκκλησίες στους χώρους των οποίων στεγάζονται και Ελληνικά Σχολεία. Εδώ πρέπει να σημειώσουμε πως και η Αυστραλία με τις 700 χιλ. απόδημους έχει επίσης ανάλογο αν όχι υψηλότερο αριθμό εκκλησιών. Εντύπωση κάνουν στον επισκέπτη δύο-τρία σημαντικά σημεία. Πρώτα θεία λειτουργία γίνεται και στις δύο γλώσσες, έτσι ώστε τα παιδιά της 2ης και 3ης γενιάς να καταλαβαίνουν. Η έναρξη της Θείας Λειτουργίας γίνεται στις 10 π.μ. Οι εκκλησιαζόμενοι παρακολουθούν τη Θ.Λ. μέσα από έντυπα εγχειρίδια γραμμένα και στις δύο γλώσσες. Η τάξη στο χώρο και η κατανύξη των πιστών είναι κάτι φανερό. Πολλοί από τους ιερείς είναι 2η και 3η γενιά νέοι με εντυπωσιακή Αγγλομάθεια χωρίς να υστερούν καθόλου και στα Ελληνικά. Το θείο κήρυγμα γίνεται και στις δύο γλώσσες που πραγματικά εντυπωσιάζει και θα μπορούσε να πει κανένας πως η εμβάθυνση και η

Ο Παπαμιχάλης Βαστάκης και η Ελένη Δ. Παλιούρα. Ο πάτερ Μιχάλης φωτογραφημένος φορώντας το πετραχήλι του αείμνηστου ιερέα πατέρα τους Δ. Βαστάκη.

απόδοση μπορούσε να είναι παράδειγμα για πολλούς εδώ στην Ελλάδα. Με την ευκαιρία αυτή δεν πρέπει να λησμονήσουμε τον αγαπητό χωριανό μας ιερέα στην περιοχή της Ατλάντας π. Μιχάλη Βαστάκη. Όταν συναντηθήκαμε πριν και μετά τη βάπτισή του εγγονού, η χαρά του ήταν φανερή όπως ήταν και η δική μου. Αφού μιλήσαμε διάφορα πράγματα, του ζήτησα να τον πάρω μια φωτογραφία για τη Φωνή του χωριού. Αρχικά φάνηκε διστακτικός και μου είπε να περιμένω. Ύστερα από λίγα λεπτά βγήκε έξω στο προαύλιο κρατώντας ένα διπλωμένο «πανί». «Ξέρει, Γιώργο, γιατί άργησα», μου είπε. «Πήγα μέσα στο ιερό να πάρω το πετραχήλι του πατέρα μας, είναι το μόνο κειμήλιο που έχω. Θέλω να με θγάλεις φωτογραφία με αυτό». Ο ίδιος στη συνέχεια με ξενάγησε στους διάφορους χώρους καταλήγοντας στην αίθουσα δεξιώσεων όπου Ελληνίδες κυρίες της περιοχής είχαν παραθέσει ένα πλούτο από διάφορα φαγητά, γλυκά, καφέ, τσάι και αναψυκτικά για τους παρευρισκόμενους στο μυστήριο της Βάπτισης. Ο παπα-Μιχάλης με την εργατικότητα και το ήθος του σήμερα είναι ένα εξέχον μέλος στην κοινωνία της πόλης Milledgeville της πολιτείας Georgia U.S.A. Το 1988 ο χωριανός μας ιερέας και η σύζυγός του Καλλιόπη τιμήθηκαν με διάκριση από το Δημοτικό Συμβούλιο της πόλης αυτής. Η Φωνή του χωριού αισθάνεται περήφανη γιατί ακόμα ένας χωριανός προκόβει στην ξενιτιά.

Αριστοτέλης Ν. Μπουρνάζος. Ένας προκομένος χωριανός μας

Τον Τέλη Μπουρνάζο είχα την ευχαρίστηση να γνωρίσω μια μέρα στο σπίτι του Γιάννη Ζυγιάρη στη Νέα Υόρσεϋ, μια πολιτεία που τη χωρίζει το ποτάμι Hudson River από τη Ν. Υόρκη. Ο κ. Ζυγιάρης μου είπε ότι πρόκειται να έρθει κάποιος κ. Μπουρνάζος να μας επισκεφτεί. Ήταν η πρώτη φορά που γνώριζα ένα ακόμη χωριανό μας τον οποίο πρέπει να ομολογήσω δεν ήξερα ότι υπάρχει.

Ο Αριστοτέλης Μπουρνάζος είναι ένας ιδιαίτερα επιτυχημένος χωριανός μας στη Ν. Υόρκη, αλλά ας πούμε τα πράγματα από την αρχή. Είναι γόνος της οικογένειας Νικολάου Μπουρνάζου το γένος Πριοβόλου και γεννήθηκε στο χωριό μας το 1933. Σε ηλικία μόνο δύο χρονών η οικογένειά του μετακόμισε στην Αθήνα και έζησε εκεί ως το 1947 όπου και μετανάστευσε στην Αμερική.

Το ταξίδι για τη Ν. Υόρκη ήταν από μόνο του μια περιπέτεια για τη μνήμη ενός παιδιού μόλις 13 ετών. Μας βάλανε, μου είπε, σε ένα στρατιωτικό πολεμικό πλοίο χωρίς να ξέρουμε καλά-καλά για πού πάει και πότε θα φτάσουμε. Το φαγητό μας ήταν γαλέτα και άφθονο νερό, ενώ το βράδυ μέσα στο τσουχτερό κρύο του Ατλαντικού κοιμόμασταν όλοι στρωματσάδα στο κατάστρωμα του πλοίου. Οι ζεστές καμπίνες ήταν για το στρατό. Αφού γνωριστήκαμε καλύτερα, θέλησα να μάθω ποια ήταν η πρώτη εντύπωση που του έκανε η καινούργια πατρίδα στο λιμάνι της Ν. Υόρκης. Εγώ, μου είπε, δεν είχα καιρό να κοιτάξω γύρω γιατί τουρτουρίζα από το κρύο. Στη Ν. Υόρκη είχε πέσει ένα παχύ χιόνι και τα πάντα ήταν παγωμένα. Η πρώτη μου εμπειρία ήταν ότι όταν βγήκα στην αποβάθρα τα Αμερικανάκια με κοίταζαν και γελοούσαν γιατί εγώ ακόμα φορούσα κοντό παντελονάκι πράγμα τελείως ασυνήθιστο για τον-παγερό χειμώνα της Ν. Υόρκης.

Η οικογένειά του εγκαταστάθηκε στη Ν. Υόρκη, και ο νεαρός τότε Τέλης άρχισε να φοιτά σε Γυμνάσιο της Ν. Υόρκης, το Benjamin Franklin High. Ο δρόμος για ένα λαμπρό μέλλον άνοιξε. Μετά το Γυμνάσιο φοίτησε στο City University της ίδιας πόλης και απέκτησε το Δίπλωμα του Πολιτικού Μηχανικού. Αμέσως μετά τις σπουδές του εργάστηκε σε διάφορες μεγάλες εταιρείες ως πολ. μηχανικός έως ότου ωρίμασε ο χρόνος για να κάνει το δικό του γραφείο.

Σήμερα ο Αριστ. Μπουρνάζος είναι ένας φτασμένος και συγκροτημένος επαγγελματι-

κά και κοινωνικά άνθρωπος. Για 14 και πλέον χρόνια διατηρεί δικό του γραφείο στη Ν. Υόρκη και απασχολεί ένα επιτελείο από προσωπικό 27 ατόμων μεταξύ των οποίων είναι σε υπεύθυνη θέση η μεγαλύτερη σε ηλικία κόρη του.

Η σύζυγός του Μαρία είναι Ελληνο-Αμερικανίδα 2ης γενιάς και κατάγεται από τη Χίο. Απέκτησαν τρία παιδιά, δύο αγόρια και ένα κορίτσι, τα οποία σπούδασαν και τώρα εργάζονται γιατί όπως λένε και οι Αμερικάνοι «ο χρόνος είναι χρήμα».

Πέρα από την επαγγελματική του δραστηριότητα δεν ξεχνάει και την πατρίδα την οποία άφησε όταν ακόμα φορούσε το ντρίλινο κοντό παντελονάκι. Επισκέφθηκε την Ελλάδα και το χωριό μας έξι φορές.

Όταν μου μίλησε για το χωριό τον ρώτησα τι του αρέσει περισσότερο από το χωριό μας. Μου είπε πως του άρεσε περισσότερο το τοπίο του Αγ. Αθανασίου και αν μπορούσε θα ήθελε να χτίσει ένα σπίτι εκεί. Διαθέτει μια πολυτελή κατοικία στη Ν. Υόρκη καθώς επίσης και εξοχική βίλα στην περιοχή του Long Island για να περνάει τις διακοπές με την οικογένειά του.

Ο Αριστοτέλης Μπουρνάζος νοιάζεται για το χωριό μας, αλλά και για τους χωριανούς στην Αμερική.

Είναι αντιπρόσωπος του νεοϊδρυθέντος Συλλόγου Μεγαλοχωριτών της Αμερικής για την περιοχή της Ν. Υόρκης.

Έτσι λοιπόν η φτώχη και άγονη Ευρυτανία έβγαλε κάμποσα γόνιμα και καθαρά μυαλά χρήσιμα για τον εαυτό τους και την κοινωνία γενικότερα. Ο Τέλης Μπουρνάζος νομίζω πως είναι ένας από αυτούς.

Θυγατέρες της Ευρυτανίας

Είναι κλάδος των γυναικών της Ευρυτανίας και προέκταση του «Βελουχιού». Ανάμεσα στα δυναμικά στελέχη περιλαμβάνονται δραστήριες Ευρυτανίσσες κυρίες όπως η κ. Κατίνα Πολύζου, η κ. Ελένη Παλιούρα και πολλές δεκάδες άλλες που κατά καιρούς στελεχώνουν τη γυναικεία ομάδα.

Εμείς θα περιοριστούμε στις πτυχές της προσφοράς και του έργου τους για την Ευρυτανία. Στην προσπάθειά τους να διατηρούν τη γέφυρα με την πατρίδα.

Οι καλές σαματίτισσες της Ευρυτανίας είναι λοιπόν οι «Θυγατέρες της Ευρυτανίας». Με τη διαίσθηση που διακρίνει τις γυναίκες και το μεράκι να βοηθήσουν τα

Ο αγαπητός χωριανός μας κ. Ζαχ. Πριόθολος που ζει οικογενειακά στη Νέα Υόρκη.

παιδιά της Ευρυτανίας στη διάρκεια του 46ου Συνεδρίου πρόσφεραν ποσόν 4.000 δολαρίων για να αγοραστούν είδη παιδικής χαράς (εξοπλισμός) για τους μαθητές των ορεινών Δημοτικών Σχολείων Πρασιά, Λεπιανά, Λιθοχώρι, Μικρό Χωριό, Δ. Φραγκίστα και Άγιο Γεώργιο Ευρυτανίας.

Τα είδη αυτά μαζί με φάρμακα μετέφερε και παρέδωσε ο πρόεδρος της Πανευρυτανικής κ. Κωστοπαναγιώτης μαζί με την ομάδα γιατρών που επισκέπτεται τα απομακρυσμένα χωριά της Ευρυτανίας σε τακτά διαστήματα. Τα φάρμακα είναι προσφορά της κ. Ελένης Παλιούρα. Οι Ευρυτανίσσες ξενητεμένες πέρα από το ότι είναι καλές μητέρες, ανατρέφοντας τα παιδιά τους με τις ελληνικές αξίες, διατηρούν παράλληλα και τη «γέφυρα» με την πατρίδα πάντα ανοιχτή δείχνοντας και στην πράξη την αγάπη τους για τον τόπο μας και τους κατοίκους του.

Ελένη Δ. Παλιούρα. Μια ξεχωριστή Μεγαλοχωρίτισσα

Γεννήθηκε στην Αμερική, είναι δευτέρα γενιά Ελληνο-Αμερικανίδα, αλλά αισθάνεται και σκέπτεται περισσότερο σαν Ελληνίδα. Η δράση της από πολλά χρόνια είναι γεμάτη

αγάπη και οικονομική συμπαράσταση για τα παιδιά των Σχολείων της Ευρυτανίας και όχι μόνο. Πέρα από τη συμμετοχή της στη Γυναικεία Ομάδα «Θυγατέρες της Ευρυτανίας» παίρνει και άλλες προσωπικές πρωτοβουλίες για να βοηθήσει τα Ευρυτανόπαιδα και τους συμπατριώτες μας με τον δικό της τρόπο.

Τα τελευταία χρόνια κατά διαστήματα έστειλε στην Ευρυτανία ένα αριθμό από VIDEO με εκπαιδευτικά προγράμματα για να εξοπλιστούν αρκετά Σχολεία της Ευρυτανίας. Επανεπιλημένα έστειλε στην ομάδα γιατρών, της οποίας επικεφαλής είναι ο εκλεκτός χωριανός μας γιατρός κ. Τάσος Κοντομέρκος, οδοντιατρικό υλικό για να μοιρασθεί από τους γιατρούς που επισκέπτονται το χειμώνα χωριά της Ευρυτανίας για να εξετάσουν τους πατριώτες δωρεάν.

Όταν ήμουν εκεί ένα πρωινό με παρακάλεσαν ήθελα να πάω μαζί με τον σύζυγό της σε ένα μακρινό προάστειο να πάρουμε ένα νεαρό Έλληνα που ήρθε στην Αμερική για μια σοβαρή εγχείρηση. Η εγχείρηση είχε γίνει με επιτυχία και ο νέος βρισκόταν στην ανάρρωση. Όταν τη ρώτησα αν πρόκειται για γνωστό άτομο από την Ελλάδα μου είπε πως δεν είναι γνωστός, αλλά πρόκειται για πολύ καλό παιδί και ήθελε να τον φιλοξενήσει δυο-τρεις μέρες στο σπίτι όπως άλλωστε μου είπε πως κάνει και σε άλλες παρόμοιες περιπτώσεις. Την ημέρα που έφτασα στο σπίτι της (μία έπαυλη σε δέκα στρέμματα

οικόπεδο) σε κάποιο χώρο κοντά στο χωλ παρατήρησαν δύο-τρία μεγάλα χαρτοκιβώτια στοιβαγμένα που προορίζονταν για την Ελλάδα. Αυτά μου είπε είναι φάρμακα διάφορα καθώς και οδοντόκρεμες και οδοντόβουρτσες για τα παιδιά της Ευρυτανίας. Το μόνο παράπονο που έχω, μου είπε, είναι πως σε προηγούμενες τέτοιες αποστολές το ελληνικό τελωνείο παρότι πρόκειται για δωρεάν βοήθεια δεν έδειξε κατανόηση και ζήτησε να πληρωθούν δασμοί.

Παράλληλα, η Ελένη είναι μια θαυμάσια μάνα και σύζυγος με ένα νοικοκυριό σύγχρονο και πλούσιο μεν, αλλά δεν λείπει από το σπίτι η ελληνική διακόσμηση, πολλές δεκάδες δίσκοι και κασέτες από τα χρόνια της Σοφίας Βέμπο και του Ν. Γούναρη μέχρι σήμερα τον Νταλάρα και τη Γαλάνη. Η μουσική στο πολυτελές αυτοκίνητο είναι ελληνική. Η ίδια και τα παιδιά της (3η γενιά) μιλούν και αυτά ελληνικά παράλληλα βέβαια με την Αγγλική γλώσσα. Η Ελένη Παλιούρα με απλά λόγια είναι παράδειγμα για μίμηση.

Προσωπικά πιστεύω πως όσο υπάρχουν Έλληνες 2ης και 3ης γενιάς σαν την κ. Παλιούρα δεν θα σθήσει ποτέ ο όπου Γης Ελληνισμός. Η κ. Παλιούρα για την πολύπλευρη προσφορά της για τα παιδιά της Ευρυτανίας βραβεύθηκε από την Πανευρυτανική Ένωση μέσω του Προέδρου της κ. Παν. Κωστοπαναγιώτη σε ειδική τελετή που έγινε στις Η.Π.Α. το 1988.

ΣΕΛΙΔΑ ΜΝΗΜΗΣ

του † Πρωτ. Κωνστ. Δ. ΒΑΣΤΑΚΗ

Η παλιά φωτογραφία της παρούσας στήλης, ηλικίας 63 χρόνων, πάρθηκε την «Καθαρά Δευτέρα» του 1928. Οι εικονιζόμενοι στη φωτογραφία «μασκοφόροι» και ακριβέστερα «μασκαράδες», όπως είναι λογικό μασκαρέφτηκαν (εκτός από τον 3ο εικονιζόμενο, που στέκει από τα δεξιά προς τα αριστερά, αείμνηστο Γεώργιο Λάιο και τους καθισμένους οργανοπαίκτες) για να μείνουν άγνωστοι. Όμως δεν τα κατάφεραν απόλυτα...

Ένδεκα είναι οι όρθιοι που αποτελούν το χορό. Όλοι τους έχουν στρέψει το βλέμμα και την προσοχή τους για να ακούσουν το χαρακτηριστικό «κλικ» της μηχανής του Φωτογράφου. Άλλωστε αυτό φαίνεται και από τα τεντωμένα αυτιά τους... Όλοι είναι μεταμφιεσμένοι. Κι όλοι τους, εκτός από τον πρώτο (τον από τα δεξιά προς τα αριστερά εικονιζόμενο) αειθαλή Γέροντα Ιωάννη Δ. Τριανταφύλλη, μας άφησαν πριν από πολλά χρόνια, «χρόνους»...

— Τότε, «Καθαρά Δευτέρα» αμέριμνοι, χαρούμενοι, ευτυχισμένοι, καλωσυνάτοι, γελαστοί και πλούσιοι σε όλα... και την επομένη, στην έντιμη βιοπάλη και στον ακάματο μόχθο...

— Στο τέλος, το «κάλεσμα» για την άλλη ζωή, εκεί που όλοι, εκτός του πρώτου, όπως προείπαμε, ευρίσκονται τώρα και αναπαύονται. Όλοι λοιπόν, οι κεκοιμημένοι μας αείμνηστοι και συγχωρεμένοι ποζάρουν στη φωτογραφία και μας λένε: Σας περιμένουμε...

★

Στη φωτογραφία, από τα δεξιά προς τα αριστερά εικονίζονται: 1ος, ο επιζών, όπως προαναφέρθηκε, Ιωάννης Δ. Τριανταφύλλης, 2ος, ο Λεωνίδας Κ. Χόνδρος (ο γνωστός με το προσωνύμιο «Κατωλεωνίδας»), 3ος, ο Γεώργιος Λάιος (ο αμασκάρευτος), 4ος, ο Παναγιώτης Βασιλόπουλος (γνωστός με το προσωνύμιο «ξηροψημμένος»), 5ος, ο Αθανάσιος Ν. Καρβέλης, 6ος, ο Βασίλειος Δ. Βασιλόπουλος, 7ος, ο Ιωάννης Ν. Αραπογιάννης, 8ος και 9ος, πιθανώς είναι ο Θεοδόσιος Βονόρτας (ο γνωστός μας «Γαλανοθεοδόσης») και ο Γεώργιος Παπαγεωργίου (επίσης γνωστός και ως «Μάης»), 10ος, ο Κωνσταντίνος Δ. Τριανταφύλλης και 11ος, ο Γεώργιος Δ. Κακαράτζας.

Από τους καθισμένους οργανοπαίκτες ξεχωρίζεται ο μακαρίτης Καραμέρης με το ξακουστό βιολί του.

Διακρίνονται ακόμα και κάτι «λιανόπαιδα»..., τα οποία σήμερα πρέπει να είναι τουλάχιστον 75ντάρηδες... Άραγε ποιοι είναι;...

★

Το «Προσκλητήριο» που έγινε παραπάνω για τους αείμνηστους συγχωριανούς μας, ως είναι ένα ακόμα Μνημόσυνο για τη μνήμη τους. Όσο δε για τον επιζώντα

1928
Μασκοφορία

μπαρμπαγιάννη Τριανταφύλλη ευχόμαστε να ζει σαν τα ψηλά βουνά κι έτσι ακμαίος, όπως ήτανε, να φυλάει «Σκοπός»... στο Γαύρο.

★

Η φωτογραφία επίσης, εκτός από τα παραπάνω που μας θυμίζουν κάποιες πτυχές από τη μεγαλοχωρίτικη παράδοση, μας παρέχει και την αφορμή να κάνουμε τις εξής σκέψεις:

Η συνήθεια να μασκαρεύονται οι άνθρωποι είναι πολύ παλιά. Ο δε σκοπός είναι προφανής: Με την τεχνητή μάσκα και την μεταμφίεση παρουσιάζομαστε σαν άγνωστοι και κάνουμε ό,τι θέλουμε. Όταν κατόπιν αφαιρούμε την μεταμφίεση τότε φερόμαστε σαν άνθρωποι του «καθώς πρέπει».

Έτσι, γεννάται το ερώτημα: πότε είμαστε αληθινοί; Όταν φορούμε την τεχνητή μάσκα; ή όταν την βγάζουμε; Πραγματικά, με την μεταμφίεση και την τεχνητή μάσκα αποκαλυπτόμαστε αυτοί που είμαστε, ενώ με αυτή που έχουμε, δηλ. τη φυσική, φερόμαστε ανάλογα με τις περιστάσεις. Δηλαδή, με σκοπιμότητες...

Εύλογο λοιπόν βγαίνει το συμπέρασμα: Άλλο είναι οι αθώοι κι αμέριμνοι της φωτογραφίας μασκοφόροι στην πλατεία του χωριού μας, κι άλλοι οι «μασκοφόροι» που αλλάσσουμε ανάλογα με τις περιστάσεις «πρόσωπα»...

Τι λες φίλε αναγνώστη της σελίδας, συμφωνείς;

† π. κ.

Κοινωνιο(λογικά) Θέματα

Υπάρχει στην Ελλάδα κρίση;

Γράφει: ο Γιώργος Κ. Σταυράκης

Επειδή η έννοια του όρου «κρίση» από μόνη έχει μια ευρύτητα ερμηνείας ανάλογα με το πρίσμα κάτω από το οποίο το βλέπει κανένας, και επειδή βέβαια και σαν θέμα είναι τεράστιο, θα προσπαθήσω να κάνω κάποιες επιμέρους επισημάνσεις και στη συνέχεια να πούμε λίγα για τη σημερινή Παιδεία στον τόπο μας. Πρώτα από όλα κρίση μπορεί να περνά μια κοινωνία, ένα Έθνος, στην πολιτική, την οικονομία, τα κοινά ήθη, την παράδοση, ή και σε όλα μαζί. Επίσης πρέπει να πούμε από τώρα πως όταν μιλάμε για κρίση δεν εννοούμε πως σε μία τέτοια κατάσταση τα πάντα είναι ζοφερά παρ' όλο ότι μπορούν να εξελιχθούν και έτσι.

Η κρίση, όταν και εκεί που υπάρχει, είναι μία μετάβαση μιας κοινωνίας μέσα από την οποία δύο τινά μπορεί να συμβούν. Το πρώτο είναι ότι μπορεί να παραταθεί και σταδιακά να «παράλυσεί» μια κοινωνία από πλευράς συγκρότησης θεσμών κ.λπ. Το δεύτερο είναι ότι από αυτήν την ίδια κατάσταση μπορεί να αναπηδήσουν καινούργιες αντιλήψεις και καινοτομίες που να συγχρονίζουν ένα ανήσυχο λαό που ψάχνει να βρει το δρόμο του. Ως εδώ καλώς έχει. Δύο όμως είναι τα ζητούμενα. Υπάρχει πράγματι κρίση στον τόπο μας, και αν ναι, τότε ποιες είναι οι ενδείξεις για την κατεύθυνση και το εύρος του προβλήματος; Είναι κοινή ομολογία ότι την τελευταία δεκαετία ο τόπος μας χειμάζεται από ένα χωρίς προηγούμενο αποπροσανατολισμό που απλώνεται προς όλους σχεδόν τους τομείς της κοινωνικής, πολιτιστικής και πολιτικής ζωής του τόπου. Είναι μια κρίση. Ένας λαός που μερικές δεκαετίες πριν, ήθελε να πιστεύει στην κοινωνική αλληλεγγύη που σέβονταν το διπλανό, εκτιμούσε τον γείτονα, τηρούσε τους νόμους και τους κοινωνικούς κανόνες, έβλεπε το φίλο, τον συμπατριώτη, τον συνάδελφο, το συγγενή, σαν ένα άτομο με τη δική του προσωπικότητα και με ιδιαίτερη σημασία γι' αυτόν, σήμερα οι κοινωνικές αυτές αξίες συρρικνώνονται, ατονούν και χάνονται.

Ο πρόσκαιρος ευδαιμονισμός, οι διάφοροι κοινωνικοί πειραματισμοί περί ισότητας, ισονομίας, αξιοκρατίας, σε συνδυασμό με τη δυναμική της εισαγόμενης «κουλτούρας» στην οποία είμαστε πολύ επιρρεπείς. Όλα αυτά συντελέστηκαν σε σύντομο σχετικά χρόνο με αποτέλεσμα να γείρονται διάφορα υποσυνειδησιακά απωθημένα κυρίως από τη δεύτερη και τρίτη ηλικία. Αυτά στην εύρυθμη λειτουργία μιας κοινωνίας αποτελούν τροχοπέδη και εκδηλώνονται με δυο βασικούς τρόπους, είτε με την εριστική νοοτροπία είτε με την πλήρη αδιαφορία για τα κοινά. Και οι δύο αυτές κοινωνικές συμπεριφορές οδηγούν στο ίδιο αποτέλεσμα: τη διατάραξη της κοινωνικής συνοχής, την εσωστρέφεια και τον ατομικισμό, την παράλυση όποιας συλλογικής προσπάθειας μικρής ή μεγάλης. Στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια σχεδόν κανένας αντικειμενικός άνθρωπος δεν βρίσκει τίποτα το μεγάλο, το εθνικό, το πολιτιστικό, το πολιτικό, για να αισθανθεί εθνική έπαρση. Γιατί άραγε;

Ένας λαός που ιστορικά δικαιούνται μια από τις καλύτερες θέσεις στη διεθνή κοινωνία και ιδιαίτερα στον ευρωπαϊκό χώρο αφήνει τις ευκαιρίες να χάνονται η μία μετά την άλλη. Ένα σχετικά πρόσφατο παράδειγμα είναι η απώλεια να εκλεγεί η χώρα μας να γίνουν οι Ολυμπιακοί Αγώνες του 1996. Δεν είμαι βέβαιος πόσο συνειδητοποίησε ο μέσος Έλληνας αυτή τη συμπεριφορά της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής απέναντι στην Ελλάδα. Πιστεύω προσωπικά πως η «ήττα» αυτή από μόνη αντικατοπτρίζει το πώς ένα σημαντικό μέρος της διεθνούς κοινωνίας μας αντιμετωπίζει σήμερα. Ας μην τρέφουμε αυταπάτες. Ας μην ωραιοποιούμε τα πράγματα, δεν είμαστε ο ομφαλός της γης.

Μέσα από την πολιτική και την κοινωνική πολυπραγμοσύνη και τις διάφορες «ψυχώσεις», οι πολίτες, οι πολιτικοί, ο τύπος, όλοι μαζί «ενωμένοι» μέσα από την απεραντολογία, τις συσκέψεις, τις επιτροπές κ.ο.κ. «Χτίζουν την Ελλάδα του αύριο, αφού πρώτα τη γκρεμίζουν». Το σύνδρομο της πολυμάθειας και της πολυπραγμοσύνης, η λεκτική ακρότητα και υπερβολή αναπαράγουν τις ίδιες κοινωνικές συμπεριφορές με αποτέλεσμα να εμποδίζεται ο κοινός στόχος.

Όλοι μιλούν ότι πρέπει να φτάσουμε τους εταίρους μας στην Ε.Ο.Κ., ότι είμαστε πίσω σε

τεχνολογία, σε νοοτροπία σε συστήματα και μεθόδους. Κοινωνιολογικά το πιο δύσκολο πρόβλημα αυτού του τόπου είναι η νοοτροπία μεγάλης μερίδας του λαού που «απεχθάνεται» τρία σημαντικά πράγματα: την *πειθαρχία*, την *υπακοή* και την *ακριβολογία*. Έχουμε τη νοοτροπία του «εγώ νομίζω».

Ενώ βρισκόμαστε σε τόπο για διάλογο και ανταλλαγή απόψεων, ουσιαστικά δεν κάνουμε διάλογο, απλώς επιμένουμε να σώσουμε τη δική μας άποψη και στη συνέχεια να την επιβάλουμε.

Σαν κοινωνία και σαν Έθνος σπάνια πλέον μιλάμε για πρωτοπορία, αυτή έμεσα, πλην σαφώς, την αφήνουμε για τους άλλους εταίρους μας στην Ευρώπη και αυτοαποδεχόμαστε τον ρόλο του ουραγού. Ένας λαός που πίσω από τα όποια προβλήματά του, είναι και χαρισματικός σε αρκετούς τομείς αφήθηκε — εγώ θα έλεγα οδηγήθηκε — σε ένα αίσθημα αβεβαιότητας, αποπροσανατολισμού και ανασφάλειας για το μέλλον. Αυτά, όπως είπαμε και νωρίτερα, συντείνουν στην υιοθέτηση εσωστρέφειας και ατομικισμού από το άτομο και κατ' επέκταση στα κοινωνικά υποσύνολα. Μοιραία χάνονται η συλλογική φιλοδοξία, τα μεγάλα οράματα. Η βαρύτητα του λόγου αποδυναμώνεται και συζητούμε μόνο για τη συζήτηση, έτσι να τηρούνται τα προσήματα.

Προτιμούμε να ζούμε σε αυταπάτες ατομικισμού και οικογενειακού ευδαιμονισμού, πιστεύουμε, αφότου γεννηθήκαμε στη Χίμαιρα που λέγεται κράτος ότι αυτό έπρεπε και οφείλει να μας συντηρεί, να μας θωπεύει, να μας δίνει 2-3 πρόωρες συντάξεις χωρίς εμείς να αντιπαρέχουμε ισόποση εργασία κ.λπ. Αλλά, απαιτούμε να παίρνουμε πολλά και να δίνουμε λίγα ή καθόλου αν μπορέσουμε. Τέτοιου είδους αυταπάτες βολεύουν μεσοπρόθεσμα αλλά τελικά οδηγούν σε πολλά προβλήματα και δεν υπάρχει ίσως χειρότερη μορφή ουτοπίας σε ένα λαό που πιστεύει πως είναι «έξυπνος, πως είναι γενναίος, πως όλα τα βολεύει με την καταποσύνη και την εξυπνάδα».

Στον τόπο μας καμιά άλλη λέξη δεν είναι τόσο πολύ παρερμηνευμένη από την «*εξυπνάδα και τη Δημοκρατία*». Αυτές συγχέονται πολύ συχνά με την καταποσύνη, το θράσος και την ασυδοσία. Υπάρχουν ενδείξεις που δικαιολογούν την ανησυχία πολλών, όπως η εμφανής αλλοτρίωση και αποστασιοποίηση από αρχές και αξίες που κρατούν δεμένο ένα κοινωνικό ιστό. Ο έντονος ατομικισμός και υπερζήλος για τις ατομικές ελευθερίες, η αυτουπεράσπιση από «καπετανάτα» μικρών τοπικιστικών συμφερόντων, συνδικάτα, συντεχνίες κ.λπ. τείνουν να διαποτίσουν σχεδόν ολόκληρη την ελληνική κοινωνία με ένα κλίμα και πνεύμα εχθρικό προς την Πολιτεία και τους θεσμούς.

Βυσοδομώντας με τέτοιο ζήλο ίσως κάποτε να κινδυνεύουμε να μείνουμε πολιτιστικά άστεγοι και εθνικά λιγότερο περήφανοι στην καλύτερη περίπτωση. Η κοινωνική αποστασιοποίηση προηγήθηκε και σε άλλες χώρες, αλλά εκεί υπάρχουν οι μηχανισμοί του κράτους, οργανωμένη κοινωνική πρόνοια, λέσχες, αθλητισμός για όλους. Στην ελληνική περίπτωση τέτοια υποδομή δεν υπάρχει να αναπληρώσει την αποστασιοποίηση και τον ατομικισμό του ατόμου. Αφ' ότου όλοι πήραμε από ένα αυτοκίνητο, βάλαμε και ένα-δυο τηλεφώνια, ο δρόμος για το σπίτι των φίλων και των συγγενών έγινε ακόμα πιο μακρύς. Στην Ελλάδα δεν πάσχει μόνο η μάζα αλλά επίσης και ο κορμός μας κοινωνίας που είναι η Δημόσια Διοίκηση και Πρόνοια. Ίσως ποτέ άλλοτε στον τόπο μας και ιδιαίτερα στα αστικά κέντρα οι πόρτες των σπιτιών δεν ήταν πιο κοντά και οι ψυχές των ανθρώπων τόσο μακριά. Χώρα προικισμένη από τη φύση σε εθνική γεωφυσική θέση, με εξάισιο κλίμα, σε πλήρη αρμονία με το θαλάσσιο και το γήινο όγκο της. Με εναλλαγές του περιβάλλοντος που κόβουν την ανάσα και με τον ήλιο να λάμπει πιο πολύ. Και όμως ο λαός μας δεν προσπαθεί να εναρμονιστεί και να σεβαστεί τον τόπο και τις ιστορικές καταβολές του. Η πείρα του πρόσφατου παρελθόντος και τα συμπεράσματα των τελευταίων χρόνων αφήνουν λίγα περιθώρια χρόνου για αυταπάτες και πειραματισμούς.

Τα όσα συμβαίνουν, και όσα δεν συμβαίνουν, στον τόπο μας, προδίδουν συνειδησιακή πώρωση με έντονες τάσεις για παρακμή.

Είναι καιρός για μία έξαρση συνειδήσεων του κάθε Έλληνα όπου και αν βρίσκεται. Χρειάζεται μία έκρηξη εθνικής ευαισθησίας για να εκτιναχθεί η κοινωνία μας από το συνειδησιακό λήθαργο και τον ατομικισμό, χαρακτηριστικά που γίνονται ακόμα πιο επικίνδυνα αν συνεκτιμηθούν η γεωγραφική θέση της χώρας μας και οι ραγδαίες εξελίξεις στην περιοχή που μπορεί να μας κρύβουν πολύ δυσάρεστες εκπλήξεις και τότε... θα αρχίσουμε να μετράμε τους φίλους μας εντός και εκτός εισαγωγικών.

ΛΗΞΙΑΡΧΙΚΑ

ΜΗΤΡΩΟΝ ΤΩΝ ΑΡΡΕΝΩΝ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΧΩΡΙΟΥ • ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΑΙΓΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ Καταρτισθὲν συμφώνως τῷ Νόμῳ ΔΝΖ'

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Του Πρωτοπρ. ΚΩΝΣΤ. Δ. ΒΑΣΤΑΚΗ

Στην παρούσα στήλη του προηγούμενου τεύχους της «ΦΩΝΗΣ...» μας (Φ. 75-78/1989-90, σ. 25), σημειώσαμε ότι θα παραθέσουμε και τα ονοματεπώνυμα των **Πατέρων** εκείνων που αναγράφονται στο δημοσιευόμενο Μητρώο Αρρένων του χωριού μας.

Το Μητρώο αυτό, όπως είναι γνωστόν, καταρτίσθηκε με ειδικό Νόμο (ΔΝΖ) το έτος 1917 και άρχεται από το έτος 1825. Για τους ιστορικούς δε και άλλους λόγους που αναφέραμε στο παρελθόν το δημοσιεύουμε στη «ΦΩΝΗ...» μας από του έτους 1974 και εντεύθεν.

Για να είναι αδιάσειστο το ιστορικό πέρασμα από το χωριό μας και αυτών των **Προπατόρων** μας θα σημειώσουμε εντός παρενθέσεως, αντί του **πατρωνύμου** των, τον **υιόν** εκάστου εξ αυτών με το έτος γεννήσεώς του, καθώς επίσης και άλλες από τις διασωθείσες πληροφορίες. Για τον καθένα εξ αυτών, ως έτος γεννήσεώς του υπολογίσαμε να είναι περίπου τριάντα (30) χρόνια προγενέστερα από το αναγραφόμενο στο Μητρώο έτος της γεννήσεως του υιού των, όση δηλαδή είναι η διαφορά της μιας από την άλλη γενεά. Για το λόγο αυτό, θα επαναλάβουμε τα αναγραφέντα στη στήλη αυτή του προηγούμενου τεύχους ονοματεπώνυμα του Γεωργίου Νικολοπούλου και Νικολάου Παπαγιαννοπούλου με πληρέστερα στοιχεία.

Επίσης, μεταξύ αυτών θα συμπεριλάβουμε και άλλα μεγαλοχωρικά ονοματεπώνυμα που αναφέρονται σε άλλες γραπτές πηγές, αλλ' απουσιάζουν από τις σελίδες του Μητρώου. Προς επίρρωση δε της αληθείας θα παραθέτουμε την υπάρχουσα κατά περίπτωση βιβλιογραφική αναφορά.

Τα ονοματεπώνυμα λοιπόν των **Πατέρων**

των εις το εν λόγω Μητρώον του 1917 αναφερομένων **Προπατόρων** μας είναι τα ακόλουθα:

- 1795 Νικολόπουλος Γεώργιος** (ο υιός του **Γεωργίου** αναγράφεται στο Μητρώο με έτος γεννήσεως 1825. Ίδε «ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΧΩΡΙΟΥ», Φ. 13-14/1974, σ. 11).
- 1803 Παπαγιαννόπουλος Νικόλαος** (ο υιός του **Ιωάννης**, έτ. γεν. 1833, όπ.π., προφανώς ο Νικόλαος είναι υιός του χωριού μας **Παπα-Ιωάννη**, ο οποίος εφονεύθη ή συλληφθείς εξετελέσθη κατά την μάχην του Μεγάλου Χωριού, του 1822, από τις τουρκικές ορδές του Δράμαλη, πρβλ. στο ίδιο περιοδ., Φ. 51-54/1983-84, σ. 35). **Τ(ου)λού-πας Νικόλαος** (ο υιός του **Δημήτριος**, έτ. γεν. 1833, όπ.π.).
- 1805 Μεσίρης Γεώργιος** (ο υιός του **Νικόλαος**, έτ. γεν. 1835, όπ.π.).
- 1806 Γιαταγανός Νικόλαος** (ο υιός του **Ιωάννης**, έτ. γεν. 1836, όπ.π.).
- 1807 Κατής Κωνσταντίνος** (ο υιός του **Ιωάννης**, έτ. γεν. 1837, ίδε στο ίδιο περιοδ. Φ. 15-16/1974, σ. 8).
Σταθόπουλος Ευστάθιος (ο υιός του **Ιωάννης**, έτ. γεν. 1837, όπ.π.).
- 1809 Κόκοτος Αθανάσιος** (ο υιός του **Κωνσταντίνος**, έτ. γεν. 1839, όπ.π.).
Μαγαρετόπουλος Νικόλαος (ο υιός του **Ιωάννης**, έτ. γεν. 1839, όπ.π.).
Τέμενος Δημήτριος (ο υιός του **Ιωάννης**, έτ. γεν. 1839, όπ.π.).
- 1810 Γιαννάκος Γεώργιος** (ο υιός του **Ιωάννης**, έτ. γεν. 1840, όπ.π.).
- 1812 Καρδέλης Γεώργιος** (ο υιός του **Αθανάσιος**, έτ. γεν. 1842, όπ.π.).

Μπουργάζος Ιωάννης (ο υιός του *Αριστοτέλης*, έτ. γεν. 1842, όπ.π.).

Τουλούπας Ιωάννης (ο υιός του *Ζαχαρίας*, έτ. γεν. 1842, ο *Ζαχαρίας* Τουλούπας κατασκεύασε την γέφυρα εις «Πλατανιά» Αγίου Γεωργίου του χωριού μας, με έξοδά του, για πρώτη φορά, όπ.π.).

1814 Μωρίκης Χαράλαμπος (ο υιός του *Βασιλείου*, έτ. γεν. 1844, όπ.π.).

1816 Ξηντάρας Ιωάννης (ο υιός του *Κωνσταντίνου*, έτ. γεν. 1846. Σημ. Εάν ο εν λόγω Ιωάννης Ξηντάρας ή Ξηντάρης είναι ο παρασημοφορηθείς υπό του Βασιλέως Όθωνος την 20 Οκτωβρίου 1840, ως «εντίμως μεθέξαντα του υπέρ της ανεξαρτησίας της Ελλάδος ηρωικού αγώνος...», προφανώς το έτος της γεννήσεώς του πρέπει να είναι κατά 15 χρόνια προγενέστερο. Όπ.π., πρβλ. και αρ. φ. 3.4.5./1971-72 του ίδιου περιοδ., σ. 2).

Πασκόπουλος Γεώργιος (ο υιός του *Ευθύμιου*, έτ. γεν. 1846, όπ.π.).

1817 Λώλος Δημήτριος (ο υιός του *Χαράλαμπος*, έτ. γεν. 1847, όπ.π.).

1818 Αραπογιάννης Νικόλαος (ο υιός του *Κωνσταντίνου*, έτ. γεν. 1848, όπ.π.).

Βονόρτας Ιωάννης (ο υιός του *Γεώργιος*, έτ. γεν. 1848, όπ.π.).

Μπουρνάζος Ιωάννης (ο υιός του *Ματθαίου*, έτ. γεν. 1848, όπ.π.).

Παλακωνταντίνου Κωνσταντίνος, Ιερεύς (ο υιός του *Χαράλαμπος*, επίσης Ιερεύς, έτ. γεν. 1848, όπ.π.).

Παλιούρας Νικόλαος (ο υιός του *Βασιλείου*, έτ. γεν. 1848, όπ.π.).

Σκοτίδας Ιωάννης (ο υιός του *Κωνσταντίνου*, έτ. γεν. 1848, όπ.π.).

Τσάπαλος Αθανάσιος (ο υιός του *Νικόλαος*, έτ. γεν. 1848, όπ.π.).

Ψημάδης Ιωάννης (ο υιός του *Αθανάσιος*, έτ. γεν. 1848, όπ.π.).

Γαβρίλης Ιωάννης (ο υιός του *Δημήτριος*, έτ. γεν. 1848, όπ.π.).

ΕΓΚΑΙΝΙΑΣΤΗΚΕ ΤΟ ΕΝΟΡΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΓΑΠΗΣ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΥΨΕΛΗΣ

Την Κυριακή 4-11-1990 χωριανοί μας και πλήθος Ευρυτάνων και ενοριτών του Αγίου Γεωργίου Κυψέλης νιώσαμε ιδιαίτερη υπερηφάνεια όταν παραβρεθήκαμε στα εγκαίνια ΤΟΥ ΕΝΟΡΙΑΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΑΓΑΠΗΣ Αγίου Γεωργίου Κυψέλης από το Μακ. Αρχ. Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ. Πρόεδρος του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου και ενοριακού Φιλοπτώχου Ταμείου είναι ο χωριανός μας πρωτοπρεσβύτερος κ. Κων/νος Δ. Βαστάκης. Ο κ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ, αφού μίλησε για το θεάρεστο έργο της ενορίας, εξήρε την μεγάλη προσφορά του πρωτ. Κων/νου Βαστάκη. Ο π. Κωνσταντίνος στην προσφώνησή του με το γνωστό σεμνό και μειλίχιο ύφος του ευχαρίστησε όλους και εξήγησε τους θεάρεστους ανθρωπιστικούς σκοπούς του Κέντρου Αγάπης. Την τελετή των εγκαίνίων και τμήμα της ομιλίας του πατέρα Κωνσταντίνου μετέδωσε η Ελληνική Τηλεόραση τη μέρα εκείνη. Σεβόμενος τη σεμνότητα του χωριανού μας ιερέα επιγραμματικά θα έλεγα ότι είναι ανάμεσα στους άλλους, ο αθόρυβος αρχιτέκτονας του ωραίου και ανθρωπιστικού Ιδρύματος. Είναι ένα πολυόροφο άριστα ανακαινισμένο κτίριο στην οδό Κεφαλληνίας αρ. 19 και είναι Στέγη γερόντων, Πνευματικό και Νεανικό Κέντρο, με χώρους και αίθουσες Βιβλιοθήκης και μελέτης σε κλίμα και πνεύμα Γαλήνης, ιδιαίτερα για τους απόμαχους της ζωής στους οποίους προσφέρεται στέγη, τροφή, χριστιανική θαλπωρή, φροντίδα και συμπαράσταση ιατροφαρμακευτική.

Το ΚΕΝΤΡΟ ΑΓΑΠΗΣ διαθέτει επίσης χώρους διδασκαλίας, αναγνωστήριο, εξοπλισμό κουζίνας και όμορφη επίπλωση.

Έπειτα από πολύχρονη μεθοδευμένη και επίμονη συνεργασία αγάπης από τους ιερείς της ενορίας, τις κυρίες του Φιλοπτώχου Ταμείου της περιοχής, και το εκκλησιαστικό Συμβούλιο με τον ακούραστο πατέρα Κωνσταντίνο, προσφέροντας ο καθένας με το δικό του τρόπο, ίδρυσαν το ΚΕΝΤΡΟ ΑΓΑΠΗΣ, έργο άξιο επαίνου.

Γ.Κ.Σ.

Η ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΞΕΝΗΤΕΜΕΝΩΝ ΜΑΣ

*«Τάξε, μανούλα μ', τάματα σ' όλα τα Μοναστήρια,
τάξε κηρί στον Αγιολιά, κηριά στην Άγία Λαύρα
να με φυλάει το φτωχό εδώ στα ξένα που 'μαι.
— Χίλια φλουριά έχω στον Μπουρσό και χίλια στην Τατάρνα —»*

ΣΥΝΤΟΜΑ ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ

★ Στις 21-4-91 πραγματοποιήθηκε στα ιδιόκτητα γραφεία του Συνδέσμου Μεγ/ριτών «Η Αγία Παρασκευή» η τακτική Γενική Συνέλευση. Η αίθουσα ήταν κατάμεστη από χωριανούς. Μεταξύ άλλων το κυρίαρχο θέμα ήταν το σοβαρό ζήτημα της υδροδότησης του χωριού μας και η άμεση ανάγκη αντιμετώπισης του προβλήματος.

«Γνωριμία με την Ελλάδα 1991»

★ Η Γεν. Γραμματεία απόδημου Ελληνισμού, όπως κάθε χρόνο διοργανώνει και φέτος το θερινό πρόγραμμα «Γνωριμία με την Ελλάδα '91». Ο αριθμός των νέων που θα συμμετέχουν φέτος είναι 90 άτομα, δεύτερης γενιάς, νέοι και νέες των οποίων τουλάχιστον ένας από τους γονείς είναι Έλληνας. Η προθεσμία για το 1991 δυστυχώς έληξε τον Απρίλιο. Πληροφοριακά ας έχουν υπόψη τους οι ενδιαφερόμενοι για αίτηση συμμετοχής για το έτος 1992.

★ Το 47ο Συνέδριο των Ευρυτάνων της Αμερικής θα γίνει φέτος στη μικρή πόλη Roanoke Virginia U.S.A στις 14, 15 και 16 Ιουνίου.

★ Την Κυριακή 27 Ιανουαρίου σε εκδή-

λωση που οργάνωσε η Πανευρυτανική Ένωση στην Αθήνα έγινε η απονομή των υποτροφιών σε Ευρυτάνες φοιτητές που ενέκρινε η Ένωση Ευρυτάνων Αμερικής το «Βελούχι». Οι επιταγές, 200 δολάρια για τον καθένα, δόθηκαν στις φοιτητές από γιατρούς, καθηγητές, προέδρους Ευρυτανικών οργανώσεων και μέλη της επιτροπής Υποτροφιών. Ο κ. Παν. Κωστοπαναγιώτης στην ομιλία του εξήρε την πολύχρονη προσφορά και το ενδιαφέρον της για τη σπουδάζουσα νεολαία.

★ Με επικεφαλής τον χωριανό μας γιατρό κ. Τάσο Κοντομέρκο και τον Πρόεδρο της Πανευρυτανικής κ. Π. Κωστοπαναγιώτη έγιναν και φέτος οι καθιερωμένες επισκέψεις της ομάδας Ευρυτάνων γιατρών στα απομακρυσμένα χωριά της Ευρυτανίας.

★ Στην αίθουσα «Ευγένιος ο Αιτωλός» το Σάββατο 2-2-1991 σε ειδική τελετή δόθηκαν τα Βραβεία στους διακριθέντες μαθητές Λυκείων και της Ιερατικής Σχολής Καρπενησίου από την Επιτροπή Καρπενησίου της Ένωσης Ευρυτάνων Αμερικής. Τα Βραβεία επέδωσε ο Σεβ. Μητροπ. Καρπενησίου κ. Νικόλαος, Μίλησαν οι κ.κ. Π. Κωστοπαναγιώτης, ο καθηγητής κ. Νικ. Πουρνάρας και ο καθηγητής κ. Ι. Υφαντόπουλος.

★ Στη Γρανίτσα Ευρυτανίας έγινε τον περασμένο Δεκέμβριο Πνευματικό Μνημόσυνο για τον Ζαχ. Παπαντωνίου και τον πρόσφατα θανόντα Δημοσθένη Γούλα. Μίλησαν οι κ. Π. Κωστοπαναγιώτης, η κ. Αφροδίτη Κωστοπαναγιώτη, επίτιμος Λυκείαρχης, και ο κ. Στέφανος Βασιλόπουλος.

★ Για τα χρηματικά βραβεία (υποτροφίες) 1991 που παρέχονται από την Ένωση Ευρυτάνων Αμερικής το «Βελοούχι» για Ευρυτάνες φοιτητές και μαθητές Λυκείου αιτήσεις γίνονται δεκτές από την επιτροπή επιλογής. Τηλέφωνα 8022255 κ. **Κωστοπαναγιώτη**, 2522966 κ. **Βασ. Τριχιά**, 8227845 **Πρωτοπρ. Κων. Γκιάκη** και 8042401 κ. **Γ. Σταυράκη**.

★ Με επιστολή που έστειλε ομοίως η Βουλευτής Ευρυτανίας κ. Ντόρα Μπακογιάννη στην Πανευρυτανική Ένωση στις 21-3-91 αναφέρει πως με προεδρικό διάταγμα 252/31-7-90 το Γηροκομείο Ευρυτανίας θα λειτουργήσει ως Ίδρυμα Κοινωνικής Πρόνοιας για 60 άτομα που πάσχουν από χρόνιες πνευματικές και κινητικές παθήσεις και 20 γέροντες 65 ετών και άνω.

★ Με γρήγορους ρυθμούς προγραμμα-

Γ.Κ.Σ.

ΝΕΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

Ο Δημήτρης Β. Μωρίκης συνεχίζει την σπουδαία μεταπτυχιακή του καριέρα στις Η.Π.Α. Ήδη είναι κάτοχος του PHD στη Φιλοσοφία, ενώ παράλληλα συνεχίζει μεταδιδακτορική έρευνα στη μοριακή βιολογία στο San Diego California Univ.

Επίσης η σύζυγός του Gloria - Μαρία ανακηρύχτηκε PHD στην Οικονομετρία και προσελήφθη στο ίδιο Πανεπιστήμιο (California) ως καθηγήτρια στην Οικονομολογία.

τίζεται η Πολιτιστική εβδομάδα Μεγάλου Χωριού για τον Αύγουστο 1991. Η εκδήλωση καθιερώθηκε στις καρδιές των νέων παιδιών του χωριού. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει αγώνες δρόμου, ποδόσφαιρο, τάβλι, σκάκι, συνεστιάσεις, disco κ.λπ. Η συμμετοχή όλων, μικρών και μεγάλων, βοηθάει στην πολιτιστική αφύπνιση της περιοχής.

★ Το Σάββατο 4 Μαΐου 1991 στα Γραφεία της Πανευρυτανικής Ένωσης συνήλθε η επιτροπή Υποτροφιών για την επιλογή των φοιτητών που θα πάρουν τα χρηματικά ποσά που παρέχει η Ένωση Ευρυτάνων Αμερικής «Το Βελοούχι».

★ Συγκροτήθηκε επιτροπή για να εργαστεί και να συντονίσει την πραγμάτωση του οράματος όλων των χωριανών του Μουσείου Λαϊκής Τέχνης και Παράδοσης που θα στεγάζεται στο Πνευματικό Κέντρο του Μεγ. Χωριού. Με την απουσία της αλησμόνητης πρωτεργάτριας για τη συγκέντρωση υλικού κ. **Ξένης Ν. Καρβέλη**, η οποία δεν έβλεπε τον καιρό να βγει στη σύνταξη για να αφοσιωθεί στην ολοκλήρωση του Λαϊκού Μουσείου, είναι για μας τώρα επιταγή σαν μια ελάχιστη τιμή στη Μνήμη της **Ξένης**.

ΞΕΝΗ Ν. ΚΑΡΒΕΛΗ*

Του † Πρωτ. Κων. Δ. Βαστάκη

«Οι δίκαιοι εις τον αιώνα ζώσι»

Κυριακή 7 Οκτωβρίου 1990.

Το στοργικό και αγαπημένο ζευγάρι: η φιλόλογος Ξένη κι ο γιατρός Νίκος Καρβέλης γευμάτιζε πάνω σε κρεβάτι του πόνου στο «ΑΣΚΛΗΠΕΙΟΝ» της Βούλας...

Σε μια στιγμή βουβής σιωπής... Τότε που τα θολωμένα κι αμήχανα μάτια του ενός έβλεπαν και μυστικά συνομιλούσαν με τα μάτια του άλλου. ...Κι έδιναν τα μεν εξαύλωμένα, τις τελευταίες παραγγελίες, τις οποίες με θλίψη κατέγραφαν τα άλλα... Ταυτόχρονα δε, όταν η μία παλάμη, η αδυνατισμένη, κρατούσε όσο μπορούσε σφικτά την παλάμη την άλλη αποζητούσα κάποια ύστατη βοήθεια... Τότε, τι τραγική στιγμή... Η παλάμη της Ξένης έμεινε ήρεμα, αθόρυβα, τρυφερά, χωρίς «Πνεύμα ζωής», στο χέρι του αγαπημένου της...

Τραγική κι ανεπανάληπτη η στιγμή...

Η Ξένη, η Πολυξένη - Στυλιανή Γιαννουλοπούλου - Καρβέλη, διαπρεπής φιλόλογος Γυμνασιάρχης με λαμπρή σταδιοδρομία, η πιστή — πρώτα απ' όλα — χριστιανή με την φιλακόλουθη, την πνευματική και συχνή ενσυνείδητη μυστηριακή ζωή, η στοργική και τρυφερή σύζυγος και πολύτεκνη μητέρα, η ευγενική αδελφή και συνάδελφος, η αριστούχος φιλόλογος-παιδαγωγός, που λάτρευε το μαθητή κι αγρυπνούσε για την ελληνοχριστιανική αγωγή και πρόοδό του, η ευλογημένη γυναίκα με τα φιλάνθρωπα προς τον πλησίον αισθήματα, η πάντοτε χαρούμενη με το πηγαίο και γεμάτο καλοσύνη χαμόγελο, η αεικίνητη Ξένη, έσθησε...

Πέρασε πρόωρα στην αντιπέρα όχθη της ζωής...

Την κέρδισε η αδυσώπητη αρρώστια, όπως με ακρίβεια διέγνωσε η ιατρική επιστήμη, παρά τις κρυφές ελπίδες μας...

Το θλιβερό μήνυμα μεταδόθηκε αστραπιαία.

Οι καμπάνες του χωριού και τα διασταυρούμενα τηλεφωνήματα επιβεβαίωναν το γεγονός...

Κατόπιν τι θλίψη...! Όλοι επιστράτευσαν τις δυνάμεις τους να συγκρατήσουν τα δάκρυά τους για την θανούσα και να βρουν λόγια παρηγοριάς για τους δικούς της...

Αλλ' «ως τω Κυρίω έδοξεν, ούτω και εγένετο».

Η αγαπημένη μας Ξένη κοιμήθηκε εν Κυρίω. Άλλωστε, σ' όλο της τον βίο έζησε σύμφωνα με τις επιταγές Του. Κι έζησε πραγματικά τη ζωή της αρετής και της συνέπειας. Έζησε τη ζωή του «Δικαίου». «Οι δε δίκαιοι — λέγει ο Λόγος του Θεού — εις τον αιώνα ζώσι».

Η ζωντανή μας αυτή πίστη κι ελπίδα ας είναι παρηγορία για τους δικούς της και μίμηση σε όλους μας.

Κάτι παρόμοιο συναντάμε και σε απόφθεγμα του Επιταφίου του Υπερείδου, ιδιαίτερα προσφιλές στην εκδημήσασα φιλόλογο Ξένη, που έχει ως εξής:

* Το παρόν πένθιμο προσφώνημα δεν εξεφωνήθη στην εξόδια Ακολουθία λόγω πολλών ομιλιών. Παρατίθεται διασκευασμένο.

«Χρη θαρρείν και της λύπης παραιρείν εις το ενδεχόμενον, και μεμνήσθαι μη μόνον του θανάτου των τετελευτηκότων, αλλά και της αρετής, ης καταλελοίπασιν». Δηλαδή, πρέπει να έχεις θάρρος και ν' απομακρύνεις τη λύπη, όσο το δυνατόν και να θυμάσαι όχι μόνον τον θάνατον αυτών που έφυγαν, αλλά και την αρετήν που άφησαν πίσω τους.

Αρετή, πράγματι και παράδειγμα άγιο άφησε πίσω της και η πολύκλαυστη Ξένη μας. Η βιωσή της μέσα στην οικογένεια, στο σχολείο, στις κοινωνικές, στις εκπολιτιστικές κι άλλες εκδηλώσεις ακτινοβολούσε συνέπεια, εργατικότητα, τιμιότητα και αισιοδοξία. Ομολογουμένως, ήταν η προσωποποίηση της καλωσύνης, της ανθρωπιάς και της χαράς. «Δεν σου πρέπειν δάκρυα Ξένη — ακούσθηκε σε επικήδειο λόγο την ώρα της εξόδιας Ακολουθίας της από συνάδελφό της (κ. Λίντα Σαρρή, 2ον Γυμν. Υμηττού) —, γιατί καμιά σχέση με τη θλίψη δεν είχες. Όλα τάβλεπες μέσα από το πρίσμα της αισιοδοξίας, και γι' αυτό χαμόγελα γεμάτη ήταν ολάκερη η ζωή σου, με ήθος υψηλό, μ' ευγένεια απαράμιλλη, μ' ευαισθησία και καλοσύνη...».

Κι ακόμα, την ίδια ώρα από άλλη συνάδελφό της (κ. Τσακμακλιώτου Μαριάνθη, Γυμνασίου Βάρης) ακούσθηκαν και τα εξής:

«...Η Πολυξένη Γιαννουλοπούλου στη ζωή της ζούσε γεμάτα και συνειδητά το κάθε δευτερόλεπτο.

...Κοντά της ο σχολικός χώρος έγινε τόπος δημιουργίας, χαράς, καλλιτεχνίας και εργατικότητας.

...Η δυνατή και καθαρή φωνή της, το σταθερό της βήμα, το γλυκό της χαμόγελο και το έξυπνο βλέμμα θα κυριαρχούν για πάντα στο Γυμνάσιο της Βάρης και στις καρδιές μας».

Παρόμοιοι λόγοι ακούσθηκαν από τον προεστώτα Σεβασμ. Μητροπολίτη Κεντρώςας Αφρικής κύριο Τιμόθεο, συγχωριανό και συγγενή μας, τον κ. Στεφ. Βασιλόπουλο κι από άλλους. Άλλοι ύμνησαν τη γεμάτη αρετές φυσιογνωμία της. Άλλοι εξήραν το σπάνιον ήθος της. Κι άλλοι επαίνεσαν την πλούσια κοινωνική και ιδιαίτερα στην παιδεία, προσφορά της.

Στην περιοδική έκδοση του αδελφού πατριωτικού Συλλόγου των Μικροχωριτών (φ. 45-47/1991, σ. 71), αυτές οι διαπιστώσεις συνοψίσθησαν με δυο λόγια ως εξής: «...Είναι δύσκολο να φαντασθεί κανείς ότι λείπει από κοντά μας αυτή η δραστήρια και καλοσυνάτη φυσιογνωμία, που ακτινοβολούσε χαρά και αισιοδοξία...».

Πραγματικά, όπου πέρασε άφησε τον καλύτερο εαυτό της. Στο χώρο δε της ιδιαίτερας μας πατρίδας την αγνή καρδιά της.

Κι εδώ κοπίασε...

Μόχθησε στο Γυμνάσιο της Φουρνάς...

Και αναλώθηκε αθόρυβα στα συλλογικά και εκπολιτιστικά έργα του χωριού μας, πολλά εκ των οποίων φέρουν τη σκέψη της και τον πνευματικό και σωματικό μόχθο της. Τρανή απόδειξη είναι, ότι άφησε σχέδια κι οράματα ανεκπλήρωτα. Το γνωστό ιδιαίτερο ενδιαφέρον της ήταν η δημιουργία του Λαογραφικού Μουσείου του χωριού μας. Με την παρουσιασθείσα αρρώστια της έμεινε το έργο σε αδράνεια. Με τον θάνατό της τό άφησε ημιτελές. Όμως, το επιχορήγησε με γενναιότατη εισφορά, όπως φαίνεται σε άλλες σελίδες της παρούσας εκδόσεως, για να ολοκληρωθεί πολύ σύντομα...

Τώρα αναπολούμε τη δημιουργική ζωή της Ξένης Καρβέλη. Τώρα θυμόμαστε και διατηρούμε στις μνήμες μας τη χαρούμενη κι ολοζώντανη μορφή της, μολονότι παρεμβάλλεται μελαγχολικά η πρόωγη από την παρούσα ζωή εκδημία της.

Με τον θάνατό της, λοιπόν, μείναμε όλοι και προπαντός οι δικοί της άτυχοι,

ταυτόχρονα δε και τυχεροί που την γνωρίσαμε. Η Ξένη ήταν πράγματι μια ευλογημένη γυναίκα. Η αδελφική της φίλη (δικηγόρος) Ευαγγελία Κοκκώνη, στο επικήδειο προσφώνημά της είπε πολύ εύστοχα, ότι: «...υπάρχουν άνθρωποι ευλογημένοι από το Θεό πάνω σ' αυτή τη γη. Και χάρις σ' αυτούς επιβιώνει η ανθρωπότητα. Ένας τέτοιος ευλογημένος άνθρωπος ήταν η Ξένη. Ήταν ένα Θείο δώρο».

Πράγματι, Θείο δώρο ήταν στον άνδρα της, στα παιδιά της, στους μαθητές της και σε όλους μας. Ακούραστη στον αγώνα του καλού. Ανέθρεψε τα παιδιά της και δίδαξε τους μαθητές της όχι μόνο τα στοιχεία της μορφώσεως, αλλά και την αγωγή του χριστού πολίτου...

Απόδειξη ολοφάνερη είναι οι σκέψεις ευγνώμονος μαθητού της, του Κ. Ψ. (π. «ΤΟ ΠΛΗΚΤΡΟ», φ. /1990, σ. 8), που της έγραψε με την άδολη και παιδική καρδιά του τα εξής: «...Σας υποσχόμαστε Κυρία, ότι οι καρποί που σπείρατε θα ωριμάσουν και θα επιζήσουν αγνά, δίκαια και ωραία, όπως εσείς θελήσατε». Και κατέληξε με την βαθυστόχαστη ευχή: «Καλό καλοκαίρι Κυρία. Είμαι σίγουρος, ότι μετά από το μακρύ καλοκαίρι της ζωής μας, θα ξανασυναντηθούμε, και τότε θα είμαστε περήφανοι να γράψουμε για μια έκθεση: "Πώς πέρασα το καλοκαίρι". Και σας υπόσχομαι — συνεχίζει ο μαθητής της —, ότι θα γράψουμε όλοι, για μια μοναδική φορά άριστα. Θα δείτε πόσο καλοί μαθητές ήμασταν, και πόσο καλή καθηγήτρια Ήσασταν».

Οι σκέψεις αυτές ας είναι ελάχιστο αντίδωρο και εκ μέρους μας.

Αποχαιρετώντας λοιπόν κι από τη θέση αυτή την αείμνηστη φιλόλογο Ξένη Καρβέλη παραθέτουμε την κατακλείδα του πένθιμου προσφωνήματος της προαναφερθείσης κ. Κοκκώνη. Κατακλείδα, η οποία αποτελεί υπέροχο ύμνο αποχαιρετισμού προς την εκλιπούσα, κατάλληλη και για την παρούσα θέση, όπως κατάλληλο κρίθηκε μέρος αυτής και γράφηκε σε επιτύμβια πλάκα επί του τάφου της: «...Σ' ευχαριστώ Ξένη που σε γνωρίσαμε. Σ' ευχαριστώ που μας έδειξες με τη ζωή σου πώς είναι ο αληθινός άνθρωπος και πόσο χαριτωμένος είναι, αν είναι σαν κι εσένα.

Σ' ευχαριστώ Ξένη».

Σ' ευχαριστούμε και μεις αξέχαστη Ξένη.

Τέλος και ο αείμνηστος ποιητής Γ. Βερίτης με τις δικές του ανατάσεις, γι' Ανθρώπους χαρισματικούς σαν την Ξένη, έγραψε:

«Ποιος μ' έχει πιάσει; πού με φέραν;

Άλλον αγέρα εδώ ανασαίνω

Κι ούτε πια ζω σε μέρος ξένο

Όλα γελούν σ' αυτό το σπίτι

και με κοιτούν σαν αδελφό,

καλή μου τύχη εδώ ναρθώ!

Όλα γελούν σ' αυτό το σπίτι.

Ρωτάω ποιος είν' αφεντικό;

μούπαν για κάποιο Σαμαρείτη!»

Φίλοι μου είναι αλήθεια, δεν σκέπασε η γη την προσφιλή μας Ξένη, όπως δεν σκεπάζει κανένα πιστό Χριστιανό, αλλά την υποδέχθηκε ο Ουρανός.

Αιωνία σου η μνήμη,
και καλό σου ταξίδι αγαπημένη μας Ξένη
Ο εξάδελφός σου † π.Κ.Δ.Β.

ΠΑΣΧΑ, 7 Απριλίου 1991

έξη μήνες από την κοίμησή της

Πολιτιστική βδομάδα

Πριν από τρία χρόνια στο χωριό μας καθιερώνεται ένας νέος θεσμός: Η πολιτιστική βδομάδα.

Αφετηρία της η ιδέα κάποιων ανθρώπων ότι το καλοκαίρι μπορεί να γίνει πιο ενδιαφέρον αν συντελεστεί κάτι στο οποίο να συμμετέχουν, ει δυνατόν, όλοι οι κάτοικοι του χωριού. Η ιδέα αυτή βρήκε γόνιμο έδαφος στο Δ.Σ. του συλλόγου Μεγαλοχωριτών «Η Αγία Παρασκευή» που την υιοθέτησε. Η κοινότητα του Μεγάλου Χωριού αποδείχθηκε πολύτιμος βοηθός και συνεργάτης για την πραγματοποίηση αυτού του έργου.

Μέχρι τότε οι Αυγουστιάτικες μέρες των διακοπών κυλούσαν ήρεμες και ωχελικές με πολλά «πηγαδάκια» τα πρώινα στην πλατεία του χωριού και απογευματινούς περίπατους ως τον Άη-Θανάση και τον Άη-Γιάννη.

Το πρώτο καλοκαίρι η πολιτιστική βδομάδα ξεκίνησε με τουρνουά ταβλιού. Κοινή διαπίστωση ήταν ότι ένας καινούργιος άνεμος έπνεε. Εκείνες τις μέρες η κίνηση στο χωριό παρουσιαζόταν αυξημένη και ζωηρή και το ενδιαφέρον γι' αυτό που διαδραματιζόταν έντονο.

Μετά απ' αυτή τη διαπίστωση της αλλαγής κλίματος στο χωριό και της ενεργοποίησης των κατοίκων, αποφασίστηκε να γίνουν και την επόμενη χρονιά εκδηλώσεις τέτοιου είδους και μάλιστα να επεκταθούν.

Με πολύ κέφι και μεράκι η επιτροπή που ανέλαβε τη διοργάνωση φρόντισε να βρει χρήματα, να καταποτιστεί όπου ήταν αναγκαίο, να βρεθεί ο απαραίτητος εξοπλισμός, να πλαισιωθεί από ανθρώπους που είχαν πείρα ή γνώσεις για να πραγματοποιηθεί την επόμενη χρονιά κάτι καλύτερο και πληρέστερο.

Και πράγματι την επόμενη χρονιά οι εκδηλώσεις πολλαπλασιάστηκαν. Στα επιτραπέζια παιχνίδια προστέθηκε το

σκάκι ενώ παράλληλα καθιερώθηκαν αθλητικές εκδηλώσεις, όπως ποδόσφαιρο, βόλει και αγώνας δρόμου. Επιπλέον μια όμορφη έκθεση λαϊκής τέχνης πραγματοποιήθηκε στο ωραίο παραδοσιακό κτίριο του Πνευματικού Κέντρου. Οι χειροποίητες κουβέρτες, οι τσεβρέδες, τα κεντήματα και τα πλεκτά των γυναικών του χωριού στόλισαν αρμονικά τους τοίχους της αίθουσας κι έγιναν αντικείμενο θαυμασμού των επισκεπτών.

Το τελευταίο καλοκαίρι η πολιτιστική βδομάδα αποτελεί πλέον γεγονός. Ένα γεγονός που διαφοροποιεί το σκηνικό του καλοκαιριού και αλλάζει τη ροή των διακοπών. Από τις 5 ως τις 12 Αυγούστου περίπου το Μεγάλο Χωριό μεταβάλλεται σε κυψέλη πολύβουη και πολύκοσμη. Οι κάτοικοι κι οι τουρίστες που διαμένουν στα γύρω χωριά συρρέουν στο χωριό μας είτε για να συμμετάσχουν στις εκδηλώσεις είτε για να τις παρακολουθήσουν.

Εναρξη με τουρνουά ταβλιού στο οποίο οι συμμετοχές χρόνο με τον χρόνο αυξάνονται αλματωδώς. Θα διαρκέσει αρκετές μέρες και θα αποσπάσει ένα μεγάλο μέρος του ενδιαφέροντος. Το δε τελευταίο παιχνίδι συγκεντρώνει γύρω απ' το τραπέζι του την συντριπτική πλειοψηφία του αντρικού πληθυσμού.

Παράλληλα με το τουρνουά ταβλιού διεξάγεται και το τουρνουά σκακιού στο Πνευματικό Κέντρο. Εδώ οι έφηβοι και τα παιδιά είναι οι πρωταγωνιστές. Οι μεγάλοι αποτελούν μειοψηφία. Εδώ το καλαμπούρι και ο θόρυβος γύρω από τα τραπέζια των παιχτών του ταβλιού αντικαθίστανται από τη σκέψη, τη σιωπή και την προσήλωση.

Εκτός από τον ψυχαγωγικό τομέα της πολιτιστικής βδομάδας υπάρχει κι ο ενημερωτικός. Στο Πνευματικό Κέντρο αμειλητές, κυρίως γιατροί, αναλύουν θέματα

ιατρικά ή άλλα μεγάλου ενδιαφέροντος κι ενημερώνουν τους κατοίκους για ζωτικής σημασίας θέματα, όπως η παροχή πρώτων βοηθειών και άλλα.

Επίσης στα πλαίσια της πολιτιστικής εβδομάδας το περασμένο καλοκαίρι η πολιτιστική επιτροπή έφερε στο χωριό τον παραγκιοζοπαίχτη Μάνθο Αθηναίο που παρουσίασε αγαπημένα έργα με τον Καραγκιόζη στους μικρούς που είχαν κατακλύσει από νωρίς το χώρο της παράστασης.

Οι πολιτιστικές δραστηριότητες είναι τώρα το επίκεντρο του ενδιαφέροντος. Στο μεγαλύτερο μέρος της διάρκειας της μέρας κάτι γίνεται. Βόλει το πρωί, ποδόσφαιρο το απόγευμα. Η νεολαία παίζει είτε στον 'Αθη-Θανάση βόλει, είτε στο γήπεδο στον Πλατανιά ποδόσφαιρο και το χωριό συρρέει για να τους δει και να χειροκροτήσει την προσπάθειά τους.

Αγώνες που στόχο έχουν την ενεργοποίηση της νεολαίας, τη δημιουργία ευγενούς άμιλλας και την ανάπτυξη της φιλίας. Μόνο κίνητρο γι' αυτή την προσπάθεια, γι' αυτόν τον αγώνα, μια διάκριση, ένα μετάλλιο και πάνω απ' όλα αυτό το πολύ σημαντικό που συντελείται μέσα σ' αυτή την Αυγουσιάτικη εβδομάδα. Τη μετατροπή ενός παραθεριστικού κέντρου σε πολιτιστική κυψέλη όπου όλοι σπεύδουν να συνεισφέρουν ό,τι μπορούν για τη δημιουργία αυτού του κρίκου που ενώνει τους ανθρώπους μέσα από τέτοιες δραστηριότητες.

Γιατί εκείνο που πρωταρχικά πέτυχαν αυτές οι δραστηριότητες δεν είναι μόνο η προβολή του Μεγάλου Χωριού προς τα

έξω — απόδειξη του οποίου αποτελεί το γεγονός ότι όλο και περισσότεροι άνθρωποι από τα γύρω χωριά συμμετέχουν στις εκδηλώσεις ή έρχονται να παρακολουθήσουν όλα αυτά που προσφέρει η πολιτιστική εβδομάδα — αλλά το ότι ενώνει τους ανθρώπους και συσφίγγει τις ανθρώπινες σχέσεις.

Η πολιτιστική εβδομάδα κλείνει τον κύκλο της με τον αγώνα δρόμου των 5 km. Οι δρομείς μικροί και μεγάλοι ξεκινούν από την πλατεία του χωριού γύρω στις 10 το πρωί της Κυριακής και μέσω Γαύρου, 'Αη-Γιώργη, 'Αη-Θανάση τερματίζουν στη γέφυρα παρουσία πλήθους ανθρώπων. Η οργάνωση είναι άψογη. Ασθενοφόρο, περιπολικό και άλλα αυτοκίνητα ακολουθούν τους δρομείς για οτιδήποτε συμβεί. Η απουσία των επάθλων γίνεται την ίδια μέρα στην πλατεία του χωριού κάτω απ' τον αιωνόβιο πλάτανο.

Το βράδυ της Κυριακής η πολιτιστική επιτροπή, σε συνεργασία με την Κοινότητα, διοργανώνει εορταστική βραδιά με τη λήξη των εκδηλώσεων. Γίνεται η απονομή των βραβείων και των επάθλων κι ακολουθεί φαγοπότη και γλέντι.

Η επόμενη μέρα, η Δευτέρα, είναι πάλι ήρεμη και νωχελική σαν τις άλλες καλοκαιρινές μέρες πριν απ' αυτή την ξεχωριστή εβδομάδα.

Η βαθιά ικανοποίηση για όλα αυτά που μπόρεσαν να πραγματοποιηθούν από όλους εμάς ΜΑΖΙ είναι το χαρακτηριστικό γνώρισμα αυτής της μέρας.

Νότα Καλοζούμη

Επίγραμμα

Η Ζωή

Αγαπάμε πολύ, πονάμε πολύ και πεθαίνουμε με μια αγκαλιά όνειρα.

Γιάννης Μεριγγούνης

(Από τη συλλογή ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΜΟΥ, Έκδοση «Πανευρυτανικής Ένωσης», 1982)

ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΤΙΚΑ

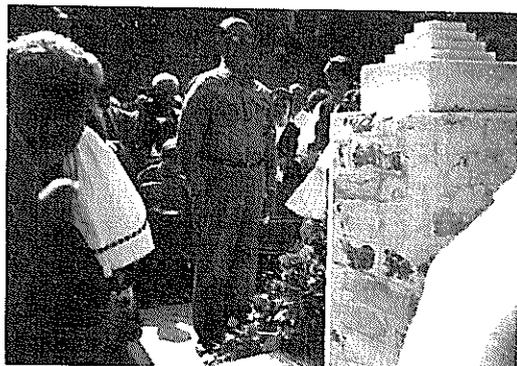

ΛΑΪΚΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΚΑΛΛΙΑΚΟΥΔΑΣ 1990

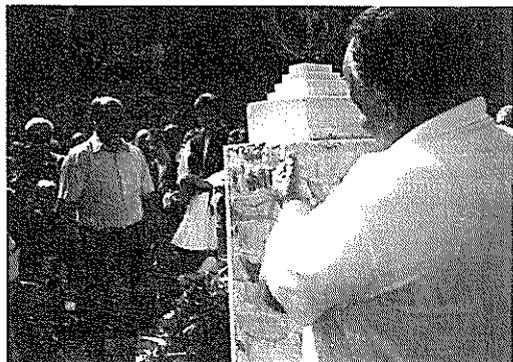
Με μεγάλη λαμπρότητα γιορτάσθηκε και φέτος η επέτειος της μάχης της Καλλιακούδας.

Στη λειτουργία και τη δοξολογία χοροστάτησε ο Σεβ. Μητροπολίτης Καρπενησίου κ. **Νικόλαος**, πλαισιωμένος από ιερείς των γύρω χωριών.

Παραβρέθηκε ο Νομάρχης Ευρυτανίας κ. **Χρ. Ράπτης**, ο Δ/ντής Αστυνομίας, ο Δασάρχης, Πρόεδροι Κοινοτήτων και Πολιτιστικών Συλλόγων των γύρω χωριών, καθώς και κόσμος πολύς.

Ο Αντιπρόεδρος του Συνδέσμου κ. Ηλίας Καρίπης καταθέτει στέφανο στο μνημείο πεσόντων.

Κατάθεση στεφάνου από τον πρόεδρο της Κοινότητας κ. Θεόδωρο Γαβρίλη.

Στεφάνια κατέθεσαν στο μνημείο πεσόντων όλοι οι επίσημοι και τον πανηγυρικό της ημέρας εκφώνησε ο ...

Ακολούθησε γεύμα προς τιμήν των επισήμων (προσφορά Συλλόγου «Καλλιακούδα», Συνδέσμου Μεγαλοχωριτών και Κοινότητας Μεγ. Χωριού) και μοιράστηκε δωρεάν κρασί σε όλους τους πανηγυριώτες.

Παραδοσιακούς χορούς παρουσίασε το θαυμάσιο χορευτικό συγκρότημα Δομνίστας και στη συνέχεια επίσημοι και λοιποί παρε-

ρискόμενοι χόρευαν και γλέντησαν με πολύ κέφι έως αργά το απόγευμα.

Το πανηγύρι αυτό που είναι ένα από τα καλύτερα της Ευρυτανίας, γίνεται σ' ένα τόπο άπειρης φυσικής ομορφιάς, συντηρεί τη λαϊκή μας παράδοση και πρέπει όλοι να το ενισχύουμε με τη συμμετοχή μας. Έτσι θα βοηθήσουμε να γίνεται κάθε χρόνο και καλύτερο.

ΗΛ. ΚΑΡΙΠΗΣ

**

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΝΙΚΗ 16ΧΡΟΝΟΥ ΑΘΛΗΤΗ

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ νίκη πέτυχε σε διεθνή συνάντηση ΤΑΕ KWON DO που έγινε στο Βέλγιο, ένα μικρό Ευρυτανόπουλο από το Μεγάλο Χωριό.

Πρόκειται για τον 16χρονο Θεόδωρο Σπ. Ζηνέλη, ο οποίος, στο Ανοιχτό Πρωτάθλημα Βελγίου, όπου συμμετείχαν αθλητές είκοσι πέντε χωρών από την Ασία, την Αφρική και την Ευρώπη, κέρδισε την 5η θέση στην κατηγορία 64-70 εφήβων.

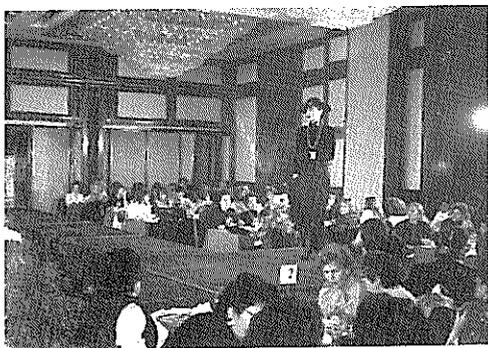
Οι αγώνες έγιναν στο Σαρλέ Ρόι, στις 21 και 22 Απριλίου στις Βρυξέλλες και το μικρό

Ευρυτανόπουλο είχε να αντιπαλέψει με αθλητές μεγάλων εθνικών ομάδων, όπως είναι οι ομάδες της Κίνας, της Γερμανίας, της Ολλανδίας κ.ά.

**

ΤΟ ΤΣΑΪ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΜΑΣ

Με επιτυχία πραγματοποιήθηκε την Κυριακή 11 Νοεμβρίου 1990 στο ξενοδοχείο «LE-DRA MARRIOTT» το τσαΐ του Συνδέσμου μας, με επίδειξη μόδας που ανέλαβε το μανεκέν Άλις.

Όσοι παρευρέθηκαν πέρασαν ένα ευχάριστο απόγευμα από το άψογο σέρβις του ξενοδοχείου μέχρι τα ωραία μανεκέν που παρουσίασαν τα μοντέλα στην πασαρέλα.

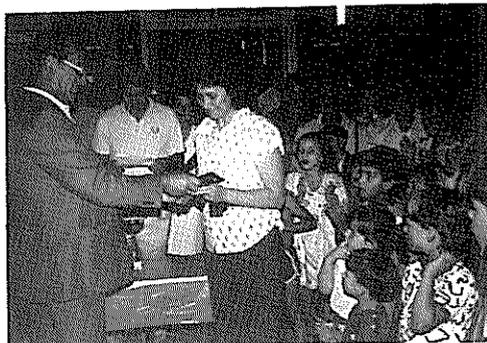
Η παρουσία πολλών φίλων και Μεγαλοχωριτών ήταν ευχάριστη για μας, πιστεύοντας ότι από του χρόνου που θα καθιερωθεί η εκδήλωση αυτή θα έχουμε ακόμη μεγαλύτερη παρουσία Μεγαλοχωριτών.

ΜΑΙΡΗ ΜΠΟΥΡΝΑΖΟΥ-ΚΑΛΛΙΑΝΗ

**

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΜΕΓΑΛΟΥ ΧΩΡΙΟΥ 1990

Μεγάλη η επιτυχία και η συμμετοχή των Μεγαλοχωριτών και φίλων τους στις πολιτιστικές εκδηλώσεις του Αυγούστου. Το φετεινό πρόγραμμα των εκδηλώσεων ήταν ειδικά αφιερωμένο στους μικρούς μας φίλους με τις δύο βραδιές του Θεάτρου Σκιών του Μάνθου Αθηναίου.

Απονομή πλακέτας στην κ. Λουκία Λαμπροπούλου για το καλύτερο κέντημα από τον Αντίδρο του Συνδέσμου κ. Ηλία Καρίπη.

Η επιτροπή του Συνδέσμου Μεγαλοχωριτών «Η ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ», σε συνεργασία με την κοινότητα Μεγάλου Χωριού, έδωσε ό,τι καλύτερο μπορούσε για την επιτυχία των εκδηλώσεων. Αποτελείτο δε από τους Γρηγ. Λιάπη, Αλέκο Καλοζούμη, Αλέκο Δουλαβέρη, Γιάννη Γαβρίλη, Νίκο Βλάχο, Μαίρη και Φίλιππο Καλλιάνη.

Οι διοργανωτές των πολιτιστικών εκδηλώσεων ευχαριστούν την βουλευτή Ευρυτανίας κ. Ντόρα Μπακογιάννη, τη Νομαρχία Ευρυτανίας, την Αστυν. Διεύθυνση Καρπενησίου, την Αστυνομία Μεγάλου Χωριού, το Νοσοκομείο Καρπενησίου, το Ράδιο Καρπενήσι, το Ράδιο Ευρυτανία, τους ιατρούς Νίκο Κοντοθανάση και Μπάμπη Ντούμα, τη διεύθυνση του ξενοδοχείου «Αντιγόνη» και τον κ. Γιάννη Γαβρίλη και όλους όσους συνέβαλαν για να πραγματοποιηθούν οι εκδηλώσεις αυτές.

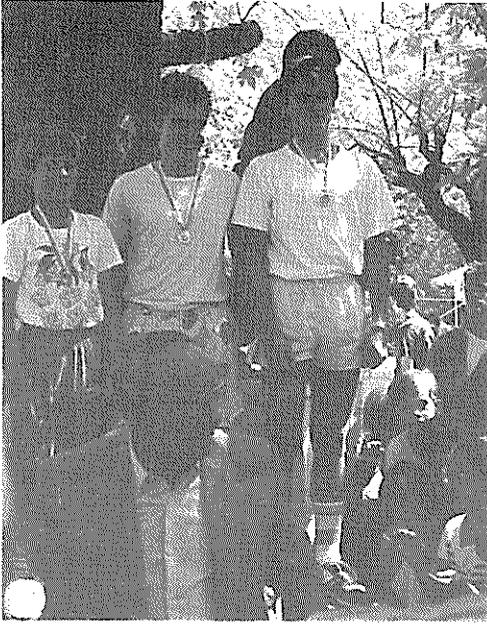
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΓΩΝΩΝ

Δρόμος 5.000 μ. Κατηγορία ανδρών: Γεωργίου Ματίκας Κων., με νέο ρεκόρ διαδρομής 18'45'', έναντι 21'04'' του Δημ. Τζαμάρα από το 1989, Τζαμάρας Δημ. 19'00'', Μαριώτης Δημήτρης 20'22''. Το ρεκόρ διαδρομής καταρίφθηκε και από τον δεύτερο και τρίτο αθλητή.

Κατηγορία Γυναικών: Δουλαβέρη Παναγ. 33'00'', Δάλκου Αγ. 38'35'', Ζηγιάρη Δημ. 45'00''.

Κατηγορία εφήβων: Λάππας Κλεσμ. 21'19'', Κατής Χρήσ. 22'08'', Μαντζιούτας Γιάννης 24'25''.

Κατηγορία παιδών: Πριόβολος Γεώργιος

Απονομή μεταλλίων στους νικητές του αγώνα δρόμου 5.000 μ. κατηγορία εφήβων από τον κ. Βασ. Μέρμηγκα.

23'09", Ασημάκης Γεωργ. 27'18", Ευθυμίου Φοίβος 28'22".

Μίνι δρόμος 500 μ.: Μπαρλαμπάς Γιάν., Ευθυμίου Ορέστης και Μαντζιούτας Δημ.

Μίνι κορασίδων: Χολή Στυρ., Δουλαβέρη Μαρ., Μακριπούλια Αικ. Η μεγάλη συμμετοχή των αθλητών στους αγώνες δρόμου υπήρξε τόσο εντυπωσιακή, που προς στιγμήν προβλημάτισε και τους διοργανωτές της.

Τουρνουά ποδοσφαίρου: Πήραν μέρος οι ομάδες Α.Ο. «ΠΟΤΑΜΙΑ» Μεγάλου Χωριού, Αναγέννηση, Κλαψί, Μικρό Χωριό, Προυσός, Λαγκαδιά. Νικήτρια ομάδα αναδείχθηκε για τρίτη συνεχόμενη χρονιά ο Α.Ο. «ΠΟΤΑΜΙΑ» Μεγάλου Χωριού νικώντας στον τελικό την Αναγέννηση με 1-0.

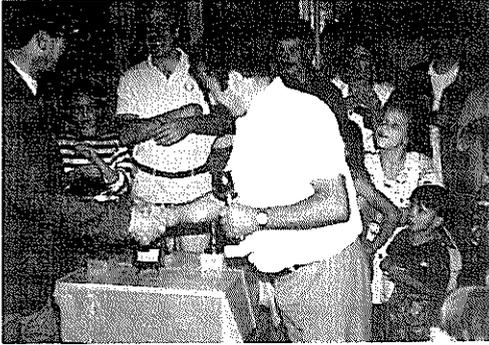
Η νικήτρια ομάδα του Α.Ο. «ΠΟΤΑΜΙΑ» Μεγάλου Χωριού.

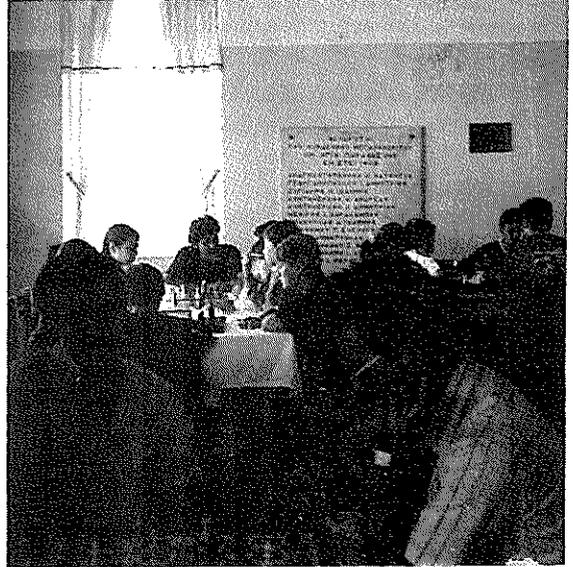
Απονομή μεταλλίων στους νικητές του αγώνα δρόμου 5.000 μ. κατηγορία παιδών από τον κ.Τάκη Καραμέτα.

Απονομή κύπελου στην νικήτρια ομάδα ποδοσφαίρου του τουρνουά Α.Ο. «ΠΟΤΑΜΙΑ» Μεγάλου Χωριού από την κ. Ανδρ. Δασκαλάκη.

Απονομή κυπέλου στον νικητή τού τουρνουά ταβλιού κ. Φιλ. Βαστάκη από τον Αστ. Διευθυντή Κ. Παπαδόπουλο.

Άποψη από τους αγώνες σκακιού στο πνευματικό κέντρο Μεγάλου Χωριού.

Τουρνουά ταβλιού: Έλαβαν μέρος 32 παίκτες, νικητής αναδείχθηκε ο κ. Φίλιππος Βαστάκης.

Τουρνουά σκακιού: Συμμετείχαν 24 παίκτες και νικητής ανεδείχθη ο κ. Ανδ. Σταθόπουλος.

Τουρνουά βόλεϊ: Συμμετείχαν η μικτή ομάδα του Μεγάλου Χωριού, η ομάδα του Μικρού Χωριού, ανδρών Βουτύρου και γυναικών Βουτύρου, νικήτρια ομάδα αναδείχθηκε η ομάδα του Μικρού Χωριού νικώντας την ομάδα του Μεγάλου Χωριού με 3-1 σετ στον τελικό. Εδώ θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε την δ. Βάσω Χονδρού για την άψογη διαίτησή της σε όλους τους αγώνες βόλεϊ που διηύθυνε.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΚΑΛΛΙΑΝΗΣ

**

Η νικήτρια ομάδα Βόλεϊ του Μικρού Χωριού.

«ΓΛΕΝΤΙΑ ΣΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ»

Αντιλαλούνε τα θουνά, γλεντούνε οι Ριζήτες
γλεντοκοπούν και χαίρονται οι Μεγαλοχωρι-
ρίτες

Ξαναλαλούνε τα βιολιά και φέτος στο χωριό
μας
με τις χαρούμενες γιορτές που κάνει ο
Σύνδεσμός μας

Είμαστε υπερήφανοι σ' αυτό τ' Αρχοντοχώρι

γιατί στις εκδηλώσεις μας είμαστε πρωτο-
πόροι

Προβλήματα και διαφορές ας μείνουνε στη
μπάντα
κι οι εκδηλώσεις μας αυτές ας συνεχίζουν
πάντα.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΚΗΣ

Α. Ο. ΜΕΓ. ΧΩΡΙΟΥ «Η ΠΟΤΑΜΙΑ»

Αγαπητοί φίλοι και συγχωριανοί

Η ποδοσφαιρική περίοδος 1990-91 για το τοπικό πρωτάθλημα της Ε.Π.Σ. Ευρυτανίας έληξε την 19-5-91.

Στο πρωτάθλημα αυτό για πρώτη φορά έλαβε μέρος και η ομάδα του Μεγάλου Χωριού «Η ΠΟΤΑΜΙΑ» και κατέλαβε την 8η θέση στο βαθμολογικό πίνακα, μεταξύ 12 ομάδων, με 12 βαθμούς.

Με την ευκαιρία αυτή το Δ.Σ. του Συλλόγου θέλει να ευχαριστήσει όλους όσους βοήθησαν στην προσπάθεια να συμμετάσχει ο σύλλογός μας στο πρωτάθλημα αυτό.

Θέλουμε και δημοσίως να ευχαριστήσουμε τους Αφούς Χονδρού για την προσφορά τους προς την ομάδα.

Επίσης να ευχαριστήσουμε όσους οικονομικά βοήθησαν για ν' ανταπεξέλθουμε στα προβλήματα του Συλλόγου.

Ακόμη θέλουμε να ευχαριστήσουμε ιδιαίτερα όλους εκείνους που μας ακολούθησαν στους εντός και εκτός έδρας αγώνες προσφέροντας την συμπαράστασή τους στην ομάδα.

Σ' αυτήν εδώ την αναφορά δεν θα πρέπει να ξεχάσουμε να ευχαριστήσουμε και εκείνους που αποτελούν την ποδοσφαιρική ομάδα για την προσπάθειά τους να κρατήσουν αυτήν σε υψηλό αγωνιστικό επίπεδο.

Τέλος το Δ.Σ. του Ομίλου πιστεύει ότι με την βοήθεια όλων των φίλων και συγχωριανών θα μπορέσει να συνεχίσει την προσπάθεια που ξεκίνησε για την άνοδο του αθλητισμού, μαζί με τα άλλα αθλητικά σωματεία, στον νομό Ευρυτανίας.

ΤΕΛΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ

	Βαθμοί
1. ΑΠΟΚ	44
2. ΑΙΟΛΟΣ	38
3. ΔΟΞΑ ΡΑΥΤ.	31
4. ΒΟΥΛΠΗ	29
5. ΚΕΡΑΣΟΒΟ	28
6. ΑΝ. ΦΡΑΓΚΙΣΤΑ	24
7. ΠΑΛΑΙΟΚΑΤΟΥΝΑ.	18
8. ΜΕΓ. ΧΩΡΙΟ	12
9. ΓΡΑΝΙΤΣΑ	11
10. ΚΡΙΚΕΛΛΟ	11
11. ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ	5
12. ΤΑΛΑΙΠΩΡΙΑΚΟΣ	—

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

Η συγκέντρωση λαογραφικού υλικού, οι εργασίες διαμόρφωσης των αιθουσών της Πνευματικής Στέγης και η μελέτη του χώρου ειδικούς για την οργάνωση και λειτουργία Λαογραφικών Μουσείων προχωρούν με ταχύ ρυθμό.

Η επιτυχία όμως της προσπάθειας στηρίζεται κατά βάση στην προθυμία με την οποία οι Μεγαλοχωρίτες θα παραχωρήσουν διάφορα είδη με λαογραφική και παραδοσιακή αξία.

Επαγγέλματα χάνονται, ενδυμασίες άλλαξαν, έθιμα ξεχνιούνται. Ο τρόπος ζωής, οι αγροτικές ασχολίες, τα κατοικίδια ζώα, τα οικιακά σκεύη, η οργάνωση και διακόσμηση του σπιτιού και άπειρες άλλες δραστηριότητες και συνήθειες ανήκουν στο παρελθόν.

Ένα παρελθόν που είναι (και πρέπει να

είναι) το γερό θεμέλιο για το στήσιμο της κοινωνίας του σήμερα και ο σίγουρος δρόμος για το καλό αύριο του τόπου μας.

Μέσα από τα πάσης φύσεως εκθέματα ενός Λαογραφικού Μουσείου αναβιώνει το παρελθόν, αναδεικνύεται η ιστορική συνέχεια και εξέλιξη μιας περιοχής και συντελείται μια διαρκής διδασκαλία και πληροφόρηση για τη σημερινή και όλες τις επερχόμενες γενιές.

Είναι ένα σχολείο που θα προσφέρει τις γνώσεις και τη σοφία του για πάντα. Έτσι πρέπει να το δούμε, να το αγκαλιάσουμε, να το ενισχύσουμε και να του δώσουμε τη δυνατότητα να προσφέρει τα πολύτιμα δώρα του.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΕΓΑΛΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Με πολύ αγάπη και μεράκι δουλεύει στο Μεγάλο Χωριό η Πολιτιστική Επιτροπή του Συνδέσμου. Επίκεντρο των εκδηλώσεων είναι το κόψιμο της βασιλόπιτας με δώρα και γλυκά για τα παιδιά του Χωριού. Επίσης ένα γλέντι τον μήνα Νοέμβριο και ο αποκριάτικος χορός. Όλες οι εκδηλώσεις γίνονται στην αίθουσα πολλαπλών εκδηλώσεων του Πνευματικού Κέντρου Μεγάλου Χωριού.

ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ

Εδώ και ένα χρόνο ο Σύνδεσμος τοποθέτησε καλάθια απορριμμάτων σε σημεία που του υπέδειξε η Κοινότητα. Αυτό έγινε γιατί πιστεύαμε και πιστεύουμε ότι η καθαριότητα είναι μισή αρχοντιά, όχι μόνο για εμάς που μένουμε εκεί αλλά και για τους ξένους που έρχονται να μας επισκεφθούν. Καλό θα είναι αυτά τα καλάθια να τα χρησιμοποιούμε σωστά και ειδικά στον Άη Θανάση απ' έξω. Πρώτοι πρέπει να δώσουμε εμείς οι Μεγαλοχωρίτες το παράδειγμα (για την καθαριότητα και την συντήρηση των καλαθιών) στους ξένους επισκέπτες.

M.K.

Κάτω Πλατεία (Μυλοκάλανος)

Είναι καιρός να προχωρήσουν αποφασιστικά τα έργα στην πλατεία που δημιουργείται στο Μυλοκάλανο. Ήταν μια πολύ σωστή και πολύπλευρα χρήσιμη πρωτοβουλία των προηγούμενων Κοινοτικών Συμβουλίων να κατασκευαστεί ο μεγάλος τιμεντένιος αγωγός.

Η επιχωμάτωσή του τώρα, πέραν του ότι θα στηρίξει τον τόπο, θα δημιουργήσει και μια εκτεταμένη πλατεία πολλαπλά χρήσιμη.

Είναι έργο μακρόπνοο για τον τόπο μας, που θα δώσει μεγάλες δυνατότητες στην ανάπτυξή του και θα προλάβει μελλοντικές του ανάγκες.

Αξίζουν συγχαρητήρια σ' αυτούς που το εμπνεύστηκαν.

Κατασκευή νερόμυλου

Το Κοινοτικό Συμβούλιο Μεγάλου Χωριού γνωστοποίησε στη Γ. Σ. του Συνδέσμου την πρόθεσή του να προχωρήσει στην ανέγερση ενός παραδοσιακού νερόμυλου στη θέση Μυλοκάλανος, όπου και παλαιότερα υπήρχε.

Έχει προχωρήσει στις βασικές ενέργειες και ήδη ξεκίνησε η προσπάθεια για την συγκέντρωση των απαιτούμενων χρημάτων από προσφορές των απανταχού Μεγαλοχωριτών.

Ο Σύνδεσμος άνοιξε ειδικό λογαριασμό για το έργο αυτό, και προσκαλεί κάθε Μεγαλοχωρίτη να βοηθήσει για τη γρήγορη ολοκλήρωση του έργου.

Γέφυρα Κατζιά

Η παλιά γέφυρα στη θέση Κατζιά κινδυνεύει να καταρρεύσει.

Όμως είναι ένα από τα τελευταία δείγματα παραδοσιακής τεχνικής και συνδέεται άμεσα με το παρελθόν και την ιστορία του τόπου μας.

Χαιρετίζουμε την πρωτοβουλία της Κοινότητας να κινήσει τη διαδικασία για τη διάσωση της και θα μας βρει θερμούς συμπαράστατες.

Καλντερίμια στο Μεγάλο Χωριό

Ένα άλλο σημαντικό έργο στο οποίο σκέπτεται να προχωρήσει η Κοινότητα, είναι η πλακόστρωση κατά τον παραδοσιακό τρόπο (καλντερίμι) ενός κεντρικού δρόμου.

Αναμφίβολα είναι χρήσιμο και καλαίσθητο έργο που πολύ θα στολίζει το Χωριό μας.

Ελπίζουμε να συγκεντρωθεί το ανάλογο ποσό για να ξεκινήσει το ωραίο αυτό έργο.

Τροποποίηση Καταστατικού

Και παλαιότερα είχαν εκφραστεί απόψεις για τροποποίηση ορισμένων άρθρων του Καταστατικού, καθώς και για μεταγλώττισή του στη Δημοτική.

Η διαδικασία δεν είναι και τόσο απλή. Ωστόσο κάποια στιγμή πρέπει και αυτό γίνει.

Το Διοικητικό Συμβούλιο, προκειμένου να δρομολογήσει τη διαδικασία της τροποποίησης, περιμένει από μέλη του Συνδέσμου να υποβάλλουν συγκεκριμένες προτάσεις.

ΝΕΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

1. Αλεξάνδρα Ν. ΚΑΡΒΕΛΗ
2. Μαρία Χ. ΣΚΛΑΒΟΥΝΟΥ
3. Αγγελική Β. ΜΕΣΣΙΡΗ
4. Ελένη Αντ. ΒΟΝΟΡΤΑ
5. Φωτεινή ΠΑΣΧΟΥ
6. Γεώργιος Ι. ΚΙΑΜΟΣ

ΠΑΝΕΥΡΥΤΑΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΘΟΔΩΡΟ ΣΚΟΥΛΗ ΚΑΙ Η ΣΤΑΥΡΟΦΟΡΙΑ ΤΩΝ ΓΙΑΤΡΩΝ ΤΗΣ ΠΑΝΕΥΡΥΤΑΝΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Η ΠΑΝΕΥΡΥΤΑΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ που συνεχίζει να προσφέρει τις καλές της υπηρεσίες στην Ευρυτανία είχε στις 18 και 19 Μαΐου μια δίδυμη παρουσία στα χωριά του Νομού Ευρυτανίας.

Πρώτον, την επίσκεψη των γιατρών Αλληλεγγύης στο Κέντρο Υγείας Δυτικής Φραγκίσκης, στη Βούλπη και στο Κερασοχώρι, και δεύτερο το φιλολογικό μνημόσυνο του λογοτέχνη και δημοσιογράφου της Ομογένειας Κερασοχωρίτη Θόδωρου Σκουλή και Δντή περιοδικού ΑΤΑΛΑΝΤΙΣ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ.

Και πρώτα οι Γιατροί:

Η ομάδα Αλληλεγγύης των γιατρών λειτούργησε και τα δύο κλειστά εργαστήρια του Κέντρου Υγείας της Δυτ. Φραγκίσκης, Ακτινολογικό και Μικροβιολογικό, με πολλές εξετάσεις ασθενών κατοίκων.

Η συγκίνηση των Ευρυτάνων χωρικών που έβλεπαν τόσους φημισμένους Γιατρούς κοντά στα σπίτια τους να τους εξετάζουν και να τους προσφέρουν τις υπηρεσίες τους δωρεάν είναι πράγματι μεγάλη.

(Από τα ξημερώματα ως τις πρώτες νυχτερινές ώρες οι εξετάσεις εκατοντάδων ανθρώπων που είχαν ανάγκη συνεχίζονται αδιάκοπα, ενώ τα ευνοϊκά σχόλια γι' αυτήν την σταυροφορία της Πανευρυτανικής Ένωσης που επαναλαμβάνονται σε τακτικά διαστήματα, ακόμα και με βαρύ χειμώνα, έδειχναν πως ξέρουν όλοι να εκτιμούν αυτούς που ενδιαφέρονται τόσο για την υγεία των συμπατριωτών τους).

Ο Πρόεδρος της Πανευρυτανικής Ένωσης κ. Π. Κωστοπαναγιώτης στις επισκέψεις τους αυτές φέρνει πάντοτε τον θερμό χαιρετισμό των ξενητεμένων Ευρυτάνων, που βοηθούν αποφασιστικά αυτό το Πρόγραμμα Υγείας εδώ και χρόνια.

Το δεύτερο μέρος της πρόσφατης σταυροφορίας είναι καθαρό φιλολογικό και ετίμησαν με την παρουσία τους την εκδήλωση:

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καρπενησίου κ. Νικόλαος.

Ο Διευθυντής Νομαρχίας κ. Τσώνης, εκπροσώπων και τον κ. Νομάρχη.

Ο τέως Υπουργός κ. Αλ. Φλώρος, Αρεοπαγίτης, αντιπρόσωπος της Ομοσπονδίας Ρουμελιωτών Αμερικής - Καναδά.

Ο κ. Σταύρος Σκουρλής, αδελφός του τιμωμένου, επιχειρηματίας, που μόλις ήρθε από την Αμερική.

Ο κ. Γεώρ. Αρμάγος, Πρόεδρος Ιδρύματος Προνοίας Ευρυτανίας.

Ο κ. Ιωάν. Μαυρομήτης, Γενικός Γραμματέας του Ιδρύματος.

Ο κ. Κων/νος Φούκας, Πρόεδρος του Συλλόγου Βουλπιωτών.

Οι Ιερείς και οι Εκπαιδευτικοί της περιοχής και πλήθος κόσμου.

Στο Κερασοχώρι, στο χωριό στο οποίο γεννήθηκε ο ποιητής Θόδωρος Σκουρλής, πραγματοποιήθηκε η μεγάλη εκδήλωση με ομιλητή τον πατριώτη μας λογοτέχνη-συγγραφέα ΜΙΧΑΛΗ ΣΤΑΦΥΛΑ.

Στην ομιλία του παρουσίασε τη ζωή και το έργο του συμπατριώτη μας πνευματικού ανθρώπου, με ιδιαίτερη αναφορά στην πνευματική και δημοσιογραφική δραστηριότητά του στις Η.Π.Α.

Η καλλιτέχνης ΒΕΑΤΡΙΚΗ ΜΠΕΝΟΥ, ποιήτρια, ζωντάνεψε πολύ όμορφα κείμενα του Σκουρλή.

Πριν από την ομιλία απηύθυνε χαιρετισμό και εκ μέρους των Ευρυτανικών Συλλόγων Αμερικής, ο κ. Π. Κωστοπαναγιώτης.

Ενώ τους επισήμως προσκεκλημένους παρουσίασε ο δημοσιογράφος Δημήτρης Ευαγγελοδήμου και χαιρέτισε ο πρόεδρος της κοινότητας Κερασοχωρίου.

Με την ευκαιρία απονεμήθηκε τιμητικό δίπλωμα και το μετάλλιο της Πανευρυτανικής Ένωσης «ΕΥΡΥΤΟΣ» στον ομογενή συμπατριώτη Σταύρο Σκουρλή, για όσα υπέρ της Ευρυτανίας επί πολλά χρόνια προσφέρει.

Τέλος, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καρπενησίου κ. Νικόλαος ανέβηκε στο βήμα και συνεχάρη με θερμά λόγια τους οργανωτές της εκδήλωσης και έστειλε τις ευλογίες στους ξενητεμένους, που εκτός από τα έργα ευποιίας προσφέρουν και τις πνευματικές υπηρεσίες με τις έξοχες ποιητικές εμπνεύσεις νοσταλγίας και αγάπης στην πατρίδα, όπως τις εκφράζει ο τιμώμενος ποιητής.

Στο μεταξύ και με απόφαση του κοινοτικού Συμβουλίου Κερασοχωρίου, η πρώτη πλατεία στην είσοδο του χωριού ονομάστηκε Πλατεία ΠΟΙΗΤΗ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΣΚΟΥΡΛΗ και εντοχίστηκε μαρμάρινη πλάκα με χρυσά γράμματα, ενώ προβλέπεται και ανέγερση της προτομής του μεγάλου αυτού τέκνου της Ευρυτανίας.

(Η ημέρα αυτή (19 Μαΐου 1991) είναι η πλέον ιστορική για το γραφικό χωριό Κεραχώρι, αφού όλοι οι κάτοικοι γιόρτσαν το γεγονός και έδειξαν πως ξέρουν να εκτιμούν τους ανθρώπους που προβάλλουν τον τόπο τους στα πέρατα του κόσμου).

Πρέπει να επισημάνουμε και κάτι άλλο που δείχνει ευαισθησία και ψυχικό πλούτο.

Ο Διευθυντής του Ξενοδοχείου «ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ» Καρπενησίου κ. ΔΗΜ. ΜΠΟΥΚΑΣ προσέφερε εντελώς δωρεάν τη φιλοξενία του σε 20 άτομα που ανέβηκαν στην Ευρυτανία για τις εκδηλώσεις αυτές, όπως το κάνει πάντα για όλους τους γιατρούς που περνάνε από το Καρπενήσι με σκοπό να εξετάσουν φτωχούς Ευρυτάνες. Για την ευγενική αυτή προσφορά του, η Πανευρ. Ένωση του απένευσε τιμητικό δίπλωμα και ειδικό μετάλλιο.

Χαιρετιστήρια μηνύματα απέστειλαν οι: 1) Ντόρα Μπακογιάννη: Υφυπουργός
2) Ν. Ζωρογιαννίδης: Δ/ντής Υπ. Πολιτισμού 3) Ι. Μεριγκούνης: Ποιητής
4) Γ. Γελαδόπουλος: Συγγραφέας

**

Προγράμματα Πανεπιστημιακών Σπουδών με το όνομα ERASMUS - TEMPUS

Η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΟΚ), θέλοντας να συμβάλει στην άνοδο του μορφωτικού επιπέδου, να δημιουργήσει Ευρωπαϊκή συνείδηση στους πολίτες των χωρών-μελών της και να προωθήσει έτσι ένα πρότυπο ανθρώπου, όπως το ονειρεύτηκε πριν από πέντε περίπου αιώνες ο μεγάλος Ολλανδός ανθρωπιστής και παιδαγωγός Έρασμος, έχει καθιερώσει και αναπτύξει τα εκπαιδευτικά προγράμματα ERASMUS για τις Δυτικές χώρες της Ευρώπης και αντίστοιχα προς αυτά με το όνομα TEMPUS για τις Ανατολικές.

Τα προγράμματα αυτά, στα οποία μπορούν να πάρουν μέρος φοιτητές και πτυχιούχοι Ανωτάτων Εκπ/τών Ιδρυμάτων, αποβλέπουν στη διακίνηση αυτών για να φοιτήσουν σε πανεπιστήμια των χωρών-μελών της ΕΟΚ καθώς και της Ανατολικής Ευρώπης.

Η φοίτηση χρηματοδοτείται με υποτρο-

φίες του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.) και γίνεται κατά εξάμηνα, ο χρόνος δε αυτός προστίθεται στο χρόνο φοίτησής τους στα Πανεπιστήμια απ' όπου προέρχονται και υπολογίζεται για τη χορήγηση πτυχίου.

Οι υποψήφιοι να συμμετάσχουν στα προγράμματα αυτά πρέπει να γνωρίζουν άριστα (προφορικά και γραπτά) τουλάχιστο μια από τις γλώσσες Αγγλικά, Γαλλικά, Γερμανικά και να έχουν άριστες επιδόσεις στον τομέα που θέλουν να παρακολουθήσουν.

Για περισσότερες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στο συμπατριώτη μας πανεπιστημιακό καθηγητή κ. Ιωάννη Υφαντόπουλο, τηλ. 6813289, στη γραμματεία των σχολών τους ή στον πρόεδρο της Πανευρυτανικής Ένωσης κ. Παν. Κωστοπαναγιώτη τηλ. 8022255 ή 3240001.

Το κείμενο έγραψε ο καθηγητής κ. Β. Τριχιάς

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΥΡΥΤΑΝΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Το Δ/κό Συμβούλιο της Εταιρείας έχει κάμει τη σχετική προεργασία για τη σύγκληση του Β' Ευρυτανικού Συνεδρίου για το τέλος του 1991 ή τις αρχές του 1992. Γενικό θέμα του Συνεδρίου θα είναι «Προβολή και αξιοποίηση της Ευρυτανίας» με επιμέρους στόχους τους: α) Επιστημονική διερεύνηση της Ευρυτανίας σε διάφορους τομείς (χρονικά, τοπικά, ειδικά), β) Προβολή και διαφύλαξη των ιστορικών και αρχαιολογικών θησαυρών και μνημείων της, γ) Πολιτισμική παράδοση, δ) Σύγχρονες μορφές οικονομικής αναπτύξεως, ε) Ιδιαιτερότητες της Ευρυτανικής ζωής και ζ) Ίδρυση Μουσείου στο Καρπενήσι.

Η ακριβής ημερομηνία, το πρόγραμμα, η διάρκεια, μελετώνται από ειδική Επιτροπή και θα γνωστοποιηθούν εγκαίρως. Στο Συνέδριο θ' ανακοινωθούν πρωτότυπες (αδημοσίευτες) επιστημονικές μελέτες και προτάσεις στους εξής θεματικούς κύκλους:

- Α) Ιστορική διάσταση της Ευρυτανίας (αρχαιολογική έρευνα, μνημειακά κατάλοιπα, ιστορικές πτυχές, αξιολόγηση και προβολή ιστορικών και αρχαιολογικών δεδομένων κ.λπ.).
- Β) Πολιτισμικά στοιχεία (μορφή, προέλευση, επιδράσεις, αξιολόγηση, συσχετισμοί Ευρυτανικών πολιτισμικών στοιχείων).
- Γ) Πνευματική και οικονομική ανάπτυξη (παιδεία, πρωτογενής και δευτερογενής παραγωγή. Νέες μορφές παραγωγής και οικονομικής αναπτύξεως. Αναπτυξιακά προγράμματα - υποδομή, προοπτικές κ.λπ.).

Όσοι από τους επιστήμονες επιθυμούν να κάμουν εισηγήσεις, ανακοινώσεις ή προτάσεις στο Συνέδριο παρακαλούνται να γνωρίσουν εγγράφως στο Γραφείο της Εταιρείας ή να επικοινωνήσουν τηλεφωνικά (Δευτέρα, Τετάρτη, Παρασκευή 5-8 μ.μ.) αναφέροντας τον τίτλο της εισηγήσεώς των και κάθε άλλο χρήσιμο στοιχείο μέχρι τέλος Ιουλίου 1991. Εννοείται ότι ολόκληρο το πνευματικό υλικό του Συνεδρίου θα εκδοθεί με φροντίδα του Δ.Σ. σε ειδικό τόμο. Η δαπάνη επίσης διακινήσεως και φιλοξενίας των παραγόντων του Συνεδρίου θα βαρύνει την Εταιρεία.

Ο Κ. ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΩΤΗΣ

Ο συμπατριώτης μας κ. Γιώργος Μοναστηριώτης, επ. Διευθυντής του Υπουργ. Κοινων. Υπηρεσιών και από 20ετίας και πλέον Προϊδρος του Περ. Τμήματος του Ελλ. Ερυθρού Σταυρού Καρπενήσιου, φίλος του χωριού και του Συνδέσμου μας με την υπ' αρ. 751/21.1.1991 απόφαση της Κεντρικής Διοικήσεως του Ε. Ε. Σταυρού τού απενεμήθη το **Χρυσούν Μετάλλιον** του Εράνου του Ε.Ε.Σ. μετά Διπλώματος.

Χάριν της ιστορίας παραθέτομεν κατάλογον των πέντε (5) άλλων προγενεστέρων επιβραβεύσεων του κ. Μοναστηριώτη, από την ίδια Διοίκηση του Ε.Ε.Σ. έχοντας ως εξής:

- α) Αργυρούν Μετάλλιον
- β) Δίπλωμα Δωρητού
- γ) Δίπλωμα μετά Αργυρού Αστέρος επί Αργυρού Μεταλλίου.
- δ) Δίπλωμα μετά δύο Αργυρών Αστέρων επί Αργυρού Μεταλλίου.
- ε) Δίπλωμα του Ευεργέτου.

Όλοι μας τιμώνεμ και συγχαίρομεν τον φίλον κ. Μοναστηριώτην για τις ανωτέρω εξ (6) προγενομένας εις αυτόν από τον Ε.Ε.Σ. τιμάς και διακρίσεις.

Ο ίδιος με αφορμή της τελευταίας διακρίσεως του, σε επιστολή του έκαμε το εξής σχόλιον: «...Αι τιμητικά διακρίσεις αποτελούν για μένα, όπως και για κάθε άνθρωπο, ικανοποίησιν και αναγνώριση υπηρεσιών...».

Πράγματι, έτσι είναι. Πρέπει όμως να υπάρχουν «αρχές» και άνθρωποι με συνέπεια, όσο υψηλά και αν ίστανται, για να **φιλοτιμούν** τους φιλοτίμως **εργαζομένους**... † π. Κ.

Χαρούμενες εκδηλώσεις του Συνδέσμου μας

ΧΟΡΟΕΣΠΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

Τολμήσαμε! Ο χορός μας να γίνει φέτος στο MUSIC HALL «TABOO». Δικαιωθήκαμε σαν Δ.Σ. φέρνοντας αυτό που είχε λείψει τόσα χρόνια από τους χορούς, την νεολαία.

Το πλούσιο πρόγραμμα ικανοποίησε όλους τους παρευρισκόμενους και αυτό φάνηκε όταν στο τέλος της βραδιάς όλοι είχαν να πουν ένα καλό λόγο.

ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΑ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΚΗ ΓΙΟΡΤΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

Όπως κάθε χρόνο έτσι και φέτος πραγματοποιήθηκε το κόψιμο της βασιλόπιτας στο κοσμικό κέντρο ΒΡΑΧΟΣ στην Πλάκα. Σε συνδυασμό όπως πάντα με την παιδική γιορτή και τα δώρα που μοιράζονται στα μικρά παιδιά (για να μην γίνονται παρεξηγήσεις στη διανομή των δώρων το Δ.Σ. έχει αποφασίσει να δίνονται έως και την ΣΤ' Δημοτικού).

Η παρουσία όμως Μεγαλοχωριτών ήταν μικρή. Ευχόμαστε του χρόνου να είναι μεγαλύτερη.

M.K.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου εκφράζει τις θερμές του ευχαριστίες σε όλους όσους προσέφεραν δώρα για τη λαχειοφόρο αγορά της αποκριάτικης χοροεσπερίδας και συνέβαλαν στην επιτυχία της.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

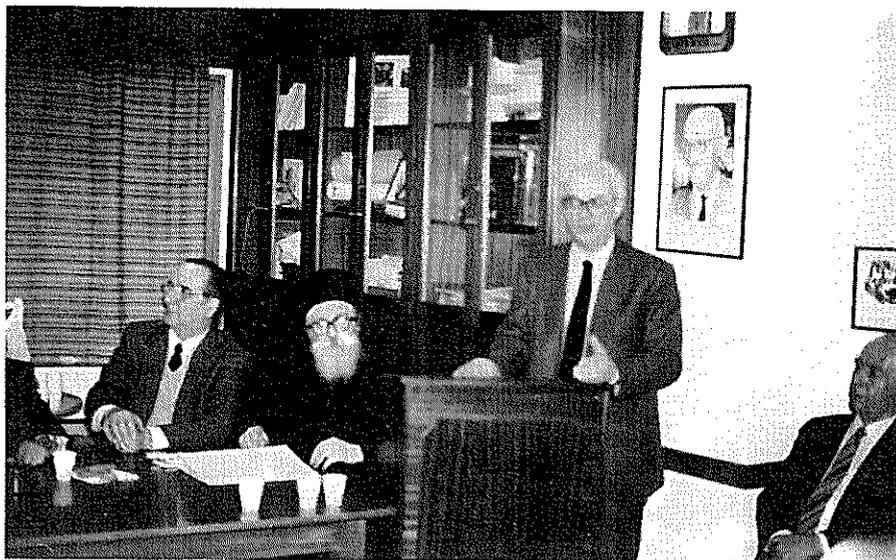
Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου Μεγαλοχωριτών θα πραγματοποιεί τις τακτικές του συνεδριάσεις την πρώτη Δευτέρα κάθε μήνα και ώρα 8 το βράδυ στα ιδιόκτητα γραφεία του στην οδό Μαυροκορδάτου 6, 5ος όροφος.

Η παρουσία μελών του Συνδέσμου στις συνεδριάσεις θα είναι ιδιαίτερα ευχάριστη και χρήσιμη για το Δ.Σ..

Πληροφορίες από τον Γ. Γραμματέα κ. Κ. Δ. Πριτσιόλα, Τηλ. 36.19.861.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ ΕΘΝΟΜΑΡΤΥΡΩΝ & ΑΠΟΒΙΩΣΑΝΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

Στις 16 Δεκεμβρίου 1990 πραγματοποιήθηκε το καθιερωμένο ετήσιο μνημόσυνο των Εθνομαρτύρων και των αποβιωσάντων μελών του Συνδέσμου. Την Αρχιερατική Θεία Λειτουργία στον Ι.Ν. Ζωοδόχου Πηγής τέλεσε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κεντρώας Αφρικής κύριος ΤΙΜΟΘΕΟΣ μαζί με τον πρωτοπρεσβύτερο π. Κων/νο Δ. Βαστάκη και τους εφημέριους του Ι. Ναού.

16 Δεκ. 1990. Ο πρόεδρος του Συνδέσμου παρουσιάζει τον ομιλητή της ημέρας. Ο π. Κ. Δ. Βαστάκης στο θήμα.

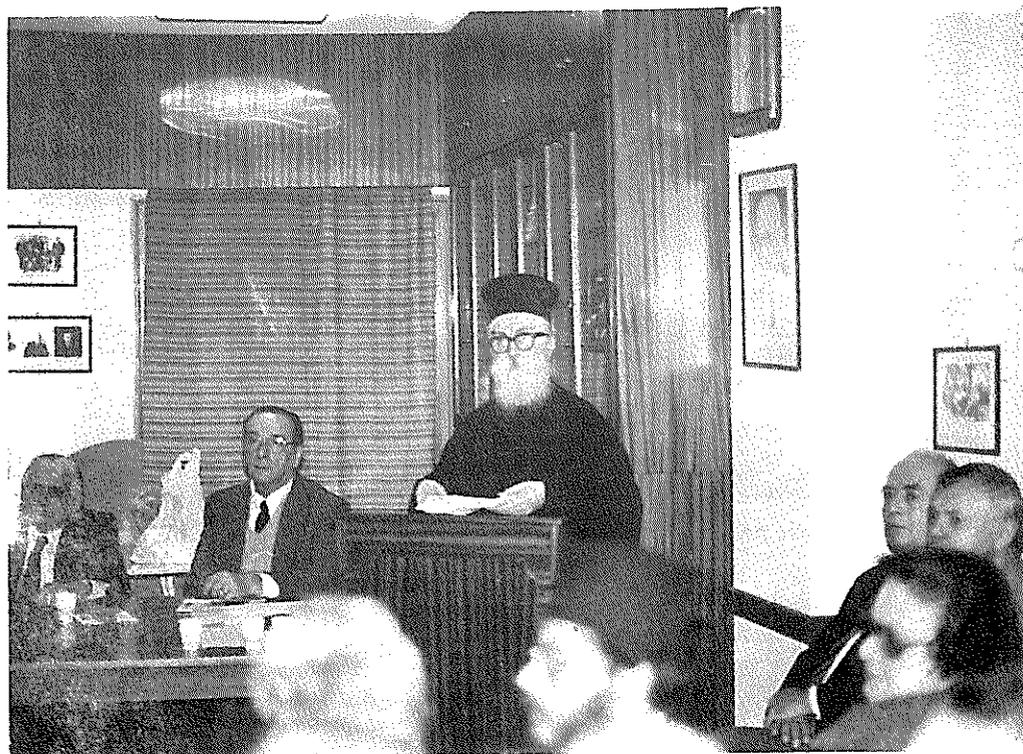

Μερική άποψη από την κατάμεστη αίθουσα. Διακρίνεται, μεταξύ των άλλων συγχωριανών μας, ο Σεβ. Μητροπολίτης Κεντρώας Αφρικής κ. ΤΙΜΟΘΕΟΣ.

Παρέστη πλήθος Μεγαλοχωριτών και φίλων του Μεγάλου Χωριού.

Στη συνέχεια προσφέρθηκε καφές στην παρακείμενη Στέγη του Συνδέσμου όπου και πραγματοποιήθηκε η προγραμματισμένη ομιλία με ομιλητή τον **π. Κων/νο Δ. Βαστάκη** και θέμα «Ιστορική αναφορά στους ιερείς - εφημερίους του Μεγάλου Χωριού Ευρυτανίας από τον 18ο αιώνα μέχρι σήμερα». Η μεγάλη επιτυχία της εκδήλωσης και το εξαιρετικά ενδιαφέρον θέμα, που με σπάνια γλαφυρότητα και ιστορική τεκμηρίωση παρουσίασε ο ομιλητής, είχε σαν συνέπεια να προταθεί στο Δ.Σ., από πολλούς παρισταμένους, η επανάληψη της ομιλίας στο Μεγάλο Χωριό.

Η πρόταση έγινε αποδεκτή και η διάλεξη εντάχθηκε στο πρόγραμμα πολιτιστικών εκδηλώσεων του Αυγούστου 1991.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ο πρόεδρος του Συνδέσμου **Νικ. Α. ΚΑΡΒΕΛΗΣ**, τα παιδιά του **Αθανάσιος, Ιωάννης Αλεξάνδρα, Πηνελόπη** καθώς και τα υπόλοιπα μέλη της οικογένειας **ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΝ ΘΕΡΜΑ** τους συμπατριώτες και τους φίλους τους που με κάθε τρόπο συμπαροστάθηκαν στη μεγάλη τους δοκιμασία από την πρόωση απώλεια της πολυαγαπημένης τους **ΞΕΝΗΣ**.

Τιμώντας τη μνήμη της και υπηρετώντας

τα οράματά της γνωρίζουν ότι θα βρίσκονται πάντοτε στο πλευρό τόσο του Συνδέσμου, όσο και του Συλλόγου Μεγαλοχωριτών Αμερικής για οποιαδήποτε κοινωφελή προσπάθεια.

Ιδιαίτερα προσφέρουν την αμέριστη υλική και ηθική συμπαράσταση σε ό,τι αφορά την οργάνωση και λειτουργία του Λαογραφικού Μουσείου στο Μεγάλο Χωριό, που ήταν σκοπός ζωής για την ίδια.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΜΕΓΑΛΟΥ ΧΩΡΙΟΥ 1991

(Χρόνος τέταρτος)

**Διοργανωτής: ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΤΩΝ ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΗΝ
ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΜΕΓΑΛΟΥ ΧΩΡΙΟΥ**

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

3-12 Αυγούστου	Τουρνουά Ποδοσφαίρου. Έκθεση κεντημάτων - πλεκτών και ειδών Λαϊκής Τέχνης.	6.30 μ.μ.
4 Αυγούστου	Διάλεξη. Εγκαίνια Λαογραφικού Μουσείου	11 π.μ.
5 Αυγούστου	Τουρνουά Ταβλιού	5.30 μ.μ.
6 Αυγούστου	Τουρνουά Σκακιού (Πνευματικό Κέντρο)	10.30 π.μ.
7-8 Αυγούστου	Θέατρο ΣΚΙΩΝ (με τον ΜΑΝΘΟ ΑΘΗΝΑΙΟ)	
9 Αυγούστου	Χορευτική Βραδιά	
11 Αυγούστου	Αγώνας ανωμάλου δρόμου 5.000 μ. και Μίνι - δρόμου. Απονομή επάθλων.	10 π.μ.
12 Αυγούστου	Τελικός ποδοσφαίρου. Βραδιά απονομής Επάθλων σε όλους τους Νικητές.	

(Πληροφορίες - συμμετοχές) : **Κοινοτικό γραφείο: Τηλ. 41234**
Γαβρίλης Γιάννης: Τηλ. 41217

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Ο Σύνδεσμος Μεγαλοχωριτών η «ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ» και η Κοινότητα Μεγάλου Χωριού Ευρυτανίας θα θεωρήσουν ως ιδιαίτερη τιμή την παρουσία σας στις εκδηλώσεις που οργανώνουν, στην ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΣΤΕΓΗ ΜΕΓΑΛΟΥ ΧΩΡΙΟΥ, την Κυριακή 4 Αυγούστου 1991 μετά την Αρχιερατική Θεία Λειτουργία, στον Ι. Ν. Αγίας Παρασκευής, που θα τελέσει ο Σεβ. Μητροπολίτης Καρπενησίου Κύριος ΝΙΚΟΛΑΟΣ.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

7-10	Αρχιερατική Θεία Λειτουργία.
10.15	Προσφώνηση Προέδρου Συνδέσμου κ. Ν. Α. Καρβέλη.
10.30	Διάλεξη με θέμα: «Ιστορική αναφορά στους ιερείς - εφημέριους του Μεγάλου Χωριού από τον 18ο αιώνα μέχρι σήμερα». Ομιλητής π. Κωνσταντίνος Δ. Βαστάκης.
11.30	Εγκαινιασμός Λαογραφικού Μουσείου. Δεξίωση.

ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

ΚΛΕΟΜΕΝΗ Σ. ΚΟΥΤΣΟΥΚΗ: «ΕΥΡΥΤΑΝΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ»

(*Θέματα Ανάπτυξης - Ιστορίας - Πολιτισμού στο χώρο της Ευρυτανίας 1966-1989*), Αθήνα 1990.

Το νέο βιβλίο του Φίλου και αγαπητού μας καθηγητού του Παντείου Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Κλεομένη Σ. Κουτσούκη συγκροτήθηκε από την πλούσια για την αγαπημένη γενέθλια γη μας πνευματική προσφορά του της τελευταίας 25ετίας (1966-1989).

«Κοινός παρονομαστής όλων των δημοσιευμάτων που αναδημοσιεύονται στο βιβλίο αυτό — γράφει ο πολυγραφότατος και δόκιμος συγγραφέας — είναι η Ευρυτανία, δηλ. η γενέθλια γη. Η επιθυμία της συγκέντρωσής τους έγινε ακόμη πιο έντονη, με τη σκέψη, ότι μπορεί να αποβεί κάπως χρήσιμη για όσους θα ήθελαν να ενημερωθούν γύρω από ευρυτανικά ζητήματα και ακόμη περισσότερο για όσους καταγίνονται με την έρευνα πάνω στα θέματα του ευρυτανικού χώρου».

Η έκδοση, 228 σσ., σ' όλη τη δομή της είναι αξιοπρόσεκτη. Έχει άρτιες ενότητες, με θέματα ποικίλα και με κείμενα περισπούδαστα, που εκφράζουν τη σύγχρονη ιστορία του μαρτυρικού τόπου μας γραμμένα με σεβασμό, με ακρίβεια και με συνέπεια. Είναι δε επάξια αφιερωμένη στη μνήμη του αξέχαστου «οραματιστή μιας αναβαθμισμένης Ευρυτανίας» αδικοσκοτωμένου Βουλευτού μας Παύλου Κ. Μπακογιάννη.

Η έκδοση, όπως αποκαλύπτεται στα Προλεγόμενά της, πήρε τη θέση της επανέκδοσης του παλαιότερου έργου του Συγγραφέα: «Το Μικρό Χωριό Ευρυτανίας, ιστορική και λαογραφική έρευνα», Αθήνα 1969, ευχόμεστε να την ιδούμε και να την απολαύσωμε βελτιωμένη και συμπληρωμένη πολύ σύντομα.

Το νέο βιβλίο του κ. Κουτσούκη: «ΕΥΡΥΤΑΝΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ» επιμελήθηκε ο αγαπητός συγχωριανός μας εκδότης κ. Στέφανος Δ. Βασιλόπουλος, «μάστορας» στο σύγχρονο εκδοτικό χώρο. Το συνιστούμε ένθερμα σε όλους τους Ευρυτάνες και όσους αγαπούν τη μαρτυρική μας ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ.

† π. Κ. Δ. Βαστάκης

ΘΩΜΑΣ Λ. ΤΣΕΤΣΟΥ: «Αγραφιώτες και Ευρυτάνες Κληρικοί και Μοναχοί στην Επανάσταση του 1821», Αθήνα 1991.

Ο συμπατριώτης μας κ. Θωμάς Λ. Τσέτσος, λαμπρός επιστήμων, θεολόγος και νομικός, ανώτατος υπάλληλος του Τ.Α.Κ.Ε. και εξάιρετος ερευνητής - συγγραφέας εξέδωκε πολύ πρόσφατα τη νέα, ως άνω εργασία του, η οποία ομολογουμένως περιποιεί τιμή σε όλους μας και ιδιαίτερα στην αγιοτόκον και ηρωσόκον Τοπικήν μας Εκκλησία.

Ο φίλτατος σ., εκτός από πολλά άρθρα και μελέτες που δημοσίευσε κατά καιρούς στο τοπικό περιοδικό «**Απεραντιακά**» και αλλαχού, κυκλοφόρησε ακόμη τα εξής τρία πολύτιμα βιβλία: 1) «Τραγούδια από τ' Άγραφα», 1981, 2)

«Αγωνιστές του 1821 από το Νέο Αργύρι Ευρυτανίας», 1985 και 3) «Αγωνιστές του 1821 από τα χωριά του τ. Δήμου Απεραντίων Ευρυτανίας», 1990.

Το νέο βιβλίο του κ. Τσέτσου, αφιερωμένο με πολύ σεβασμό και διάκριση στους «Αγγραφιώτες και Ευρυτάνες κληρικούς και Μοναχούς» παρουσιάζει τους τιμηθέντας με **Αριστεία Ανδρείας** Αγωνιστές Κληρικούς και Μοναχούς που έλαβαν μέρος στον υπέρ της ανεξαρτησίας της Πατρίδας εθνικόν αγώνα του 1821.

Στο βιβλίο αυτό μεταξύ των τιμηθέντων αναφέρονται και Ιερείς του Χωριού μας. Πρόκειται δε για τους εξής:

1) Τον αείμνηστο † Ιερομάρτυρα και Εθνομάρτυρα Παπαϊωάννην († 1822).

Ούτος εγεννήθη περί τα τέλη του 18ου αιώνα. (Είναι ο προπάππος της μακαρίτισσας Αικατερίνης Περίδα, ίδε: «ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΜΕΓ. ΧΩΡΙΟΥ», Φ. 51-54/1983-84, σ. 35 και αλλαχού σε μεταγενέστερες εκδόσεις του αυτού Περιοδικού). Ο αείμνηστος Ιερομάρτυρας τιμήθηκε με το σιδηρούν Αριστείον. Αναφέρεται σε δυο φακέλους των Γ. Α του Κ., υπ' αριθ. 288/10902 και υπ' αρ. 290/12531 του 1844. Τα εν λόγω έγγραφα μάς δίδουν δύο Ιερείς με το αυτό όνομα. Αν δεν πρόκειται περί του αυτού προσώπου, τιμηθέντα δύο φορές, τότε πρέπει να υποθέσουμε ότι υπάρχει και έτερος παπα-Ιωάννης άγνωστος μέχρι σήμερα. Στο υπό κρίσιν βιβλίον του κ. Τσέτσου ίδε σελ. 24, 39 και 41.

2) Τον αείμνηστο † Οικονόμο Παπαζαχαρία. Ούτος είναι ολίγον νεώτερος του προαναφερθέντος. Απόγονοι του Ιερέως αυτού είναι αι οικογένειες: α) του μακαρίτου Γεωργίου Κακαράντζα και β) του αγαπητού Γεωργίου Θ. Οικονόμου. (Ο πρώτος εγγονός κι ο δεύτερος δισεγγονός του αειμνήστου Ιερέα).

Ο Παπαζαχαρίας τιμήθηκε με το **Αργυρούν Αριστείον**, όπως φαίνεται στους Φακέλους των Γ. Α. του Κ.: 2/274/3704, 3/276/1781, 6/287/2509 και σε κατάλογον υπ' αύξ. αρ. 13/3263/1844. Ίδε σελ. στο υπό κρίσιν βιβλίον (του κ. Τσέτσου): 24, 29, 33, 37 και 42. Και εδώ τα έγγραφα μάς δίδουν δύο Ιερείς (αν όχι τρεις) με το αυτό όνομα. Υποθέτουμε ότι πρόκειται περί του αυτού προσώπου τιμηθέντα δύο ή τρεις φορές.

Η παρατήρηση στην εκφωνηθείσα την 16ην Δεκεμβρίου 1990 διάλεξή μας με θέμα: «Ιστορική αναφορά στους Εφημερίους του Μεγάλου Χωριού Ευρυτανίας από τον 18ο αιώνα μέχρι σήμερα», ότι δηλαδή, για να απονεμηθεί, τότε, το εκκλησιαστικόν οφφίκιο του Οικονόμου στον αείμνηστο Ιερέα Παπαζαχαρία οφείλετο προφανώς για τις υπέρ της ανεξαρτησίας της δούλης Πατρίδας εξαιρετες στον εθνικόν αγώνα 1821 πράξεις του, απεδείχθησαν αληθινές.

Θερμά λοιπόν συγχαίρουμε, κι' από τη θέση αυτή, τον ακαταπόνητο ερευνητή κ. Τσέτσο, για την παρούσα πολύτιμη έκδοση και του ευχόμεθα σύντομα να απολαύσωμε και άλλα παρόμοια έργα του.

† Πρωτ. Κων. Δ. Βαστάκης

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

Παράλληλα με τη συνεχή για 56 χρόνια έκδοση της «Φωνής του Μεγάλου Χωριού», ο Σύνδεσμός μας κατά καιρούς πραγματοποιεί και άλλες εκδόσεις με θέματα που σχετίζονται με την ιδιαίτερη πατρίδα μας και την ιστορία της.

Οι εκδόσεις αυτές γνώρισαν και γνωρίζουν σημαντική ανά το Πανελλήνιο (και πέρα απ' αυτό) επιτυχία. Υπηρετούν κατά τον καλύτερο τρόπο τις καταστατικές αρχές του Συνδέσμου, δικαιώνουν και δικαιολογούν την πρωτοπόρο πολιτιστική παρουσία του, αλλά και διασφαλίζουν την υστεροφημία του.

Όλες οι εκδόσεις βρίσκονται υπό εξάντληση. Τις λίγες που απέμειναν μπορείτε να τις αναζητήσετε στα γραφεία του Συνδέσμου μέσω των μελών του Δ.Σ.

ΓΙΑ ΤΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

Στη μνήμη ΞΕΝΗΣ Ν. ΚΑΡΒΕΛΗ

ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ Ι. Χρήστος	25.000	ΚΑΛΛΙΑΝΗΣ Φίλιππος & Μαίρη	5.000
ΓΙΑΝΝΟΥΛΟΠΟΥΛΟΥ Ι.	20.000	ΚΑΡΒΕΛΗΣ Ν. Αθην.	5.000
Πηνελόπη		<i>Στη μνήμη ΝΙΚ. ΔΑΝΙΗΛΟΓΛΟΥ</i>	
ΦΡΑΓΚΟΥΛΗΣ Κων/νος	20.000	ΣΚΛΑΒΟΥΝΟΣ Νίκος &	10.000
ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ Ν.	20.000	Χαράλαμπος	
Αθανάσιος		<i>Στη μνήμη ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΜΠΟΥΡΝΑΖΟΥ</i>	
ΠΑΛΑΣΚΑΣ Δημ. & Ρίτσα	20.000	ΜΠΟΥΡΝΑΖΟΥ Δ. Βασιλική	10.000
ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ Ι. Παναγιώτης	15.000	ΠΟΥΡΝΑΡΑ Αθανασία	10.000
ΜΑΘΗΤΕΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΒΑΡΗΣ	12.000	ΚΑΛΛΙΑΝΗΣ Φίλιππος & Μαίρη	10.000
π. ΒΑΣΤΑΚΗΣ Δ. Κων/νος	10.000	ΚΟΝΤΟΜΕΡΚΟΥ Κ. Αγαπούλα	10.000
π. ΒΑΣΤΑΚΗΣ Δ. Μιχαήλ	10.000	ΚΟΝΤΟΜΕΡΚΟΣ Κ. Τάσος	10.000
ΑΡΑΠΟΓΙΑΝΝΗΣ Χ. Ιωάννης	10.000	ΚΑΛΛΙΑΝΗ Ν. Αθηνά	5.000
ΚΑΤΗΣ Α. Ανδρέας	10.000	ΚΑΡΙΠΗΣ Στ. Ηλίας	5.000
ΣΤΑΥΡΑΚΗΣ Κ. Γεώργιος	10.000	ΣΚΛΑΒΟΥΝΟΣ Γ. Νικόλ.	5.000
Οικ. ΣΚΟΤΙΔΑ Α. Ιωάννη	10.000	ΚΑΡΒΕΛΗΣ Α. Νικ.	5.000
ΜΠΟΥΡΝΑΖΟΣ Ιωάννης	10.000	<i>Στη μνήμη ΤΑΣΙΑΣ ΠΟΥΡΝΑΡΑ - ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ</i>	
ΤΖΑΒΕΛΑΣ Βασίλειος	10.000	ΜΠΟΥΡΝΑΖΟΣ Ιωάννης	10.000
ΚΑΛΠΟΔΗΜΟΣ Ι. Σπύρος	10.000	ΠΟΥΡΝΑΡΑ Αθανασία	10.000
ΚΑΝΝΕΛΟΣ Σπύρος	10.000	ΠΟΥΡΝΑΡΑ Ελένη	5.000
ΚΩΣΤΟΥΡΟΣ Γ. Δημήτριος	10.000	ΚΟΝΤΟΜΕΡΚΟΣ Κ. Τάσος	5.000
ΜΑΣΤΡΑΠΟΣΤΟΛΗ Ευτυχία	10.000	(Στη μνήμη του πατέρα και της αδελφής του)	
ΝΕΛΛΑΣ Ευάγγελος & Άννα	10.000	ΚΟΝΤΟΜΕΡΚΟΣ Κ. Τάσος	5.000
ΝΕΛΛΑ Ε. Μαρία	10.000	(Στη μνήμη των παπούδων του Κων/νου & Μαρίας Πουρναρά)	
ΒΑΡΛΑΜΟΣ Νίκος & Ολυμπία	9.000	ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΥ Ν. Ελένη	5.000
ΑΡΑΠΟΓΙΑΝΝΗΣ Χ. Μιχαήλ	7.500	(Στη μνήμη γονέων & συζύγου της)	
ΒΟΝΟΡΤΑΣ Θ. Αντώνιος	5.000		
ΒΟΝΟΡΤΑΣ Θ. Ιωάννης	5.000		
ΜΕΡΜΗΓΚΑΣ Χ. Ιωάννης	5.000		
Πρεσβ. ΒΑΣΤΑΚΗ Κ. Δημήτριος	5.000		
ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ Τηλέμαχος	5.000		
ΛΩΛΟΣ Ταξ. Χαράλ.	5.000		
ΚΑΡΙΠΗΣ Στ. Ηλίας	5.000		
ΜΑΡΟΥΔΑΣ Κων/νος & Μαρίκα	5.000		
ΠΑΣΣΙΑ - ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗ Ελένη	5.000		
ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ Ιωάννης	5.000		
ΚΑΤΣΑΝΟΣ Αθην.	5.000		

ΓΙΑ Ι. Ν. ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ

ΛΑΪΟΥ Θεοφ. Υιοί	10.000	(Στη μνήμη συζύγου και κόρης της)	
(Στη μνήμη των γονέων τους)		ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΥ Ν. Ελένη	5.000
ΜΑΝΘΟΠΟΥΛΟΥ Β. Κων/ντία	5.000	(Στη μνήμη των γονέων της)	

ΓΙΑ Ι. Ν. ΑΓ. ΦΑΝΟΥΡΙΟΥ	ΛΩΛΟΣ Χαράλαμπος	5.000
ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΥ Ν. Ελένη	ΜΑΡΓΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ Αθαν.	5.000
(Στη μνήμη των θείων της)		

**ΓΙΑ ΤΟΝ ΨΑΛΤΗ
ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ**

ΔΑΝΙΑΗΣ Ι. Γεώργιος 10.000

ΓΙΑ Ι. Ν. ΓΑΥΡΟΥ

ΓΙΑ Ι. Ν. ΠΡΟΦ. ΗΛΙΑ (διάνοιξη οδού)	ΜΠΟΥΡΛΟΥ Αθ. Κων/ντία	5.000
	(Στη μνήμη του συζύγου της)	
	ΜΠΟΥΡΛΟΥ Αθ. Κων/ντία	5.000
	(Στη μνήμη Δ. Μπουρνάζου)	
ΚΟΝΤΟΣ Δημήτριος	ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΥ Ν. Ελένη	5.000
ΧΑΣΚΟΠΟΥΛΟΣ Δημήτριος	(Στη μνήμη του συζύγου της)	
		5.000

ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΕΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

Αντί στεφάνου και στη μνήμη Γιάννη Κατσιγιαννή μας προσφέρθηκαν μέσω του περιοδικού μας για τη Στέγη Γερόντων Αγίου Γεωργίου Κυψέλης τα κάτωθι ποσά:	ΤΟΥΦΕΚΙΑ Α. Βασιλική	5.000
	(Στη μνήμη του εξαδέλφου μου Ι. Κατσιγιαννή)	
	ΚΑΝΚΑ Ελισάβετ και Κώστας	5.000
	(Στη μνήμη του νονού μας)	
	ΔΡΟΣΟΥ Ασημίνα και Αντώνης	5.000
	(Στη μνήμη του νονού μας)	
ΒΡΕΤΑΚΑΚΟΥ Βασιλική και	ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ Στέφανος	5.000
Παναγιώτης	(Στη μνήμη Ι. Κατσιγιαννή)	
(Στη μνήμη του πατέρα μας)		
Δρχ.		5.000

Κοινωνική Ζωή

ΓΑΜΟΙ:

- Νίκος Ι. Φλώρος, χημικός μηχανικός, και η Αντωνία Π. Μπαϊρακτάρη, βιολόγος.
- Γιάννης Οδ. Δανίλης και η Μαρία Ι. Κουτσογιάννη, εκπαιδευτικός.
- Αναστάσιος Ε. Βέκιος και η Κων/να Σπ. Βονόρτα.
- Σπύρος Κολόκας και η Παναγιώτα Δ. Λιάπη.
- Νίκος Σπ. Βονόρτας και η Αρμέν Σαραφιάν.
- Μάκης Κ. Μητσοκάπας και η Μαρία Δ. Ζηνέλη.

Η «Φωνή...» εύχεται στους νεονύμφους κάθε ευτυχία.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ:

- π. Ταξιάρχης και η πρ. Ευανθία Λώλου, αγόρι.

○ Γιάννης Ίμβρος και η Βασιλική (το γ. Δ. Χάσκου), αγόρι.

○ Μιχάλης και η Δήμητρα Καρβέλη, αγόρι.
Η «Φωνή...» εύχεται στους ευτυχείς γονείς να τους ζήσουν.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ:

Το αγόρι του π. Ταξιάρχη και της πρ. Ευανθίας Λώλου που ονομάστηκε ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ.

Το αγόρι του Γιάννη και της Βασιλικής Ίβρου που ονομάστηκε ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ. Ανάδοχος ο κ. Αλέκος Δουλαβέρης.

Το αγόρι του Δημήτρη και της Γιορία - Μαρίας Μωρίκη που ονομάστηκε ΒΑΣΙΛΗΣ (ΗΠΑ).

Η «Φωνή...» εύχεται στους γονείς και τους αναδόχους να τους ζήσουν.

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Από τον πρόεδρο του χωριού μας ΤΑΚΗ ΧΑΣΚΟ πήραμε την παρακάτω ευχαριστήρια επιστολή:

Ευχαριστούμε όλους τους χωριανούς μας που στήριξαν το συνδυασμό μας. Επίσης ευχαριστούμε και εκείνους που δεν μας ψήφισαν γιατί πραγματικά ο προεκλογικός αγώνας κρατήθηκε σε υψηλά επίπεδα.

Τώρα οι εκλογές πέρασαν. Ας δώσουμε όλοι μας τα χέρια και αν βοηθήσουμε με όλες μας τις δυνάμεις όπου μπορούμε, για το καλό του χωριού μας, για το καλό των παιδιών μας, για το καλό όλων μας.

Εκ μέρους όλων των υποψηφίων του συνδυασμού μας.

Ο Πρόεδρος
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΧΑΣΚΟΣ

Νέοι φοιτητές

Δημήτριος Α. Φλώρος. Πέτυχε στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, Νομική Σχολή, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης.

ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΤΙΚΑ ΠΕΝΘΗ

«Μακάριοι οι νεκροί οι εν Κυρίω αποθνήσκοντες»
(Αποκ. 14, 14)

ΠΟΛΥΞΕΝΗ Ν. ΚΑΡΒΕΛΗ

Πέρασαν μόνο λίγοι μήνες από το θάνατο της θείας μου, Πολυξένης Νικ. Καρβέλη, μήνες που ωστόσο στάθηκαν αρκετοί για να συνειδητοποιήσουμε εμείς, οι στενότεροι συγγενείς της αλλά και όλοι, πιστεύω, όσοι γνώριζαν από κοντά τον θαυμάσιο αυτό άνθρωπο το κενό που γέννησε ο γρήγορος θάνατός της.

Αν είναι δυνατόν να συμπυκνωθεί σε επιγραμματικό λόγο η γενική εντύπωση που αναδύει το ήθος και η συμπεριφορά ενός ανθρώπου τότε δεν βρίσκω καταλληλότερο χαρακτηρισμό από τον ακόλουθο: Υποδειγματική σύζυγος, μητέρα και παιδαγωγός· υποδειγματική σε κάθε τομέα της προσωπικής και κοινωνικής της ζωής.

Μητέρα τεσσάρων παιδιών, όχι μόνο δεν κατεπονείτο από τις οικιακές απασχολήσεις — στις οποίες αφιέρωνε θαυμαστή

φροντίδα ώστε να επικρατεί στο σπίτι και την οικογενειακή ζωή προγραμματισμός και ευταξία — αλλά και κατόρθωνε πάντοτε να εξοικονομεί τον αναγκαίο χρόνο για να ασχοληθεί με τα «άλλα της παιδιά», όπως τρυφερά αποκαλούσε τους μαθητές της.

Και πράγματι, η αγάπη για το λειτούργημα της ξεπερνούσε τα όρια της επαγγελματικής ευσυνειδησίας καθώς απέρρεε από βαθύτερη εσωτερική ανάγκη για γόνιμη και δημιουργική σχέση και επαφή με τους νέους ανθρώπους. Πάγια αντίληψη αλλά και μέθοδος εργασίας της ήταν η αρχή πως στις μέρες μας ο δάσκαλος και ειδικά ο φιλόλογος δεν πρέπει να αυτοεπιαναλαμβάνεται ούτε να μένει στεγνά προσκολλημένος στα περιοριστικά όρια της διδασκείας ύλης. Πρέπει να αναζητά τρόπους προσέγγισης των μαθητών προς το διδακτικό αντικείμενο ή καλύτερα του διδακτικού αντικειμένου προς τους μαθητές και ένας από αυτούς είναι το ευχάριστο ξάφνιασμα / ερέθισμα όταν η διδασκαλία κινδυνεύει να χάσει το ενδιαφέρον της.

Οι οικογενειακές και επαγγελματικές της ωστόσο υποχρεώσεις δεν ήταν αρκετές για να καλύψουν την ζωντάνια και τον πολυέδρισμό της προσωπικότητάς της. Τα τελευταία χρόνια δραστηριοποιήθηκε στο χώρο του Συλλόγου Μεγαλοχωριτών «Αγία Παρασκευή» προς την κατεύθυνση δημιουργίας και λειτουργίας εστιών πολιτιστικού ενδιαφέροντος στο χωριό μας, που αγαπούσε με θέρμη σαν να είχε πράγματι και η ίδια γεννηθεί κάτω από τη φιλόξενη σκιά της Καλλιαικούδας. Από το προσωπικό της εισόδημα αφιέρωσε μάλιστα ένα αξιόλογο χρηματικό ποσό για την ίδρυση μικρού Λαογραφικού Μουσείου. Αυτή ακριβώς η ολόψυχη επιθυμία της για

προσφορά και ωφέλεια την καταξιώνει σαν ενεργό μέλος της μικρής μας κοινότητας.

Το πιο θαυμαστό — συγκλονιστικό, θα 'ταν ίσως προτιμότερο να πει κανείς — χαρακτηριστικό της προσωπικότητάς της έμελλε, παρ' όλα αυτά, να αποκαλυφθεί μετά τον θάνατό της. Αν και γνώριζε από καιρό ότι τα χρονικά περιθώρια ζωής της ήταν περιορισμένα, εξακολούθησε όμως τον κανονικό ρυθμό δουλειάς της πάντοτε αικίνητη, πάντοτε πρόσοχη να οργανώσει ποικίλες σχολικές εκδηλώσεις και να σταθεί κοντά στα «παιδιά της». Τα ίδια αυτά παιδιά άφησε ξαφνικά απρηγόρητα, ανίκανα να πιστέψουν ότι έφυγε από κοντά τους και ότι όλο το τελευταίο διάστημα υπέφερε σιωπηλά χωρίς να επιτρέψει στο παραμικρό σύννεφο μελαγχολίας να σκοτεινιάσει τον χαρούμενο αυθορμητισμό της.

Κλείνω το σημείωμα αυτό με μια διευκρίνιση: Τα παραπάνω δεν υπαγορεύθηκαν από κάποιου είδους τυπική εγκωμιαστική διάθεση αλλά από εσώτατη παρόρμηση να εκφραστούν με λόγια τα ανάμεικτα συναισθήματα πόνου και συντριβής που πλημμύρισαν εμένα προσωπικά και την ευρύτερη οικογένειά μου από το γεγονός αυτού του απρόσμενου και τόσο άδικου θανάτου.

Μαρία Ιωάννου Αραπογιάννη

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Μ. ΜΠΟΥΡΝΑΖΟΣ

Στο προηγούμενο τεύχος της «ΦΩΝΗΣ...» μας δημοσιεύσαμε στη «ΣΕΛΙΔΑ ΜΝΗΜΗΣ» φωτογραφία που πάρθηκε τον Ιούλιο του 1909. Στη φωτογραφία αυτή ο μόνος εκ των αναγνωρισθέντων προσώπων, που ευρίσκετο εν ζωή ήταν ο 14χρονος τότε σεβαστός μας συγχωριανός κ. Δημήτριος Μ. Μπουρνάζος.

Ο μπαρμπαδημήτρης όταν πήρε το «ΦΩΝΗ...» μας και είδε τη «ΣΕΛΙΔΑ ΜΝΗΜΗΣ» καμάρωσε τη φωτογραφία και θυμήθηκε τα παλιά...

Έκτοτε όμως, επιδεινώθηκε η υγεία του μέχρι, που στις 19 Νοεμβρίου 1990, σε βαθεία και ωραία γεράματα, μας άφησε χρόνους...

Την επομένη όλοι οι συγχωριανοί του με επικεφαλής τον αγαπητό του α...φιό Σεβασμ. Μητροπολίτη Κεντρίας Αφρικής Κύριο Τιμόθεο, που κατ' αγαθήν συγκυρίαν τις ημέρες εκείνες ευρίσκετο για δουλειές της Μητροπόλεως του στην Ελλάδα, συντρέξαμε στο κοιμητήριο της Νέας Σμύρνης και τον κατευδώσαμε με πολύ σεβασμό και πολλή συμπάθεια για το μεγάλο της αιωνιότητας ταξίδι...

Πλησίαζε ο αείμνηστος ένα αιώνα ζωής. Γνώριζε και διηγείτο πολλά από τα δραματισθέντα του διαρρέυσαντα αιώνα. Μικρό παιδί πήγε με τον αείμνηστο πατέρα του στην Κωνσταντινούπολη. Εκεί συμπλήρωσε τα γράμματα που έμαθε στο χωριό. Νέο δε παλληκάρι εγκατέλειψε την Πόλη, την Τρυφή, την ασφάλεια και το μέλλον και κατετάγη εθελοντικά στο στρατό. Έλαβε μέρος στον Α' παγκόσμιο πόλεμο, στον Μικρασιατικό αγώνα, όπου με θρήγο διηγείτο τα της Μικρασιατικής καταστροφής (1922) και στον Ελληνοϊταλικό πόλεμο 1940-41, στα βουνά Βορείου Ηπείρου. Παντού πολέμησε με ανδρειωσύνη και φιλοπατρία. Από σχετικό στρατολογικό πιστοποιητικό του πληροφορούμεθα γι' αυτόν τα εξής: «Προβιβάσθη στο βαθμό του Ανθυπασπιστού, επί διακεκριμένων πράξεων και παρασημοφορήθη με το Μετάλλιον Ανδρείας από τον τότε Βασιλέα Κωνσταντίνου. Επίσης, και κατά την τελευταία στράτευσή του (1940-41), προβιβάσθη στο βαθμό του Ανθυπολοχαγού»...

Μεταπολεμικά εργάστηκε ως υπάλληλος της Ραδιοφωνίας και της εκδοτικής Εταιρείας των αρχαίων Συγγραφέων «ΠΑΠΥΡΟΣ - ΛΑΡΟΥΣ» απ' όπου και συνταξιοδοτήθηκε.

Με την εκλεκτή σύντροφο της Ζωής του Βασιλική, το γένος Κωνσταντίνου Πουρνάρα, έκαμε ωραία οικογένεια, μαρτυρούμενη από τους εύχymους καρπούς της...

Ακόμα ο αείμνηστος ήταν από τα παλαιότερα μέλη του Συνδέσμου μας. Σε όλους μας δε, ήταν πολύ αγαπητός και σεβαστός.

Έφυγε ήρεμα και ήσυχια, μέσα από τη στοργική φροντίδα της οικογενείας του, όπως ήταν ανέκαθεν ήσυχος, πράος, ειρηνικός και καλός.

Και του σεβαστού συγχωριανού μας Δημητρίου Μ. Μπουρνάξου η μνήμη να είναι αιωνία!
† π.κ.

ΜΑΡΙΑ ΘΕΟΔ. ΦΛΩΡΟΥ

Στις 7-12-1990 απέθανε και η πάντα πρόσχαρη συγχωριανή μας, Μαρία Θεοδοίου Φλώρου, το γένος Ν. Διαμαντή.

Η υπομονή της και η στοργή των παιδιών της, ήταν το αντίδοτο της σκληρής δοκιμασίας που πέρασε από πικρή αρρώστια. Τελικά πέταξε κι αυτή για την αιωνιότητα μέσα από την αγκαλιά των παιδιών της.

Η αείμνηστη Μαρία απέθανε στην Αθήνα, αλλά σύμφωνα με την επιθυμία της κηδεύτηκε στο αγαπημένο της χωριό κοντά στις ρίζες της. Άφησε στα παιδιά κι εγγόνια της παράδειγμα καλής κι εργατικής μητέρας και γιαγιάς και σε όλους μας μνήμην αγαθήν.

Αιωνία της η μνήμη

† π.κ.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΑΝ. ΣΙΤΑΡΑΣ

Στις 3 Δεκέμβρη του 1990 μας άφησε χρόνους ο ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΙΤΑΡΑΣ του ΑΝΔΡΕΑ.

Αγωνιστής της Εθνικής Αντίστασης κατά την περίοδο της κατοχής. Είναι γιος του υπό των Ιταλών εκτελεσθέντων πατριωτών στις 24 Δεκεμβρίου 1942 μαζί με άλλους Μεγαλοχωρίτες και Μικροχωρίτες.

Ας είναι ελαφρό το χώμα που τον σκεπάζει.

Ο Ανηψιός του
ΑΝΔΡΕΑΣ Δ. ΣΙΤΑΡΑΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΝΔ. ΜΑΚΡΗΣ

Ένας ακόμα συγχωριανός μας κοιμήθηκε τον ύπνο της αιωνιότητας πριν φθάσει στα 80να του χρόνια. Είναι ο αείμνηστος Δημήτριος Ανδρ. Μακρής. Γεννήθηκε στο γειτονικό μας χωριό Δολιανά, που τώρα ονομάζεται Στουρνάρα. Μεταπολεμικά, μετά από τους απροσδόκητους και προώρους θανάτους της αείμνηστης συζύγου του Λαμπρινής το γένος Ν. Μπακατοιά (Κοντίβα) και της θυγατρός των Βασιλικής πήρε τα ορφανά παιδιά του κι' έφυγε. Ήλθε και εγκαταστάθηκε στο χωριό μας.

Στο Μεγάλο χωριό, μαζί με τα προκομμένα παιδιά του συγκρότησε το αξιόλογο εργολαβικό συνεργείο, που ήταν περιζήτητο για πολλούς λόγους. Ο μεγάλος αποχετευτικός αγωγός στον διερχόμενο χείμαρρο (ρέμα) του «Κεφαλόβρυσου», κάτω από την ήδη σκεπασμένη γέφυρα του «Μυλοκάλανου» η επέκταση της «Πνευματικής Στέγης» του συνδέσμου, χάριν της ανέτου τότε στεγάσεως και λειτουργίας στο χωριό μας της **Οικοκυριακής Σχολής** και ο περικαλλής,

ιερός Ναός του Οσιομάρτυρος συγχωριανού μας **Αγίου Γερασίμου** για να περιορισθούμε μόνο σ' αυτά, μαρτυρούν την εργατικότητα, την ποιότητα και την εντιμότητα του Συνεργείου...

Αίσθηση ιδιαίτερη έκαμε τότε η χειρονομία του αείμνηστου Εργολάβου, ο οποίος, με την συγκατάθεση και των παιδιών του, πρόσφεραν το αξιόλογο νόμιμο εργολαβικό τους κέρδος υπέρ του ανεγειρομένου ιερού Ναού. Παραδειγματίστηκαν και εντυπωσιάστηκαν τότε από τους αείμνηστους Αρχιτέκτονες Φαίδωνα και Έθελ Κυδωνιάτη, οι οποίοι αρχιτεκτόνησαν, μελέτησαν και επέδλεπαν το έργο της ανεγέρσεως του Ιερού Ναού **δωρεάν**.

Το 1966 προς χάριν των παιδιών του μετανάστευσε οικογενειακώς στην Αυστραλία, αφού, εν τω μεταξύ, τέλεσε γάμο με την συγχωριανή μας Μαρία χήρα Θ. Ζουρζούκη το γένος Δ. Ξενάκη. Στην Αυστραλία ο φιλοπρόσδος κι' εργατικός Δημήτριος Μακρής εγκαταστάθηκε στο Μόργουελ της Βικτώριας. Αμέσως διορίστηκε υπάλληλος της εκεί ΔΕΗ, απ' όπου στον καιρό του, συνταξιοδοτήθηκε.

Έκτοτε πηγαινοερχότανε στην Ελλάδα χωρίς όμως τον «αέρα» που είχε ανέκαθεν... Στα τελευταία χρόνια ήταν συντετριμμένος και πικραμένος. Τον είχαν τσακίσει οι θάνατοι του γαμβρού του Γιάννη Βαστάκη (1974) στη Γερμανία και του μικρότερου, του έκτου παιδιού του, του

Νίκου, που τον κήδευσε 28χρονο στα ξένα...

Τέλος, πέρυσι το καλοκαίρι δόθηκε η αφορμή... Εισήχθη σε Νοσοκομείο της Μελβούρνης και στις 17 Σεπτεμβρίου νικήθηκε από την αρρώστια που τον βρήκε. Έτσι κι' έφυγε...

Η οικογένειά του έκαμε με το παραπάνω τις παραγγελίες του. Τον έφερε νεκρό στο χωριό, για την εξόδια Ακολουθία που ψάλλθηκε στον Ιερό Ναό του Αγίου Γερασίμου που ιδιαίτερα ευλαβείτο και την ταφή του κοντά στον τάφο της αείμνηστης μητέρας του. Ήταν η σεβαστή γιαγιά, η οποία μου ευχήθη κάποτε όταν ζούσε στα Δολιανά την εξής ευχή: «Να κερδίσεις την βασιλεία σου», αντί της επικρατούσης γνωστής και χωρίς αξία: «να χαιρέσαι τη βασιλεία σου». Έκτοτε με συγκινεί η σωστή αυτή ευχή από την άλλη που προϋπόσως παραφθάρθηκε...

Ο αείμνηστος Δημήτριος Μακρής πατέρας, παππούς, φίλος, συνεργάτης ήταν γεμάτος αγάπη κι' έδειχνε πάντοτε **αγάπη!** Έφυγε και μας άφησε μνήμη αγαθή και παράδειγμα καλού, εργατικού, φιλοπρόσδου και τίμιου ανθρώπου.

Αιωνία η μνήμη του

† π.Κ.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΑΣΗΜΑΚΗ

Σε διάστημα τριών μηνών άφησαν την παρούσα Ζωή και πέρασαν για την αιωνιότητα και οι καλοί σύζυγοι Ανδρέας και Αναστασία Ασημάκη.

Ο ένας από την Ανατολή κι' ο άλλος από τη Δύση αντάμωσαν κι' ήταν ταιριαστό και αγαπητό ζευγάρι.

Στα τελευταία χρόνια εγκαταστάθηκαν στο χωριό μας. Ήσαν και οι δυο τους τίμιοι, φιλότιμοι και εργατικοί άνθρωποι. Μολονότι κακοπάθησαν στους πολέμους και στις δυσκολίες της ζωής κέρδισαν με τον τίμιο μόχθο τους τη ζωή κι' άφησαν μνήμη αγαθή και απογόνους που τους τιμούν επάξια.

Αιωνία τους η μνήμη

† π.Κ.

ΜΑΡΘΑ Γ. ΚΟΤΡΩΝΗ

Προ των Χριστουγέννων του περασμένου χρόνου απέθανε πρόωρα και η σύζυγος του αγαπητού μας συγχωριανού Γεωργίου Μιχ. Κοτρώνη Μάρθα.

Η αιώνηστη Μάρθα, της οποίας η καταγωγή ήταν από τον Πύργο Ηλείας, ευτύχησε με τον αγαπημένο της σύζυγο να κάμουν ωραία οικογένεια και να απολαύσουν καλά παιδιά κι εγγόνια. Αγαπούσε το χωριό μας και μας άφησε μνήμη αγαθή.

Ευχόμαστε ν' αναπαύσει ο Καλός Θεός την αγαθήν ψυχήν της και η μνήμη να μείνει αιωνία.

† π.Κ.

ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΙΩΑΝ. ΚΑΤΣΑΝΟΥ

Από τα Φειδάκια της Ευρυτανίας ήταν η αιώνηση Πηνελόπη συζ. Ιωάννου Κατσάνου. Από πολλά χρόνια όμως, εγκαταστάθηκε οικογενειακά στο χωριό μας. Συμπεθέρεψε μάλιστα και με μεγαλοχωρίτικη οικογένεια κι έτσι η πολιτογράφησή της έγινε πραγματική και σταθερή.

Την βρήκε ο θάνατος ανεπάντεχα κι έφυγε μέσα από τη θεομή και ιστορική

αγκαλιά των δικών της. Έφυγε κι άφησε πίσω της απαρηγόρητους: σύζυγο, παιδιά κι εγγόνια.

Με συγκίνηση ακούσαμε από πολλούς, όταν ζητήσαμε πληροφορίες για το παρόν σημείωμα, ότι ήταν καλή σε όλα της, ευσεβής κι ευλογημένη γυναίκα, ήσυχη «σαν προβατάκι».

Να είναι αιωνία η μνήμη της.

† π.Κ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Δ. ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ

Χρόνια στα ξένα ο αγαπητός μας συγχωριανός Γεώργιος Δ. Δασκαλόπουλος μάς άφησε κι' αυτός «χρόνους». Γιος του αιμνήστου Διδασκάλου Δημητρίου Δασκαλοπούλου, με το γνωστό προσωνύμιο «Μάκρας» και νεώτερος αδελφός των αιμνήστων Γιάννη και Ευθυμίου. Μετά από τις γυμνασιακές του σπουδές σπούδασε μηχανικός σε Ναυτική Σχολή.

Μεταπολεμικά, μετά την αποπεράτωση των σπουδών του, μετανάστευσε στις Η. Π. Αμερικής, όπου εγκαταστάθηκε οικογενειακά και επαγγελματικά. Με την Κωνσταντία το γένος Πιστιόλη από το Μικρό Χωριό δημιούργησαν επίζηλη οικογένεια.

Ο πρώτος, από τους τρεις, γιους, ο Δημήτρης, δικηγόρος ήδη στην Ουάσιγκτων. Επαγγελματικά ευδοκίμησε ως μηχανικός του Εμπορικού Ναυτικού και τεχνικός σε μεγάλη πολυεθνική Εταιρεία της Η. Π. Αμερικής με επίζηλη θέση.

Άφησε πίσω του ωραία οικογένεια που διατηρεί τις ελληνορθόδοξες παραδόσεις μας με κάθε ακρίβεια. Άφησε, τέλος, και καλήν υστεροφημίαν ανθρώπου τιμίου και εργατικού με ήθος και αρετές.

Του καλού μας συγχωριανού Γεωργίου Δ. Δασκαλοπούλου να είναι και αυτού η μνήμη αιωνία.

† π.Κ.

ΙΩΑΝΝΗΣ Κ. ΜΑΛΑΝΔΡΗΣ

Στις μέρες που κυκλοφόρησε πέρυσι το καλοκαίρι το τελευταίο τεύχος της «ΦΩΝΗΣ...» μας απέθανε και κηδεύθηκε στην Αθήνα ο αγαπητός μας Ιωάννης Κ. Μαλανδρής, σύζυγος της συγχωριανής μας Κούλας (Βασιλικής) το γένος Δημητρίου Ζαβού.

Γεννήθηκε στα Χανιά της Κρήτης κι ευδοκίμησε στη ζωή του ως υπάλληλος της ΔΕΗ.

Ο αείμνηστος Γιάννης έφυγε από την παρούσα ζωή για την αιωνιότητα μόλις συνταξιοδοτήθηκε. Μας άφησε όμως μνήμη φιλήσυχου, φιλοπρόοδου κι ευγενικού ανθρώπου.

Αιωνία του η μνήμη

† π.Κ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι. ΚΑΤΣΑΡΟΣ

Στις 4 Αυγούστου του περασμένου χρόνου 1990, ημέρα Σάββατο, όλα τα τηλεοπτικά και άλλα μέσα ενημερώσεως μάς πληροφορούσαν με οδύνη ψυχής το τραγικό ναυάγιο του δεξαμενόπλοιου «ΠΑΣΙΘΕΑ» στον Ειρηνικό Ωκεανό.

Το σκάφος ολικής χωριτικότητας 80.225 κόνων βυθίστηκε αΐτανδρον με 31 ναυτικούς: 24 Έλληνες και 7 Φιλιππινέζους, 60 περίπου μίλια από τις ακτές της Ιαπωνίας. Μεταξύ των Ελλήνων ναυτικών ήταν και ο συγχωριανός μας Γεώργιος Ι. Κατσαρός (Ναύκληρος).

Ο ορφανός από πατέρα Γιώργος ακολούθησε από τα μικρά του χρόνια το ναυτικό επάγγελμα. Στη θάλασσα, με το εμπορικό ναυτικό εργαζότανε πάνω από 10 χρόνια.

Πάλεψε με τα άγρια κύματα και τους καταστροφικούς τυφώνες κι' όλο μελετούσε να σταματήσει αυτή τη δουλειά.

Δυστυχώς όμως, δεν πρόλαβε...

Τον θρήνησε και τον θρηνεί η χήρα Μάνα του, τον θρηνούν τ' αδέλφια του και όλοι μας για το άδικο και τόσο πρόωρο τέλος του.

Ο αγαπητός μας Γιώργος, παλληκάρι 31 χρόνων, με όνειρα για ένα λαμπρό μέλλον χάθηκε σε μια στιγμή...

Του καλού μας παιδιού και αγαπητού Γεωργίου Ι. Κατσαρού ευχόμαστε κι' από τη θέση αυτή να μείνει η μνήμη του Αιωνία.

† π.Κ.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ Γ. ΚΑΡΔΑΡΑ

Έπειτα από μακρά δοκιμασία στο «κρεβάτι του πόνου» απέθανε στις 18.2.1991 και η σεβαστή συγχωριανή μας Βασιλική Γ. Καρδαρά, το γένος Σπ. Μαστρογεωργοπούλου από το Μικρό Χωριό. Κηδεύθηκε όπως επιθυμούσε στον αγαπημένο τόπο μας κοντά στους δικούς της.

πη το γένος Αθ. Χατζοπούλου δημιουργήσε λαμπρή ελληνοχριστιανική οικογένεια, που εύγλωττα μαρτυρούν, του λόγου το αληθές, οι κατά πάντα αγαπητοί μας δλαστοί τους... Γι' αυτό κι αγαπούσε πολύ το χωριό.

Παράλληλα δε, αγαπούσε και τον Σύνδεσμό μας, στον οποίον ήταν από τα αρχαιότερα επίλεκτα μέλη του. Σε κάθε προσκλητήριο του Συνδέσμου, για οποιαδήποτε εκδήλωσή του, ήταν πάντοτε παρών. Εκεί, μεταξύ των νεωτέρων, άλλοτε με τις σοφές υποδείξεις του και άλλοτε με την αξιοσέβαστη παρουσία του αναφερότανε στο όμορφο και δημιουργικό παρελθόν, όπου επίκαιρα συμβούλευε και σοφά υπεδείκνυε, με την σύνεση που τον διέκρινε, τα πρέποντα για το παρόν και το μέλλον.

Χθές, Κυριακή 2 Ιουνίου 1991, αφού ξέλασε τον αγαπητό του Πάνο..., έφυγε για την αιωνιότητα, που θαθεία πίστευε και για την οποία επιμελώς προετοιμαζότανε.

Έφυγε λοιπόν αφού μας άφησε παράδειγμα ήσυχου, ευγενικού, εργατικού και φιλοπρόδοδου ανθρώπου, καλού και στοργικού οικογενειάρχου και προπαντός πιστού και φιλακόλουθου ορθόδοξου Χριστιανού.

Η αγαθή μνήμη του θα μείνει μεταξύ μας αλησμόνητη εις τον αιώνα. Και είτε το πέρασμά του από τον κόσμο αυτό και οι αρετές του να μας εμπνέουν πάντοτε.

Αιωνία του η μνήμη

† π.Κ.

ΦΩΤΕΙΝΗ Γ. ΒΑΣΤΑΚΗ

Στις αρχές του περασμένου Νοεμβρίου (1990) πέθανε στα Νέα Λιόσια η σεβαστή συγχωριανή μας Φωτεινή συζ. Γεωρ. Βαστάκη, το γένος Νικ. Ντουφεκιά. Τα καλά παιδιά κι εγγόνια της την μετέφεραν στο χωριό μας, όπου, σύμφωνα με την επιθυμία της κηδεύτηκε και τάφηκε κοντά στους δικούς της.

Με τον καλό κι εργατικό αείμνηστο σύζυγό της αγωνίσθηκαν τίμια και κοπίασαν στη ζωή. Έκαμαν πολύτεκνη και καλήτεκνη οικογένεια. Της άφησε όμως

αγιάτρευτες πληγιές... Ποτέ δεν λησμονούσε ότι κήδευσε τέσσερα από τα παιδιά της, εκ των οποίων ο Τάκης της και η Ρήνα της την άφησαν απαρηγόρητη. Τέλος κήδευσε και τον σύζυγό της κι έκτοτε δεν την χωρούσε ο τόπος. Άλλοτε έμενε στον ένα γιο της, στην Αταλάντη, κι άλλοτε στον άλλο, στα Νέα Λιόσια.

Έτσι αναπαυότανε κοντά στην αγκαλιά των παιδιών της. Έτσι ξεχνούσε, όσο μπορούσε, τα περασμένα. Κι έτσι προετοίμαζε το μεγάλο της ταξίδι...

Έφυγε λοιπόν και η αείμνηστη Φωτεινή Βαστάκη πλήρης ημερών και άφησε σε όλους μας μνήμη καλή και αγαθή.

Αιωνία της η μνήμη

† π.Κ.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΤΣΙΓΙΑΝΝΗΣ

Ξαφνικά κι απροσδόκητα πέταξε προς την αιωνιότητα ο άγιος οικογενειάρχης, ο συνεπής πολίτης, ο σεμνός άνθρωπος, ο αγαπητός σ' όλους μας Γιάννης Κατσιγιαννής.

Αν στην εποχή μας οι άνθρωποι ζητούν κάποια πρότυπα που πάνω τους θα πρέπει να στηριχθούν, τότε ως πρότυπο αρετής προβάλλει σίγουρα η σεμνή φυσιογνωμία του αδερφού, φίλου, συζύγου, πατέρα και συγχωριανού Γιάννη Κατσιγιαννή.

Γεννημένος πριν 75 χρόνια στο Μεγάλο Χωριό έλαβε απ' τους γονείς του την παραδοσιακή πολιτιστική αγωγή που στηρίζονταν στις αρχές που διέκριναν τη γενιά

του. Πίστη στα ελληνοχριστιανικά ιδεώδη, ακαταπόνητη εργατικότητα, απαράμιλλη αφοσίωση στην αρετή και έμπρακτη εφαρμογή της αγάπης και της φιλαλληλίας. Τα ίδια ιδανικά κυριάρχησαν εντός του και από τη λίγη, τη μικρή σχετικά γνώση που έδιναν τα σχολεία της εποχής του.

Και όμως τα ολίγα αυτά σε σχέση με το κοινωνικό περιβάλλον που επικρατούσε κατίσχυσαν εντός του και καλλιεργήθηκαν θετικά για ν' αναδείξουν πολύ σύντομα ένα πρότυπο αγωνιστή και πολίτη του κόσμου μας τόσο λαμπρού και τόσο φωτισμένου!

Έτσι ο αλησμόνητος σ' όλους μας Γιάννης αναδείχτηκε σε έλα λαμπρό αγωνιστή της Εθνικής μας Αντίστασης όταν οι καιροί το επέβαλλαν και οι αγώνες για κοινωνικές κατακτήσεις το καλούσαν. Πρώτος ανάμεσα στους πρώτους του καιρού του, για να θυμηθούμε τους συναγωνιστές και συνοδοιπόρους του, τον Μ. Μπουρνάζο, τον Χρήστο Θ. Παπαχαραλάμπους, τον Γ. Μ. Κοτρώνη, τον Κ. Ι. Κοντομέρκο, τον Κ. Αραπογιάννη και ένα πλήθος από παληκάρια του Χωριού μας που έτρεξαν στη φωνή της πατρίδας να την υπερασπίσουν και να την αναδείξουν κοινωνικά.

Μετά τον απελευθερωτικό αγώνα του Έθνους μας τον Γιάννη Κατσιγιαννή περιμεναν άλλοι αγώνες για κοινωνική και επαγγελματική αποκατάσταση και καταξίωση. Σ' όλους αυτούς τους αγώνες αγωνίστηκε με αυταπαράρηση και αυτοθυσία. Αγώνιστηκε και νίκησε. Νίκησε η φιλαλήθεια του, η εργατικότητα, η αγάπη του και αφοσίωση στην οικογένειά του, η επαγγελματική του ευσυνειδησία όπου εργάστηκε. Από όπου κι αν πέρασε εργαζόμενος άφησε ζωντανό το παράδειγμα της αφοσίωσης στο καθήκον, του ζήλου, της τιμότητας και της ροπής του προς την πρόοδο. Οι συνάδελφοί του όπου κι αν εργάστηκε ήσαν φίλοι και αδελφοί του.

Ο γράφων εξοφλεί ένα χρέος σεβασμού, αγάπης και απέραντης εκτίμησης που έτρεφε στον αλησμόνητο Γιάννη Κατσιγιαννή θεωρώντας πως ένα φορτίο ευγνωμοσύνης του πατέρα του Δημήτρη Βασιλόπουλου που εργάστηκε επί πολλά χρόνια μαζί και συνεργάστηκε άμεσα, μεταβιβάστηκε σ' εκείνον.

Τώρα που ο τιμημένος ως νεκρός Γιάννης πέταξε από κοντά μας θεωρώντας το θάνατο ως επεισόδιο της ζωής, όσοι τον αγαπήσαμε, και τον αγαπήσαμε όλοι όπως κι αυτός μας αγάπησε, ως σύζυγος, πατέρας, αδελφός, συγγενής, φίλος, συνεργάτης, συναγωνιστής και συγχωριανός, ας κρατήσουμε στη μνήμη μας ζωντανό το πέρασμά του απ' τη ζωή, κι αν πήραμε κάτι από τις αρετές του, αυτό ας είναι η συνειδησιακή πλέον αποτύπωση πως ανάμεσά μας πέρασε ένας αληθινός ΑΝΘΡΩΠΟΣ.

Προσωπικά κρατώ στο χέρι μου το άσπρο κεράκι της δικής του εκτίμησης προς το πρόσωπό μου και της αγάπης του στην οικογένειά μου και του φωτίζω το μονοπάτι της άληστης μνήμης του.

Στην οικογένειά του εύχομαι να καταλάξει ο πόνος του χαμού και να εξισορροπηθεί με τη λαμπρότητα που θα εκπέμπουν οι αρετές του.

Σ. Δ. Βασιλόπουλος

ΙΩΑΝΝΗΣ Π. ΚΑΤΗΣ

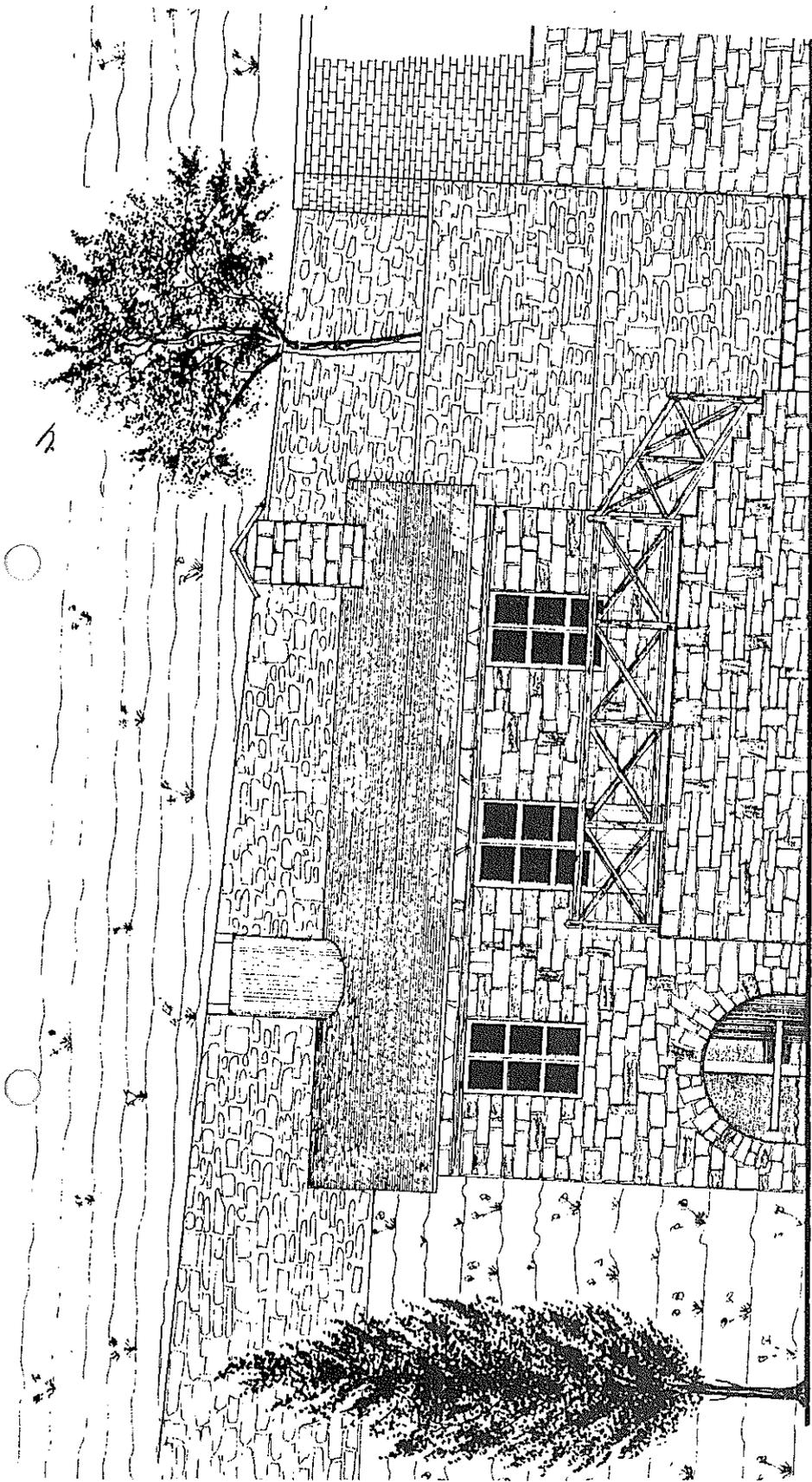
Ένας ακόμη συγχωριανός μας, ο 25χρονος Γιάννης Παναγιώτου Κατής προστέθηκε στον πένθιμο κατάλόγό μας. Ο νεότερος όλων. Ο άτυχος Γιάννης, του επίσης άτυχου πατέρα του Πάνου, έπεσε ανεπάντεχα θύμα θανατηφόρου τροχαίου δυστυχήματος. Ο ατυχής Γιαννάκης γύριζε στο σπίτι του πατέρα του, από το σπίτι της αρραβωνιαστικιάς του... Η κακιά στιγμή έγινε αιτία να μη φθάσει ποτέ στον πατέρα του, ούτε ποτέ πια να ξαναγυρίσει στις αρραβωνιαστικιάς του.

Ένα καλό παιδί, ένας άγγελος, σ' άξιος κι εργατικός άνθρωπος μάς έφυγε τόσο νέος και τόσο γρήγορα.

Σε μια στιγμή έσπασαν τα νειάτα του, τα όνειρά του, το μέλλον του και βύθισε όλους μας, προπαντός τον στεργικό κι απαρηγόρητο πατέρα του, στον πόνο και στο πένθος.

Θερμά κι από τη θέση αυτή συλλυπούμεθα τον καλό του πατέρα, την οικογένεια της αδελφής του, την άτυχη μνηστή του και ευχόμαθε η μνήμη του να μείνει αιωνία.

† π. Κ.

ΥΔΡΟΜΥΛΟΣ ΣΤΗ ΘΕΣΗ ΜΥΛΟΚΑΛΑΜΟΣ

Η μελέτη και η επίβλεψη είναι προσφορά του κ. Δημ. Φ. Βονόρτα.

